

Α.Τ.Ε.Ι ΠΑΤΡΑΣ – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΜΑΛΙΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ
ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

**«Λογιστική και πληροφοριακά συστήματα, η μελέτη μιας
επιχείρησης»**

Ρούσσης Μάριος Α.Μ. 109
Σάννη Γεωργία Α.Μ. 698

Επιβλέπων καθηγητής : Παππάς Γεώργιος

Αμαλιάδα 2013

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΕΝΝΟΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ- ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ-ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	4
1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.....	6
1.2 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ- Ο ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΛΟΓΙΣΤΗ – ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΥ(Ν.2515/1997)	8
1.3. Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	13
1.4 ΜΟΡΦΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ	16
1.5. ΘΕΣΗ ΣΤΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΧΩΡΟ.....	19
1.6 ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	22
1.6.1 Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗ.....	24
1.6.2 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.....	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ, ΟΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ, ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ & ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ.....	28
2.1 ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ.....	32
2.2 ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΑ Ε.Ρ.Ρ (ENTERPRISE RESOURCE PLANNING)	35
2.2.1 ΠΟΙΟΣ Ο ΣΤΟΧΟΣ ΤΩΝ Ε.Ρ.Ρ	36
2.2.2 ΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΕΝΑ ERP ΣΥΣΤΗΜΑ	36
2.3 ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΕ ΙΔΙΩΤΕΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ- ΠΕΡΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΣΤΑ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ	40
3.1 ΠΟΙΑ ΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	47
3.2 ΣΥΝΔΕΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΕ ΤΑ WINDOWS ΚΑΙ ΤΑ OFFICE	52
3.3 ΠΟΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ	56
3.4 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ.....	71
3.5 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	73
3.6 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ.....	73
3.7 Ο ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΑΓΟΡΩΝ	74
3.8 Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ.....	76
3.9 ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗ ΑΓΟΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ.....	78
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΣΤΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ	80
4.1 ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 4401	80
4.2 ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ	83
4.3 ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗΣ.....	84
4.4 ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	84
4.5 ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΕΩΝ	85
4.6 ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΩΝ.....	85
4.7 ΦΥΣΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΑ.....	86
4.8 ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ.....	86
4.9 ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	87
4.10 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΚΑΤΑΓΡΑΜΜΕΝΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ..	87
ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ	87
4.11 ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	87
4.12 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	88
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΕΡΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ.....	89
5.1 ΝΟΜΟΣ 3052/2002	89
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ	100
6.1 ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ	100
6.2 Η ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	101
6.3 ΒΑΣΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ	103
6.4 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ.....	105
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	112
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	114

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σκοπός της παρούσης εργασίας είναι να αναλύσει και να μελετήσει τη λογιστική και τα πληροφοριακά συστήματα των επιχειρήσεων. Παράλληλα θα προβεί σε μια μελέτη περίπτωσης της λογιστικής και των πληροφοριακών συστημάτων, μιας επιχείρησης και συγκεκριμένα της Εθνικής Τράπεζας. Η μεθοδολογία της εργασίας στηρίζεται στη συλλογή δευτερογενών δεδομένων, τα οποία συλλέχθηκαν μέσα από βιβλία άρθρα σε περιοδικά αλλά και μέσα από επίσημους διαδικτυακούς τόπους.

Η εργασία ολοκληρώνεται μέσα από έξι κεφάλαια. Το πρώτο κεφάλαιο παρουσιάζει τη λογική επιστήμη, παραθέτοντας μια σύντομη ιστορική αναδρομή, το νομικό πλαίσιο του επαγγέλματος, την ανάγκη της λογιστικής εργασίας, τις μορφές της λογιστικής επιστήμης, τη θέση της στον οικονομικό χώρο και τέλος τις σύγχρονες τάσεις οργάνωσης ενός λογιστικού γραφείου.

Το δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζει τις οικονομικές, τεχνολογικές, επιχειρηματικές και κοινωνικές εξελίξεις και συγκεκριμένα τις σύγχρονες τάσεις μηχανογράφησης, το πληροφοριακό σύστημα ERP και τέλος την προσφορά των λογιστικών εργασιών στους ιδιώτες και τις επιχειρήσεις.

Το τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζει το πέρασμα από τα χειρόγραφα στα μηχανογραφημένα έγγραφα, αναλύοντας τα λογιστικά προγράμματα, τη σύνδεσή τους με τα windows και τα office, τις υπηρεσίες που προσφέρουν αλλά και τις διαδικασίες εσωτερικών ελέγχων, διαχείρισης, πωλήσεων, εσόδων και εξόδων.

Το τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζει την επίδραση της πληροφορικής στους ελέγχους, αναλύοντας το ελληνικό ελεγκτικό πρότυπο 4401, το διαχωρισμό των καθηκόντων, τον καταμερισμό εξουσίας και ευθύνης, την ικανότητα και αξιοπιστία του προσωπικού, το σύστημα εξουσιοδοτήσεων, την επάρκεια των εγγράφων και των αρχείων, το φυσικό έλεγχο στα περιουσιακά στοιχεία και αρχεία, την επάρκεια της διοικητικής εποπτείας, τη συλλογή των αποδεικτικών στοιχείων και τέλος την αξιολόγησή τους.

Το πέμπτο κεφάλαιο αναφέρεται στο θεσμικό πλαίσιο περί λειτουργίας μηχανογραφημένων συστημάτων παραθέτοντας το Ν. 3052/2002.

Το έκτο και τελευταίο κεφάλαιο παρουσιάζει τη μελέτη περίπτωσης της Εθνικής τράπεζας.

Στο τέλος της εργασίας συνοψίζονται τα τελικά μας συμπεράσματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΕΝΝΟΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ- ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ-ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η λογιστική επιστήμη ορίζεται ως ο επιστημονικός κλάδος που ασχολείται με την αναγνώριση, την μέτρηση, την συστηματική καταχώρηση, των λογιστικών πληροφοριών, που αφορούν τις οικονομικές συναλλαγές μιας οικονομικής μονάδας και οργανισμού. Αποσκοπεί στο να βοηθήσει τα ενδιαφερόμενα μέρη να λάβουν επιχειρηματικές αποφάσεις. Είναι η επιστήμη που έχει χαρακτηριστεί ως η γλώσσα του εμπορίου. Είναι η γλώσσα μέσω της οποίας επικοινωνούν οι συγκεντρωθείσες επιχειρηματικές πληροφορίες σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο και εξελισσόμενο εμπορικό και κοινωνικό περιβάλλον.

Σύμφωνα με το Αμερικανικό Ινστιτούτο Ορκωτών Λογιστών¹, η λογιστική πληροφορία είναι *«το αποτέλεσμα της ανάλυσης και ερμηνείας της τέχνης της καταχώρησης, της συστηματικής ταξινομήσεως και κατατάξεως και της συνοπτικής απόδοσης των συναλλαγών και γεγονότων που μπορούν να εκφραστούν σε χρήμα και έχουν οικονομικό χαρακτήρα, ενώ χρησιμοποιούνται για την λήψη αποφάσεων»*.

Ο Σύλλογος των Αμερικανών Λογιστών έχει ορίσει την λογιστική πληροφορία σαν το *«αποτέλεσμα της διαδικασίας αναγνώρισεως, μετρήσεως και επικοινωνίας των οικονομικών πληροφοριών, μέσω του οποίου επιτρέπεται η πλήρη εκτίμηση καταστάσεων και η βέλτιστη λήψη αποφάσεων από αυτούς που την χρησιμοποιούν»*.

Σύμφωνα με τον καθηγητή Δαμασκηνίδη, η λογιστική είναι « η ιδιόρρυθμος τεχνική μέσω της οποίας επιδιώκεται και επιτυγχάνεται η συστηματική ταξινόμηση και καταγραφή των περιουσιακών στοιχείων της επιχειρήσεως και του επενδεδυμένου ιδίου και ξένου κεφαλαίου, η παρακολούθηση των μεταβολών κατά την διάρκεια της χρήσης των στοιχείων του κεφαλαίου και η τελική εξαγωγή και εξακρίβωση του οικονομικού αποτελέσματος ενός οικονομικού οργανισμού». Σύμφωνα με τον καθηγητή Β. Σαρσέντη, η λογιστική επιστήμη ορίζεται ως «το επιστημονικό γνωσιολογικό σύστημα, με βασικό περιεχόμενο την μεθοδευμένη συγκέντρωση, ταξινόμηση και συγκριτική ανάλυση των οικονομικών μεγεθών και την απεικόνιση της πορείας των οικονομικών μονάδων». Με άλλα λόγια η λογιστική αποτελεί την πηγή συστηματικής ιστορικής πληροφόρησης στην επιχειρηματική δραστηριότητα.

¹ Άγγελος Τσαγκλακανος(1994): Χρηματοοικονομική Λογιστική

Ο Σύλλογος Αμερικανών Λογιστών έχει ορίσει την λογιστική σαν «την διαδικασία της αναγνώρισεως, μετρήσεως και επικοινωνίας των οικονομικών πληροφοριών, η οποία επιτρέπει την πλήρη εκτίμηση καταστάσεων και την λήψη αποφάσεων από τους χρησιμοποιούντες τις πληροφορίες αυτές».

Η λογιστική αποσκοπεί στην παροχή πληροφοριών που πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

1. έχουν ποσοτικοποιηθεί και εκφραστεί σε χρηματικούς όρους
2. έχουν παραχθεί με την εφαρμογή των γενικά ακολουθημένων λογιστικών αρχών και κανόνων
3. βοηθούν την διοίκηση των επιχειρήσεων στην διαδικασία λήψης οικονομικών αποφάσεων
4. εμφανίζονται και δημοσιοποιούνται με την μορφή των λογιστικών καταστάσεων ή εκθέσεων

Η λογιστική ενδιαφέρεται για κάθε οικονομική μονάδα και κάθε οικονομικό οργανισμό, ανεξάρτητα από το μέγεθός του, ή την ιδιότητα του φορέα(αν είναι δημόσιος ή ιδιωτικός), το αντικείμενο δράσης του(παραγωγή προϊόντων ή παροχή υπηρεσιών), ή την νομική τους μορφή(φυσικά ή νομικά πρόσωπα). Όλες οι οικονομικές μονάδες λόγω των οικονομικών πληροφοριών που χρειάζονται για να λειτουργήσουν, χρησιμοποιούν την λογιστική. Άρα συμπερασματικά μπορούμε να πούμε πως οι οικονομικές μονάδες αποτελούν το αντικείμενο της λογιστικής.

Οι αντικειμενικοί σκοποί της λογιστικής είναι:

- ο προσδιορισμός της περιουσιακής καταστάσεως της επιχειρήσεως, δηλαδή των στοιχείων της περιουσίας και του κεφαλαίου
- η παρακολούθηση των διαφόρων μεταβολών των περιουσιακών στοιχείων και του κεφαλαίου της επιχείρησης
- ο προσδιορισμός των οικονομικών αποτελεσμάτων από την επιχειρηματική δράση του οικονομικού φορέα, δηλαδή τα κέρδη και τις ζημιές που προκύπτουν από τον συσχετισμό των εσόδων και των δαπανών της οικονομικής χρήσης
- ο έλεγχος της διαχειριστικής και διοικητικής ευθύνης
- η παροχή πληροφοριών για την λήψη οικονομικών αποφάσεων από την διοίκηση κάθε επιχείρησης

➤ ο έλεγχος της διαχείρισης και η απόδοση των ευθυνών

Οι κυριότερες δραστηριότητες και εργασίες της λογιστικής, είναι:

- καταγραφή και καταχώρηση των οικονομικών συναλλαγών
- συστηματική κατάταξη και ταξινόμηση των στοιχείων αυτών
- συνοπτική απόδοση και ανακεφαλαίωση των οικονομικών στοιχείων
- διοχέτευση των οικονομικών στοιχείων στα ενδιαφερόμενα μέρη
- ανάλυση και ερμηνεία των στοιχείων αυτών
- πρόβλεψη μελλοντικών στοιχείων, βάση των μέχρι τώρα στοιχείων
- λήψη αποφάσεων με την επιλογή της ορθολογικής οικονομικής λύσης, μεταξύ των πολλών άλλων εναλλακτικών λύσεων

Η λογιστική μπορεί να ορισθεί και να εξετασθεί από δύο σκοπιές. Από την μία είναι αυτή που δίνει έμφαση και αναλύει τις λογιστικές πληροφορίες που προέρχονται από την χρησιμοποίηση της λογιστικής τεχνικής. Από την άλλη είναι αυτή που δίνει έμφαση στους ανθρώπους που ασχολούνται με την διαδικασία και την τεχνική της λογιστικής, δηλαδή στις δραστηριότητες των λογιστών. Το δεύτερο αποτελεί ανάλυση και της παρούσας αναφοράς και θα ασχοληθούμε λεπτομερειακά παρακάτω.

Στην πρώτη περίπτωση η λογιστική έχει ορισθεί ως ο κλάδος εκείνος που παρέχει χρήσιμες πληροφορίες για την αποτελεσματική λειτουργία και την εκτίμηση της αποδοτικότητας της επιχειρήσεως. Άρα η λογιστική χρησιμοποιείται σαν εργαλείο στην λήψη ορθολογικών αποφάσεων, εφόσον παρέχει και αναλύει τις διάφορες πληροφορίες που απαιτούνται στην λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων. Δεν θα ήταν δυνατή η λήψη ορθολογικών οικονομικών αποφάσεων χωρίς τις λεπτομερείς ποσοτικές πληροφορίες που μας παρέχει η λογιστική. Με βάση τις πληροφορίες που παίρνουμε, ελαττώνεται η αβεβαιότητα για την πρόβλεψη του μέλλοντος και λαμβάνουμε αποφάσεις σχεδόν υπό συνθήκες βεβαιότητας.

1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Έχει διαπιστωθεί από ευρήματα που έχουν ανακαλυφθεί, ότι πολλοί αρχαίοι λαοί, είχαν συστηματοποιήσει την διαφύλαξη των συναλλακτικών γεγονότων, καταγράφοντάς τα, σε πέτρινες πλάκες, σε παπύρους, σε αγγεία κα. Παρά όμως από

τα ευρήματα που βρέθηκαν, δεν μπορεί να υποστηριχθεί πως οι καταχωρήσεις αυτές αποτελούσαν τις λεγόμενες λογιστικές εγγραφές. Ένας πολύ σημαντικός λόγος που συνέβαλε σε αυτό, ήταν το μεγάλο κόστος των υλικών αυτών που χρησιμοποιούνταν για τις καταχωρήσεις αυτές.

Η ανάπτυξη της λογιστικής ξεκινάει με την οικονομική άνθηση και ακμή των σημαντικών ιταλικών και φλαμανδικών πόλεων και την ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου. Τότε αρχίζει η δημιουργία της λογιστικής θεωρίας και εμφανίζονται οι πρώτοι λογιστικοί κανόνες και γίνονται οι ανάλογες λογιστικές εγγραφές. Ακόμα γίνονται προσπάθειες συστηματοποίησής τους για την παρακολούθηση της οικονομικής δραστηριότητας των τραπεζών και άλλων χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων, των εμπορικών εταιριών που ιδρύθηκαν με άδεια των κυβερνήσεων της Μ. Βρετανίας και της Ολλανδίας, της δραστηριοποίησης της Καθολικής Εκκλησίας και των μοναστηριών, καθώς και του ιδιώτη επιχειρηματία. Η επινόηση της διπλογραφικής μεθόδου ενώ ήταν δημιούργημα της αναπτυσσόμενης οικονομικής δραστηριότητας, βοήθησε ακόμα περισσότερο παρέχοντας την δυνατότητα συστηματικής κατατάξεως των οικονομικών γεγονότων και υπολογισμού του αποτελέσματος της δραστηριότητας.

Στα μέσα του 14^{ου} αιώνα δημοσιεύεται στην Βενετία το έργο του μοναχού Fra Luca Paciolo με τίτλο ‘Summa de Arithmetica, Geometria, Proportioni e Proportionalita’, όπου για πρώτη φορά καταγράφονται οι αρχές της διπλογραφικής μεθόδου και οι βασικοί λογιστικοί κανόνες. Τα στοιχεία αυτής της περιόδου είναι ότι πρώτον, οι καταχωρούμενες στα λογιστικά βιβλία εγγραφές δεν αφορούσαν μόνο τις συναλλαγές που σχετίζονταν με την επιχείρηση, αλλά περιλάμβαναν και συναλλαγές σχετικές με την εξωεπιχειρησιακή περιουσία του επιχειρηματία, δηλαδή υπήρχε ταύτιση μεταξύ των δραστηριοτήτων επιχειρηματία και επιχείρησης. δεύτερον η τήρηση των λογαριασμών ήταν κατά το μεγαλύτερο μέρος περιγραφική, λόγω της ανυπαρξίας ενιαίας νομισματικής μονάδας που να χρησιμοποιείται ως κοινό μέσο ανταλλαγής, καθώς και ως μέτρο για τον προσδιορισμό της αξίας των ανταλλασσόμενων αγαθών. Τρίτον βαρύτητα δινόταν στο τεχνικό μέρος της λογιστικής και λιγότερο στην προσπάθεια δημιουργίας θεωρίας και ενός συνόλου αρχών γενικής εφαρμογής.

Επόμενο βήμα αποτέλεσε η δημοσίευση του έργου του Edmond Desgranges με τον τίτλο “ La tenue des livres rendue facile”, με το οποίο επινοείται ένα σύστημα παραλλαγής του διπλογραφικού συστήματος(ημερολόγιο-καθολικό) και προτείνει την

χρησιμοποίηση πέντε λογαριασμών: ταμείο, εμπορεύματα, γραμμάτια εισπρακτέα και πληρωτέα, κέρδη και ζημιές. Το σύστημα αυτό δεχόταν ότι οι λογαριασμοί αντιπροσωπεύουν πρόσωπα συναλλασσόμενα με τον επιχειρηματία.

Αργότερα δημιουργήθηκαν οι λεγόμενες υλιστικές σχολές, που ασχολήθηκαν με την ανάπτυξη του μηχανισμού αυξομείωσης των περιουσιακών στοιχείων σε συσχέτιση προς τους λογαριασμούς αποτελεσμάτων και την διάκριση των λογαριασμών, βάση της σχέσης της επιχειρηματικής κυκλοφορίας: Ακαθάριστα έσοδα μείον Δαπάνες εκμετάλλευσης = Αποτέλεσμα περιόδου.

Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα η λογιστική επιστήμη εξελίχθηκε σημαντικά με την εμφάνιση της Επιστημονικής Διοίκησης των Οργανισμών και την διάδοση των αρχών της. Η εφαρμογή των αρχών της επιστημονικής διοίκησης στηριζόταν στην ύπαρξη οργανωμένου λογιστηρίου. Η ανάγκη για αξιόπιστες και ομοιογενείς οικονομικές πληροφορίες, προκειμένου να επιτευχθούν οι αντικειμενικοί σκοποί, οδήγησε σε πληρέστερη και συστηματική οργάνωση της λογιστικής επιστήμης.

Κυρίαρχα στοιχεία της παραπάνω περιόδου, είναι τα εξής:

- η ανάπτυξη και η εξάπλωση του θεσμού της ανώνυμης εταιρίας, ως μέσου άντλησης κεφαλαίων
- η ανάπτυξη των βιομηχανικών επιχειρήσεων
- η αύξηση της παραγωγικότητας και η μείωση του κόστους παραγωγής
- η συστηματοποίηση της φορολογίας εισοδήματος
- η επέκταση και η νομοθετική κατοχύρωση του θεσμού του εξωτερικού ορκωτού ελεγκτή
- η ανάπτυξη των χρηματιστηριακών συναλλαγών σε τίτλους ανώνυμης εταιρίας
- η δημοσίευση οικονομικών στοιχείων σε τακτική και επαναλαμβανόμενη βάση, ώστε να υπάρχει επαρκής πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού.

1.2 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ- Ο ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΛΟΓΙΣΤΗ – ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΥ(Ν.2515/1997)

Λογιστής - Φοροτεχνικός είναι ο κάτοχος ειδικής άδειας ασκήσεως του επαγγέλματος, ο οποίος ασχολείται κατ' επάγγελμα ως μισθωτός ή ελεύθερος

επαγγελματίας με λογιστικές και φοροτεχνικές εργασίες επιτηδευματιών ή και άλλων φυσικών προσώπων².

Έργο των λογιστών φοροτεχνικών είναι η ορθή εφαρμογή των λογιστικών αρχών, προτύπων και σχεδίων γενικών και κλαδικών, η εποπτεία και η εφαρμογή διαδικασιών για τον προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης και των αναλογούντων φόρων, η ενημέρωση και η τήρηση των φορολογικών βιβλίων, η κατάρτιση και η υπογραφή οικονομικών καταστάσεων, ισολογισμών και αποτελεσμάτων χρήσεως επιχειρήσεων και οργανισμών, η σύνταξη, υπογραφή και υποβολή φορολογικών δηλώσεων, συμπληρωματικών και στατιστικών στοιχείων προς τις Δημόσιες Υπηρεσίες καθώς και μισθολογικών καταστάσεων, ασφαλιστικών εισφορών και προγραμμάτων εργασίας.

Για την άσκηση του επαγγέλματος του Λογιστή – Φοροτεχνικού απαιτείται ειδική άδεια η οποία χορηγείται από την Κεντρική Διοίκηση του Ο.Ε.Ε. ή την αρμόδια Τοπική Διοίκηση Περιφερειακού Τμήματος του Ο.Ε.Ε. Στους κατόχους της ως άνω αδειάς χορηγείται δελτίο επαγγελματικής ταυτότητας, το οποίο ανανεώνεται κατ' έτος. Η άδεια ασκήσεως επαγγέλματος χορηγείται μόνο σε φυσικά πρόσωπα. Η άδεια ασκήσεως επαγγέλματος του Λογιστή – Φοροτεχνικού διακρίνεται σε άδεια Λογιστή – Φοροτεχνικού Α', Β', Γ' και Δ' τάξεως.

Ειδικότερα:

1. Α' Τάξη

Άδεια Α' Τάξης χορηγείται από το Ο.Ε.Ε.:

α) **στα μέλη του Ο.Ε.Ε.** που έχουν άδεια ασκήσεως του οικονομολογικού επαγγέλματος και κατά τη δημοσίευση του Ν. 2515/1997 (25.7.1997) ασκούσαν επί πέντε (5) έτη το επάγγελμα του Λογιστή ή βοηθού Λογιστή ως μισθωτοί ή ελεύθεροι επαγγελματίες ή έχουν επί πέντε (5) έτη προϋπηρεσία σε λογιστικό-οικονομικό κλάδο του Δημόσιου ή του Ιδιωτικού τομέα

β) στους πτυχιούχους του τμήματος **Λογιστικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τ.Ε.Ι.**, οι οποίοι κατά τη δημοσίευση του Ν. 2515/1997 (25.7.1997) ασκούσαν επί πέντε (5) έτη από τη λήψη του πτυχίου τους το επάγγελμα του Λογιστή ή του βοηθού Λογιστή ως μισθωτοί ή ελεύθεροι επαγγελματίες ή έχουν πέντε (5) έτη προϋπηρεσία σε λογιστικό-οικονομικό κλάδο του Δημόσιου ή του Ιδιωτικού τομέα,

² Ανεκτιμημένο από: www.o-oe.gr, Ιούνιος 2012

γ) στους μη πτυχιούχους, οι οποίοι αποδεδειγμένα από το έτος 1965 μέχρι και την 30η Απριλίου 1977 έχουν υπογράψει ισολογισμούς επιχειρήσεων που λειτουργούν στην Ελλάδα τουλάχιστον τριών χρήσεων.

2. Β΄ Τάξη

Άδεια Β΄ Τάξης χορηγείται από το Ο.Ε.Ε.:

α) **στα μέλη του Ο.Ε.Ε.** που έχουν άδεια ασκήσεως του οικονομολογικού επαγγέλματος και κατά τη δημοσίευση του Ν. 2515/1997 (25.7.1997) ασκούσαν το επάγγελμα του Λογιστή ή του βοηθού Λογιστή ως μισθωτοί σε λογιστικές-οικονομικές εργασίες του ιδιωτικού τομέα ή ως ελεύθεροι επαγγελματίες ενώ με την συμπλήρωση συνολικής προϋπηρεσίας πέντε ετών τους χορηγείται από το Ο.Ε.Ε. αυτοδίκαια άδεια Α΄ Τάξης,

β) αυτοδίκαια με την συμπλήρωση συνολικής προϋπηρεσίας πέντε ετών, **στους πτυχιούχους του Τμήματος Λογιστικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τ.Ε.Ι.** που κατά την δημοσίευση του Ν. 2515/1997 (25.7.1997) δεν είχαν συμπληρώσει πέντε έτη προϋπηρεσία από τη λήψη του πτυχίου τους στο επάγγελμα του Λογιστή ή του βοηθού Λογιστή ως μισθωτοί σε λογιστικές – οικονομικές εργασίες του ιδιωτικού τομέα ή ως ελεύθεροι επαγγελματίες ή δεν έχουν συμπληρώσει πενταετή προϋπηρεσία από τη λήψη του πτυχίου τους σε λογιστικές - οικονομικές εργασίες στον ιδιωτικό τομέα,

γ) αυτοδίκαια με την συμπλήρωση συνολικής προϋπηρεσίας επτά ετών **στους πτυχιούχους των Τμημάτων Εμπορίας και Διαφήμισης, Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουριστικών Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τ.Ε.Ι.,** οι οποίοι κατά τη δημοσίευση του Ν. 2515/1997 (25.7.1997) ασκούσαν επί τέσσερα έτη από τη λήψη του πτυχίου τους το επάγγελμα του Λογιστή ή του βοηθού Λογιστή ως μισθωτοί σε λογιστικές – οικονομικές εργασίες του Ιδιωτικού Τομέα ή ως ελεύθεροι επαγγελματίες ή έχουν τέσσερα έτη προϋπηρεσία από τη λήψη του πτυχίου τους σε λογιστικές – οικονομικές εργασίες του Ιδιωτικού Τομέα,

3. Γ΄ Τάξη

Άδεια Γ΄ Τάξης χορηγείται από το Ο.Ε.Ε.:

α) **στα μέλη του Ο.Ε.Ε.** που απέκτησαν το πτυχίο τους μετά τη δημοσίευση του Ν. 2515/1997 (25.7.1997) και έχουν άδεια ασκήσεως οικονομολογικού επαγγέλματος. Μετά από τριετή προϋπηρεσία στη Γ' Τάξη και εξετάσεις τους χορηγείται από το Ο.Ε.Ε. άδεια Β' Τάξης, ενώ με τετραετή προϋπηρεσία στην Β' Τάξη και εξετάσεις δικαιούνται άδεια Α' Τάξης,

β) **στους πτυχιούχους του Τμήματος Λογιστικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τ.Ε.Ι.**, οι οποίοι ασκούν επί διετία από τη λήψη του πτυχίου τους το επάγγελμα του Λογιστή. Μετά από τριετή προϋπηρεσία στην Γ' Τάξη και εξετάσεις τους χορηγείται από το Ο.Ε.Ε. άδεια Β' Τάξης, ενώ με οκταετή προϋπηρεσία στην Β' Τάξη και εξετάσεις δικαιούνται άδεια Α' Τάξης,

γ) **στους πτυχιούχους των Τμημάτων Εμπορίας και Διαφήμισης, Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουριστικών Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τ.Ε.Ι.**, οι οποίοι ασκούν επί τετραετία από τη λήψη του πτυχίου τους το επάγγελμα του Λογιστή. Μετά από τριετή προϋπηρεσία στην Γ' Τάξη και εξετάσεις τους χορηγείται από το Ο.Ε.Ε. άδεια Β' Τάξης,

δ) **στους μη πτυχιούχους**, οι οποίοι κατά τη δημοσίευση του Ν. 2515/1997 (25.7.1997) ασκούσαν το επάγγελμα του Λογιστή ή του βοηθού λογιστή ως μισθωτοί σε λογιστικές – οικονομικές εργασίες του ιδιωτικού τομέα. Όσοι από αυτούς αποδεδειγμένα μέχρι τη δημοσίευση του Ν.2515/1997 έχουν υπογράψει ισολογισμούς τουλάχιστον τριών χρήσεων δικαιούνται άδεια Γ' Τάξης με δικαίωμα τήρησης βιβλίων Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. μέχρι του ποσού των 900.000 ΕΥΡΩ.

4. Δ' Τάξη

Άδεια Δ' Τάξης χορηγείται από το Ο.Ε.Ε.

α) **στους κατόχους απολυτηρίου Γενικού Λυκείου**, οι οποίοι ασκούν επί δώδεκα (12) έτη από τη λήψη του απολυτηρίου τους το επάγγελμα του βοηθού λογιστή,

β) **στους κατόχους απολυτηρίου Επαγγελματικού Λυκείου ή Ενιαίου Πολυκλαδικού Λυκείου – κλάδου Οικονομίας**, οι οποίοι ασκούν επί δέκα (10) έτη από τη λήψη του απολυτηρίου τους το επάγγελμα του βοηθού λογιστή,

γ) στους κατόχους πτυχίου *Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) Λογιστικής*, οι οποίοι ασκούν επί οκτώ (8) έτη το επάγγελμα του βοηθού λογιστή, δ) *αποφοίτους των μακροχρόνιων προγραμμάτων κατάρτισης του ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ*, οι οποίοι ασκούν επί οκτώ (8) έτη το επάγγελμα του βοηθού λογιστή.

Οι κάτοχοι αδειας Δ' τάξης μπορούν μετά από πενταετή άσκηση του επαγγέλματος και εξετάσεις να αποκτήσουν άδεια Γ' τάξης.

Η άδεια ανωτέρας τάξης πέραν των ετών προϋπηρεσίας αποκτάται ύστερα από επιτυχείς εξετάσεις κατά τη διαδικασία που ορίζεται στα άρθρα 5-13 του Π.Δ. 340 /1998.

Στις ως άνω Περιπτώσεις για την απόκτηση της άδειας λογιστή – φοροτεχνικού λαμβάνεται υπόψη και η προϋπηρεσία που έχει αποκτηθεί στο Δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα (άρθρο 38 παρ. 1 του Ν. 2873/2000).

Οι επιτηδευματίες, καθώς και οι κοινοπραξίες ή κοινωνίες επιτηδευματιών, κατά τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 2 του Π.Δ. 186/1992, οι οποίοι:

α) τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

β) τηρούν βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. και κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο έχουν πραγματοποιήσει ακαθάριστα έσοδα : αα) πάνω από 293.470,27 ΕΥΡΩ, εάν πρόκειται για εμπορική ή μικτή επιχείρηση, ββ) πάνω από 146.735,14 ΕΥΡΩ εάν πρόκειται για επιτηδευματία που ασκεί εμπορική επιχείρηση παροχής υπηρεσιών ή είναι ελεύθερος επαγγελματίας, υποβάλλουν τις κάθε είδους δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και ΦΠΑ, αρχικές, συμπληρωματικές, τροποποιητικές, περιοδικές και εκκαθαριστικές, αφού προηγουμένως έχουν υπογραφεί από λογιστή φοροτεχνικό, κάτοχο της σχετικής αδειας άσκησης του επαγγέλματος από το Ο.Ε.Ε.

Σαν γενική διαπίστωση³ είναι δυνατό να ειπωθεί, ότι οι λογιστές δεν έχουν την υποστήριξη του θεσμικού πλαισίου που απολαμβάνουν άλλα επαγγέλματα όπως για παράδειγμα οι δικηγόροι ή οι μηχανικοί. Η νομοθετική κατοχύρωση του πολυπληθούς επαγγέλματος ήταν άλλωστε πρόσφατη και η εν συνεχεία καθιέρωση των αδειών άσκησης επαγγέλματος επικεντρώθηκε γύρω από το θέμα της υπογραφής των φορολογικών δηλώσεων. Όπως θα αναλυθεί και παρακάτω, το θεσμικό πλαίσιο αποτελεί μόνο έναν παράγοντα, παρότι είναι εξαιρετικά σημαντικός.

³Ανεκτιμώμενο από: www.epixeirisi.gr , Ιούνιος 2012

Οι χορηγηθείσες άδειες Α' Β' ή Δ' τάξεως μικρή συμβολή είχαν στην πολυσυζητημένη «αναβάθμιση του οικονομολογικού επαγγέλματος», γιατί πέρα από το θεσμικό, είναι καθοριστική η επίδραση του οικονομικού περιβάλλοντος σε συνδυασμό με καθιερωμένες νοοτροπίες και πρακτικές.

Αντιθέτως, επιστημονικές μελέτες που έχουν δημοσιευτεί αναφέρουν για τις οικονομικές υπηρεσίες που προσφέρονται από φοροτέχνες, λογιστές και ορκωτούς ελεγκτές, ότι «ήδη έχει προβλεφθεί το νομικό πλαίσιο και έχουν καταργηθεί πολλά εμπόδια στην ελεύθερη εγκατάσταση και κυκλοφορία τους μεταξύ των κρατών-μελών (της ΕΕ)» και ότι «οι μελλοντικές επιπτώσεις στο ισοζύγιο των επαγγελματιών αυτών αναμένονται να είναι εξαιρετικά περιορισμένες».⁴

1.3.Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Οι πληροφορίες που παρέχει η λογιστική είναι χρήσιμη για δύο κατηγορίες ανθρώπων, κατά πρώτον για τους ανθρώπους που είναι μέσα στην επιχείρηση και ενδιαφέρονται άμεσα για αυτή και κατά δεύτερον για ανθρώπους που είναι έξω από αυτή. Ειδικότερα οι τελευταίοι μπορεί να είναι μέτοχοι, πιστωτές, τράπεζες, προμηθευτές, επενδυτές και χρηματοδότες κα. Η χρησιμοποίηση των λογιστικών πληροφοριών μέσα στην επιχείρηση γίνεται από τον πρόεδρο αυτής, τους διευθυντές των διαφόρων τμημάτων και κάθε άλλο υπεύθυνο, για την λήψη ορθολογικών αποφάσεων. Οι αποφάσεις αυτές λαμβάνονται ώστε να επιτευχθούν οι αντικειμενικοί σκοποί της διοίκησης.

Ιδιαίτερα η λογιστική είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθούν:

1. καλύτερος προγραμματισμός και έλεγχος της καθημερινής λειτουργίας της επιχείρησης
2. μακροχρόνιος προγραμματισμός των δραστηριοτήτων της επιχείρησης με την θέσπιση μακροχρόνιων στόχων και σχεδιασμός των επενδυτικών προγραμμάτων και της στρατηγικής δράσης, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί, καθώς και ο απολογιστικός έλεγχος των προγραμμάτων αυτών

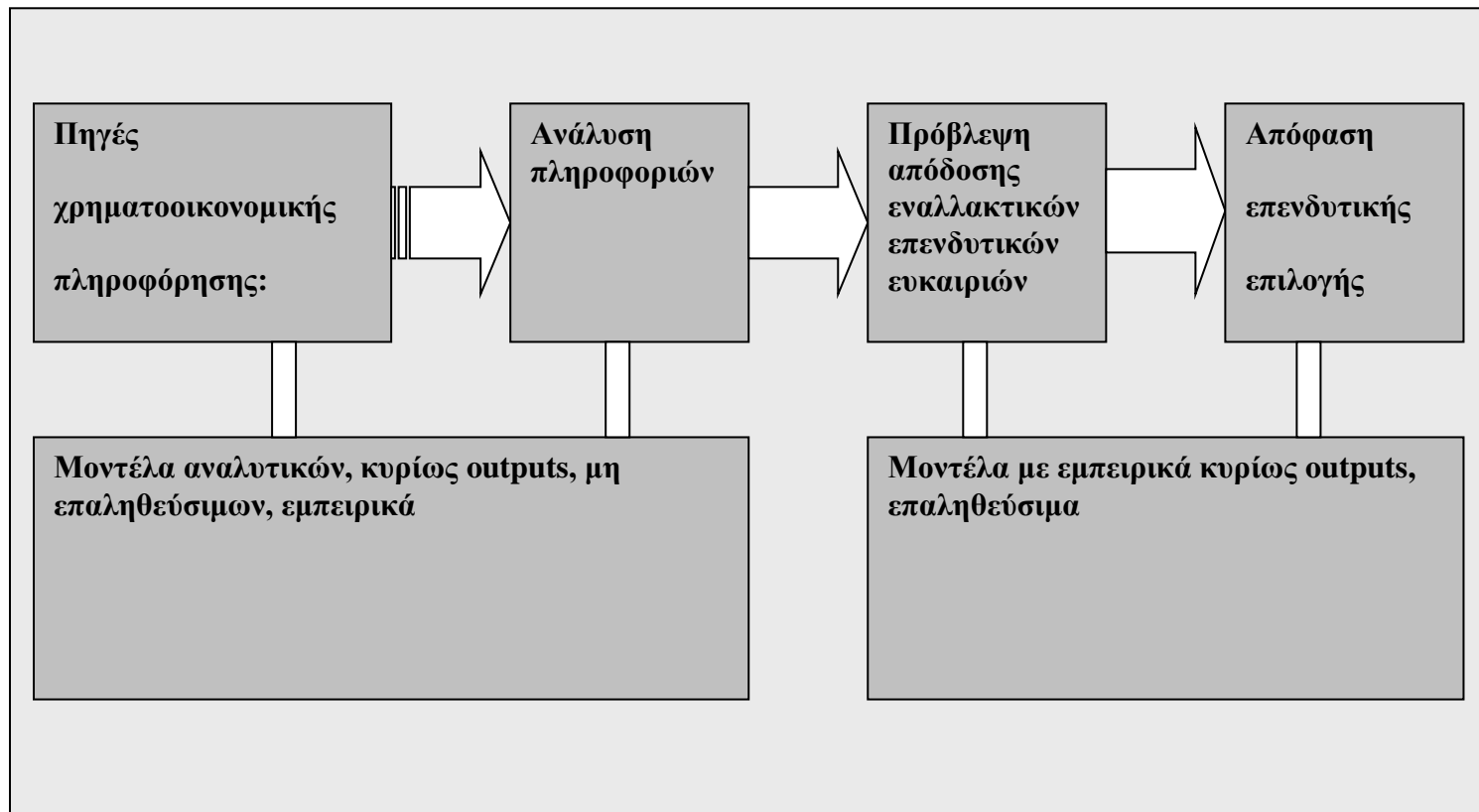
4 Α.Τσαγκλάκανος(1994)-Θεσσαλονίκη: Χρηματοοικονομική Λογιστική

3. άσκηση εσωτερικού ελέγχου
4. άσκηση αποτελεσματικής διοίκησης
5. κοστολόγηση των παραγόμενων προϊόντων και παρεχόμενων υπηρεσιών, ώστε να ασκηθεί σωστή τιμολογιακή πολιτική
6. έλεγχος και ανάλυση του κόστους, ώστε να διερευνηθούν τα επί μέρους στοιχεία κόστους και να επιτευχθεί ο καλύτερος συνδυασμός των στοιχείων αυτών

Όλα τα παραπάνω, ειδικά στις μέρες μας, κάνουν την λογιστική εργασία πολύ σημαντική και απαραίτητη. Και αυτό καθώς όλες οι αποφάσεις που καλείται να πάρει μια διοίκηση οποιουδήποτε οικονομικού οργανισμού, γίνεται μέσω των λογιστικών πληροφοριών που η λογιστική επιστήμη παρέχει σ' αυτήν. Για να γίνει πιο κατανοητό το τελευταίο αναλύουμε την διαδικασία λήψης των αποφάσεων, ενός οργανισμού. ⁵

⁵ Δ.Γκινόγλου- Π.Ταχυνάκης- Σ.Μωυσή(2005)-Θεσσαλονίκη: Γενική Χρηματοοικονομική Λογιστική

ΣΧΗΜΑ 1: Η διαδικασία λήψης αποφάσεων

Πηγή: ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΝΤΖΟΣ(2000): Ανάλυση χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Από τα παραπάνω βλέπουμε πως οι πηγές για την χρηματοοικονομική πληροφόρηση, των ατόμων που ενδιαφέρονται για αυτή, παίρνονται μέσα από τις λογιστικές καταστάσεις των επιχειρήσεων, όπως είναι ο ισολογισμός, τα αποτελέσματα χρήσης, το προσάρτημα, οι τυχόν παρατηρήσεις των ορκωτών ελεγκτών κτλ.

Ο σύγχρονος λογιστής καλείται, μέσα από τις καταστάσεις αυτές, να τις μελετήσει και να τις αναλύσει, ώστε να εξάγει χρήσιμες οικονομικές πληροφορίες. Τα στοιχεία αυτά δίνονται στην εκάστοτε διοίκηση, που σε συνδυασμό με την με την εξέταση των εναλλακτικών λύσεων, αποφασίζει την ορθή επενδυτική επιλογή, με βάση τα στοιχεία που έχουν τεθεί.

Η συνεχής διαδικασία αποφάσεων για την εύρεση των άριστων χρήσεων και πηγών κεφαλαίων, αντανακλάται σε συναλλαγές όπως οι αγορές μηχανημάτων, το άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών, η συσσώρευση αποθεμάτων κ.τ.λ. οι οποίες αντιπροσωπεύουν δεσμεύσεις κεφαλαίων. Οι επενδύσεις αυτές βασίζονται σε αποφάσεις να χρησιμοποιηθούν, στους τομείς αυτούς, κεφάλαια της επιχείρησης που θα μπορούσαν όμως να διατεθούν και κάπου αλλού. Αντίστροφα, η πώληση αποθεμάτων, τα κέρδη λειτουργίας, ο τραπεζικός δανεισμός, η παράταση της παρεχόμενης από τους προμηθευτές πίστωσης κ.τ.λ. αποτελούν πηγές κεφαλαίων, γιατί παρέχουν ή αυξάνουν τα μέσα για επένδυση. Όμως οι επενδύσεις και η εύρεση κεφαλαίων για επενδύσεις δεν αποτελούν τις μοναδικές δυνατές αποφάσεις κεφαλαίων. Συχνά οι αποφάσεις της Διοίκησης καταλήγουν σε μείωση περιουσιακών στοιχείων ή σε από-επενδύσεις, όπως είναι η πώληση οικοπέδων και κτιρίων, η μείωση των αποθεμάτων κ.α. που αντιπροσωπεύουν αποδέσμευση κεφαλαίων για άλλους σκοπούς.

Κάθε διοίκηση οποιασδήποτε επιχείρησης και ειδικότερα ο manager αυτής, ορίζει ποια κεφάλαια έχουν σημασία γι' αυτόν και σ' αυτά επικεντρώνεται προσοχή και ανάλυση. Ειδικότερα η διαδικασία της ανάλυσης για την λήψη των αποφάσεων πραγματώνονται με την σύγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην αρχή και στο τέλος της χρήσης. Οι διάφοροι λογαριασμοί των δύο ισολογισμών αντιπροσωπεύουν τις διάφορες κεφαλαιακές ροές, ως αποτέλεσμα των αποφάσεων της διοίκησης στην περίοδο αυτή. Πρέπει να ανιχνευθούν και να ερμηνευθούν οι διάφορες αλλαγές των λογαριασμών.⁶

1.4 ΜΟΡΦΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Όπως είπαμε παραπάνω, Λογιστική είναι η τεχνική εκείνη, που εκτελεί το σύνολο των πράξεων που απαιτούνται πάνω σε ένα ζήτημα, ώστε να εξαχθεί το ζητούμενο αποτέλεσμα. Με άλλα λόγια λογιστική είναι η επιστήμη των λογαριασμών, η τέχνη στο να καταστρώνει χρεωπιστωτικούς ή άλλους λογαριασμούς, που συνδεόμενοι μεταξύ τους δίνουν λογικό αποτέλεσμα. Η λογιστική χρησιμοποιεί διάφορους μεθόδους για την παρατήρηση των οικονομικών φαινομένων.

⁶ Β.Ν.Σαρσέντης(1993)-Αθήνα: Λογισμός Επιχειρηματικής Δραστηριότητας

Ο φυσικός χώρος που διατίθεται από την επιχείρηση για να γίνουν όλες αυτές οι διεργασίες, είναι το λογιστήριο. Αυτός ο οικονομικός τομέας μιας επιχείρησης, ασχολείται με όλα τα στοιχεία που αφορούν την επιχείρηση, μετατρέποντάς τα αυτά σε οικονομικά στοιχεία. Τα οικονομικά στοιχεία επεξεργάζεται η λογιστική μέσω του λογισμού.

Η Λογιστική διακρίνεται, βασικά σε δύο κατηγορίες, στην Διοικητική Λογιστική (MANAGEMENT ACCOUNTING) και στην Χρηματοοικονομική ή Γενική Λογιστική (FINANCIAL OR GENERAL ACCOUNTING).

Η Χρηματοοικονομική Λογιστική προετοιμάζει τις Χρηματοοικονομικές καταστάσεις, δηλαδή τον ισολογισμό, τα αποτελέσματα χρήσεως, κατάσταση πηγών και διαθέσεως κεφαλαίων κ.λ.π. καθώς και την δημοσίευσή τους, για να χρησιμοποιηθούν από ανθρώπους που βρίσκονται βασικά εκτός επιχείρησης π.χ. προμηθευτές, μέτοχοι, τράπεζες, δανειστές, επενδυτές, κυβερνητικές υπηρεσίες κ.λ.π.

Η Διοικητική Λογιστική ασχολείται με την εσωτερική αναδιάρθρωση, την χρησιμοποίηση των στοιχείων από τους MANAGERS και άλλους υπεύθυνους, με σκοπό την καλύτερη οργάνωση, τον σχεδιασμό και τον προγραμματισμό της επιχειρήσεως καθώς και τον απολογιστικό έλεγχο των διαφόρων δραστηριοτήτων.

Παράλληλα με αυτά τα στοιχεία κόστους, μας βοηθούν να καταρτίσουμε προβλέψεις για το μέλλον, του ίδιου του κόστους, αλλά και άλλων μεγεθών της επιχείρησης, τα οποία είναι απαραίτητα για την λήψη των επιχειρηματικών αποφάσεων (DECISION MAKING).

Η Διοικητική Λογιστική, που είναι μία σχετικά νέα επιχειρησιακή μεθοδολογία, έχει επιφορτισθεί με την παροχή λογιστικών πληροφοριών προς την διοίκηση της οικονομικής μονάδας. Την πληροφόρηση αυτή χρειάζονται τα στελέχη, προκειμένου να προγραμματίσουν την επιχειρηματική δράση, ελέγξουν τις δραστηριότητες και να αξιολογήσουν τις χρηματοοικονομικές συνέπειες των πράξεων που σχεδιάζουν. Η λειτουργία αυτής της Λογιστικής έγκειται στην παραγωγή πληροφοριών μέσα στην επιχείρηση, για την υποβοήθηση της λήψης αποφάσεων στα επίπεδα της παραγωγής, του MARKETING, της αξιολόγησης των επενδύσεων (INVESTMENT ANALYSIS) και της ανάληψης νέων δραστηριοτήτων. Παράλληλα μέρος της αποστολής της είναι και η σχεδίαση (PLANNING) αποτελεσματικών συστημάτων ελέγχου (CONTROL) σχετικά με την πορεία του προγραμματισμού και της γενικότερης απόδοσης της επιχείρησης.

Η λογιστική των λογαριασμών αναπτύσσεται μέσα στον χώρο του λογιστηρίου με τους 4 παρακάτω αναφερόμενους σκοπούς:

1. Ο προσδιορισμός της Περιουσιακής κατάστασης.
2. Η παρακολούθηση των οικονομικών σχέσεων με τρίτους.
3. Ο προσδιορισμός των αποτελεσμάτων.
4. Η άσκηση ελέγχου.

Η λογιστική των λογαριασμών είναι μία διεύθυνση του οικονομικού τομέα που έχει το δικό της οργανόγραμμα. Στο παρακάτω δείχνει την θέση της Λογιστικής μέσα στον οικονομικό χώρο.

1.5.ΘΕΣΗ ΣΤΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΧΩΡΟ

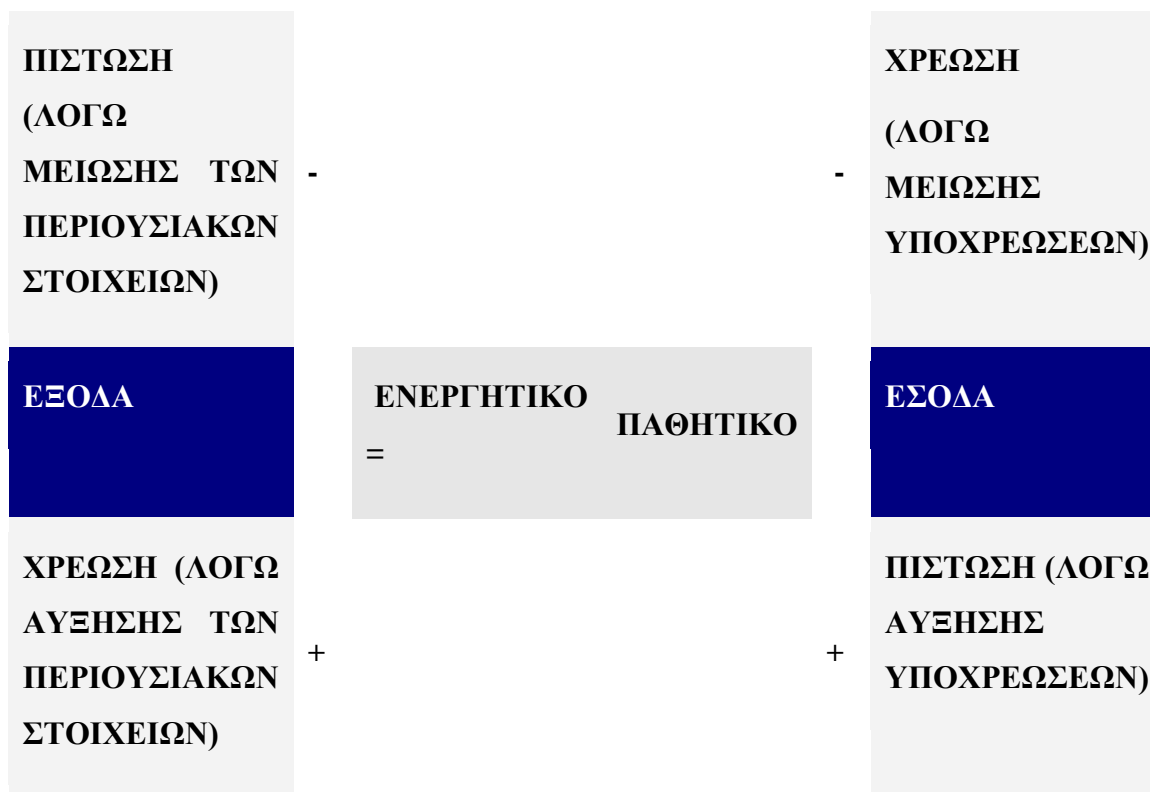
ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΛΟΓΙΣΜΟΣ						
Επιστημονική Διοίκηση						
Των ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ μονάδων						
Προγραμματισμός		Λογιστική		Κοστολόγηση		Στατιστική
Επεξεργασία αριθμών και προγραμμάτων		Συγκέντρωση Κατάταξη Συσχέτιση των συναλλαγών		Λήψη αποφάσεων		Μεθοδική αξιοποίηση των αριθμητικών δεδομένων

Πηγή: Γαλάνης Β. (1995). *Μηχανογραφημένη Λογιστική*. Αθήνα: Σταμούλη

Για να διακρίνουμε τους λογαριασμούς χρησιμοποιούμε τον Γενικό Κανόνα Κλειδί που μας δείχνει ποίοι λογαριασμοί ανήκουν στο ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ και ποίοι λογαριασμοί ανήκουν στο ΠΑΘΗΤΙΚΟ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΣΤΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΧΩΡΟ

Πηγή: Γαλάνης Β. (1995). *Μηχανογραφημένη Λογιστική*. Αθήνα: Σταμούλη

Ο κανόνας της λογιστικής που δηλώνει ότι σε κάθε περίπτωση ισχύει ότι:

Κάθε λογαριασμός που λαμβάνει χρεώνεται ενώ κάθε λογαριασμός που δίνει πιστώνεται.

Στην συνέχεια θα παραθέσουμε μερικές πιο εξειδικευμένες και σύγχρονες λογιστικές διακρίσεις, βάση των προσπαθειών που γίνονται για αποτελεσματική οργάνωση των επιχειρήσεων:

- **Λογιστική Κόστους:** είναι ο κλάδος που ασχολείται με τον προσδιορισμό, τον έλεγχο και την ανάλυση του κόστους, με σκοπό να ενημερώσει την διοίκηση και να υποβοηθήσει στον προγραμματισμό και στον έλεγχο των παραγωγικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης.

Ανεξάρτητα από την φύση του οικονομικού οργανισμού, η Λογιστική κόστους ασχολείται με τις παρακάτω δραστηριότητες:

1. Την μέτρηση ή τον υπολογισμό και την εκτίμηση του κόστους των προϊόντων και υπηρεσιών που έχουν παραχθεί. Σήμερα προϋπολογίζουμε το κόστος, δηλαδή εκτιμούμε από πριν ποιο περίπου θα είναι το μελλοντικό κόστος (ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΟΣΤΟΣ STANDARD COST).

2. Την ανάλυση του κόστους και τον προσδιορισμό των σχέσεων μεταξύ του κόστους και των διαφόρων παραγόντων που επιδρούν σε αυτό.
 3. Την καταχώρηση του κόστους στα βιβλία, την ταξινόμηση και την κατανομή του στα διάφορα κέντρα κόστους.
 4. Την παρουσίαση του κόστους στους MANAGERS από την μία μεριά, για να πάρουν αποφάσεις και για την σωστή ερμηνεία όλων των στοιχείων κόστους.
- **Μηχανογραφημένη λογιστική:** ο κλάδος αυτός ασχολείται με την οργάνωση των υπηρεσιών του λογιστηρίου, που με την κλασική δομή τους, περιλαμβάνουν την συγκέντρωση, την ταξινόμηση, την αξιολόγηση, την καταχώρηση, τον έλεγχο των λογιστικών πληροφοριών και την παρουσίαση αυτών με βάση τον ΚΒΣ. Με τον τρόπο αυτό κάθε οικονομικός οργανισμός, χρησιμοποιεί λογιστικά πληροφοριακά συστήματα, ώστε να συλλέγονται άμεσα και έγκαιρα οι οικονομικές πληροφορίες και να επεξεργάζονται.
 - **Φορολογική λογιστική:** ο κλάδος αυτός ασχολείται με την μελέτη των διατάξεων και των νόμων που αφορούν την φορολογία των φυσικών και των νομικών προσώπων, καθώς και τις επιπτώσεις από την εφαρμογή τους πάνω στις δραστηριότητες των οικονομικών μονάδων, είτε ως νομικά, είτε ως φυσικά πρόσωπα.
 - **Λογιστική εταιριών:** ο κλάδος αυτός ασχολείται με την καταγραφή των νομικών και των οικονομικών γεγονότων, αφού οι λογιστικές εγγραφές που γίνονται αναφέρονται διαρκώς στις διατάξεις του γενικού ή του ειδικού για τις εταιρίες δικαίου, αλλά και στις ιδιαίτερες συμφωνίες που περιλαμβάνονται στο καταστατικό των εταιριών. Τα βασικά γεγονότα που συναντώνται στις εταιρίες, μεταξύ των άλλων, αφορούν, την σύσταση, τις πράξεις μεταξύ των μετόχων και της εταιρίας, την διάθεση των αποτελεσμάτων χρήσης, τις μεταβολές του μετοχικού κεφαλαίου των εταιριών, την λύση και την εκκαθάριση μιας εταιρίας.
 - **Λογιστική ανθρωπίνου δυναμικού**
 - **Λογιστική πληθωρισμού**
 - **Λογιστική ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων**
 - **Περιβαλλοντική λογιστική**

- **Ελεγκτική:** αποτελεί στις μέρες μας, έναν από τους πιο σημαντικούς κλάδους της λογιστικής επιστήμης. Ασχολείται με την διατύπωση αρχών και κανόνων που αφορούν την ομαλή διεξαγωγή των οικονομικών ελέγχων. Έχει ως αντικείμενο τον ανεξάρτητο έλεγχο από ορκωτούς ελεγκτές- λογιστές, καθώς και τις διαδικασίες και τις μεθόδους που εφαρμόστηκαν στην διάρκεια ενός διαχειριστικού έτους, από μια οικονομική μονάδα. Ο ορισμός της ελεγκτικής, είναι: «αποτελεί μία ανεξάρτητη, αντικειμενική διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες του οργανισμού. Βοηθά έναν οργανισμό να επιτύχει τους αντικειμενικούς σκοπούς του, προσφέροντας μια συστηματική επιστημονική προσέγγιση για την αποτίμηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης κινδύνων, των εσωτερικών ελέγχων και των διαδικασιών διοίκησης(Πρότυπα για την επαγγελματική εφαρμογή εσωτερικού ελέγχου:ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ)». «ο όρος καθιερώθηκε από τους Αγγλοσάξονες ως Internal Auditing, αναφέρεται στην υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου και αποσκοπεί στην αξιολόγηση της επάρκειας λειτουργίας του Συστήματος Εσωτερικών Ελέγχων, δηλ. τις επιμέρους λειτουργίες και να προτείνει βελτιώσεις, όπου διαπιστώνονται αδυναμίες(Πρότυπα για την επαγγελματική εφαρμογή εσωτερικού ελέγχου:ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ)».

1.6 ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Σήμερα η λογιστική επιστήμη ανταποκρινόμενη στις σύγχρονες τάσεις, αντιμετωπίζει λογιστικά προβλήματα και αναζητεί λύσεις σε θέματα, όπως:

- Η μεταβολή της αγοραστικής αξίας της νομισματικής μονάδας, αλλά και των τιμών των επιμέρους στοιχείων που κατέχει μια επιχείρηση
- Η ίδρυση και η λειτουργία επιχειρήσεων σε διαφορετικά μέρη, που βρίσκονται όμως κάτω από ενιαία οικονομική διοίκηση-κατεύθυνση
- Η ύπαρξη ποιοτικών μεταβλητών, όπως το ηθικό και η εκπαίδευση των εργαζομένων, που δεν είναι δυνατόν να εκφραστούν με ποσοτικά κριτήρια
- Η υποκίνηση συμμετοχής των εργαζομένων

- Η ύπαρξη διαφορετικών ομάδων χρηστών των οικονομικών καταστάσεων με διαφορετικές πληροφοριακές ανάγκες, που δημιουργεί προβλήματα ως προς τον τρόπο ανταπόκρισης και ικανοποίησης από την επιχείρηση
- Η κοινωνική και περιβαλλοντική διάσταση της λογιστικής

Για την λειτουργία γραφείων παροχής λογιστικών και φοροτεχνικών υπηρεσιών απαιτείται άδεια⁷ η οποία χορηγείται από το Ο.Ε.Ε. με την προϋπόθεση ότι ο υπεύθυνος ή οι υπεύθυνοι του ως άνω γραφείου και τα μέλη αυτού είναι κάτοχοι αδείας ασκήσεως επαγγέλματος λογιστή – φοροτεχνικού. Επί ανωνύμων εταιρειών απαιτείται η πλειοψηφία των μετόχων να είναι κάτοχοι αδείας ασκήσεως επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού.

Στο Ο.Ε.Ε. τηρείται μητρώο αδειών άσκησης επαγγέλματος κατά τάξεις και σε ιδιαίτερο τμήμα αυτού καταχωρούνται οι άδειες λειτουργίας γραφείων παροχής λογιστικών και φοροτεχνικών υπηρεσιών.

Οικονομολογικό επάγγελμα⁸(σύμφωνα με το Π.Δ. 475/1991) συνιστούν οι κατ' επάγγελμα ασκούμενες δραστηριότητες, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο την εφαρμογή των πορισμάτων της οικονομικής επιστήμης και πρακτικής στους διάφορους τομείς της εθνικής και διεθνούς οικονομικής δραστηριότητας ή και την ανάπτυξη της οικονομικής επιστήμης και σκέψης.

Ειδικότερα οι δραστηριότητες του οικονομολογικού επαγγέλματος είναι:

1. Η ανάλυση, επεξεργασία και ερμηνεία οικονομικών φαινομένων, η σύνταξη και η υποβολή μελετών και εκθέσεων προς τους φορείς της οικονομικής δραστηριότητας,
2. Η παροχή συμβουλών σε κάθε είδους οικονομικά θέματα προς τους φορείς της οικονομικής δραστηριότητας του ιδιωτικού και του δημόσιου φορέα,
3. Η παροχή υπηρεσιών οργάνωσης και διεύθυνσης των οικονομικών δραστηριοτήτων σε επιχειρήσεις και φορείς,
4. Η παροχή υπηρεσιών οργάνωσης, διεύθυνσης, εποπτείας, λογιστικών υπηρεσιών, ο σχεδιασμός, η κατάρτιση και η υπογραφή οικονομικών καταστάσεων,
5. Η παροχή φοροτεχνικών υπηρεσιών,

⁷ Ανεκτιμημένο από: www.o-oe.gr , Ιούνιος 2012

⁸ Ανεκτιμημένο από: www.e-oe.gr , Ιούνιος 2012

6. Η επεξεργασία, ανάλυση, ερμηνεία και αξιοποίηση στατιστικών στοιχείων στην οικονομία γενικότερα,
7. Ο έλεγχος της διαχείρισης των οικονομικών καταστάσεων, βιβλίων και στοιχείων φορέων οικονομικής δραστηριότητας του ιδιωτικού και δημοσίου τομέα,
8. Η διδασκαλία της οικονομικής επιστήμης σε εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Στα μέλη του Ο.Ε.Ε. χορηγείται ειδική άδεια άσκησης του οικονομολογικού επαγγέλματος καθώς και δελτίο επαγγελματικής ταυτότητας από την Κεντρική Διοίκηση του Ο.Ε.Ε. ή τις Τοπικές Διοικήσεις του Ο.Ε.Ε. Για τη λειτουργία γραφείων παροχής οικονομολογικών υπηρεσιών απαιτείται άδεια, η οποία χορηγείται από το Ο.Ε.Ε. Στο Ο.Ε.Ε. τηρείται μητρώο αδειών άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος και σε ιδιαίτερο τμήμα αυτού καταχωρούνται οι άδειες λειτουργίας των γραφείων παροχής οικονομολογικών υπηρεσιών.

1.6.1 Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗ

Συχνά αναφέρεται ότι το λογιστήριο είναι η καρδιά της επιχείρησης⁹. Η πραγματική πρόκληση όμως για τους λογιστές είναι να μετακομίσουν στο μυαλό της επιχείρησης. Να μην εκτελούν μηχανικά εγγραφές και υπολογισμούς, αλλά να βοηθήνε στην σωστή ανάπτυξη της εταιρείας ή του οργανισμού που ανήκουν, εξυπηρετώντας ταυτόχρονα το Δημόσιο συμφέρον. Το θέμα της δράσης σύμφωνα με το δημόσιο συμφέρον τίθεται σαν βασικός στόχος από την Διεθνή Ομοσπονδία Λογιστών.¹⁰

Οι κύριες δραστηριότητες των σύγχρονων λογιστών θα μπορούσαν να συνοψιστούν στις εξής:

- Δημιουργία προστιθέμενης αξίας μέσω της αποτελεσματικής χρησιμοποίησης πόρων (οικονομικών ή μη)
- Ικανοποίηση των νομίμων ενδιαφερόντων των συναλλασσομένων με την επιχείρηση (μέτοχοι, εργαζόμενοι, προμηθευτές, Κράτος, πελάτες, τρίτοι)

9 Ανεκτημένο από: www.epixeirisi.gr , Ιούνιος 2012

10 Ανεκτημένο από: www.express.gr, Ιούνιος 2012

- Ανάλυση και ερμηνεία πληροφοριών για την λήψη βραχυπρόθεσμων ή στρατηγικών αποφάσεων
- Προετοιμασία και επικοινωνία προς τρίτους οικονομικών αποτελεσμάτων με βάση λογιστικές αρχές (ΔΛΠ, φορολογικές, εθνικές)
- Έλεγχος κόστους μέσω μεθόδων κοστολόγησης, προϋπολογισμών και προβλέψεων
- Διαχείριση κινδύνων (risk management) και προστασία περιουσιακών στοιχείων
- Στα παραπάνω θα μπορούσαν να προστεθούν και άλλα κύρια αντικείμενα (π.χ. εξοικονόμηση πόρων μέσω ανάλυσης και βελτιστοποίησης διαδικασιών) ή διοικητικά καθήκοντα (HR, IT) τα οποία χρεώνονται σε πολλές περιπτώσεις στον λογιστή.

Ένα λογιστικό γραφείο ή μια λογιστική εταιρία, αποτελεί γραφείο και εταιρία παροχής υπηρεσιών, αντίστοιχα. Η μορφή του μπορεί να είναι είτε αυτή του επιτηδευματία, είτε του νομικού προσώπου, όπως πχ. της ανώνυμης εταιρίας ή της ΕΠΕ ή της ΟΕ. Η λειτουργία ενός τέτοιου γραφείου στηρίζεται στο ανθρώπινο δυναμικό του, το οποίο μέσα από τις εξειδικευμένες γνώσεις του και την πλούσια εμπειρία του, συνθέτει την υπηρεσιακή δομή του γραφείου.

Τα στελέχη ενός λογιστικού γραφείου, ειδικά τα τελευταία χρόνια εκμεταλλεύονται στο έπακρο τις τεχνολογικές μεταβολές και κατακτήσεις, καθώς κάνουν πιο εύκολη την δουλειά τους και κερδίζουν πολύτιμο χρόνο. Για παράδειγμα όταν η λογιστική επιστήμη πέρασε από την χειρόγραφη τήρηση των βιβλίων και στοιχείων των επιχειρήσεων, στην μηχανογραφημένη λογιστική τήρηση, αυτό είχε ως συνέπεια την αυτοματοποίηση των συναλλαγών, χωρίς την σπατάλη χρόνου για την εξαγωγή του αποτελέσματος.

1.6.2 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

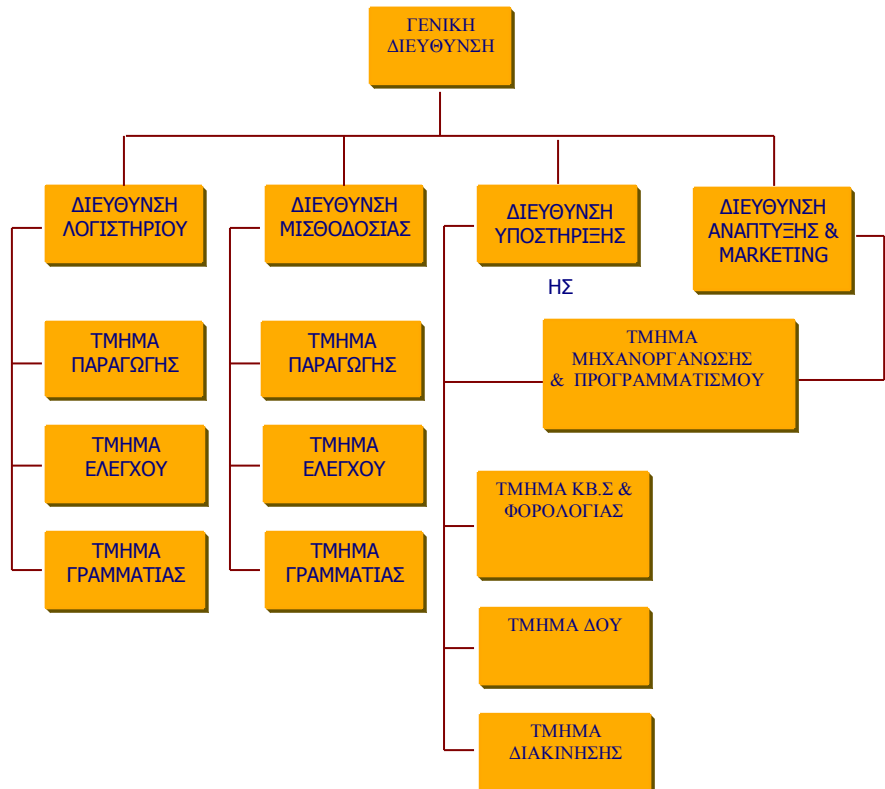
Μια τυπική εταιρία που παρέχει όλες τις λογιστικές εργασίες, αποτελείται από τα εξής τμήματα:

- Εξυπηρέτηση πελατών ή marketing

- Λογιστική εκτέλεση εργασιών ή τμήμα παραγωγής
- Οικονομικές υπηρεσίες¹¹

ΣΧΗΜΑ 2: ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Οργανόγραμμα της TAXIS ΑΕ¹²

Πηγή: Ανεκτημένο από : www.plant-management.gr, Ιούνιος 2012

Στο τμήμα εξυπηρέτησης πελατών συνήθως αποτελούν άτομα με ένα καλό θεωρητικό υπόβαθρο γνώσεων στην λογιστική. Είναι τα άτομα που έρχονται σε επαφή με τον πελάτη και αποτελούν τον συνδετικό κρίκο μεταξύ λογιστικής εταιρίας και πελάτη.

¹¹ Ανεκτημένο από: www.goonline.gr/ebusiness/specials/article.html?article_id=151 , Ιούνιος 2012

¹² το όνομα της εταιρίας είναι φανταστικό

Το τμήμα της λογιστικής εκτέλεσης των εργασιών αποτελεί η ουσία των παρεχόμενων υπηρεσιών της εταιρίας. Είναι τα άτομα που ασχολούνται με την λογιστική ενημέρωση των φορολογικών υποχρεώσεων των πελατών τους. Συγκεντρώνουν, ταξινομούν, καταγράφουν και καταχωρούν τα παραστατικά των επιτηδευματιών και των επιχειρήσεων. Γενικότερα διεκπεραιώνουν όλες τις απαραίτητες λογιστικές εργασίες σύμφωνα με τον ΚΒΣ.

Στις οικονομικές υπηρεσίες ανήκει το λογιστήριο της εταιρίας, το οποίο ασχολείται με την λογιστική ενημέρωση των στοιχείων της εταιρίας.

Μπορεί να υπάρχει και ανεξάρτητο τμήμα διοίκησης, με τον τίτλο της γενικής διεύθυνσης, το οποίο θα ασκεί το management της εταιρίας.¹³

13 Ανεκτιμημένο από : www.plant-management.gr, Ιούνιος 2012

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ, ΟΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ, ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ & ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Οι συνθήκες για το λογιστικό επάγγελμα, παρ' όλο που το ίδιο δεν υπήρξε ποτέ οδηγός των εξελίξεων¹⁴, τροποποιήθηκαν δραματικά τις τελευταίες δεκαετίες. Οι αλλαγές σήμερα συνεχίζονται, σε έναν κόσμο που εξελίσσεται ραγδαία, και δεν μπορούν να προβλεφθούν. Οι οικονομικές και πολιτικές ανατροπές, σε συνδυασμό με την τεχνολογία, κάνουν τα οικονομικά σύνορα (που είναι και τα πιο σημαντικά) όλο και πιο δυσδιάκριτα, με αποτέλεσμα ο σύγχρονος λογιστής να αντιμετωπίζει τελείως διαφορετικές προκλήσεις από τον συνάδελφο του μόλις μερικές δεκαετίες πριν.

Είναι λίγα τα επαγγέλματα που επηρεάστηκαν τόσο πολύ και τόσο γρήγορα, από την εφαρμογή της σύγχρονης ηλεκτρονικής τεχνολογίας και ειδικότερα μέσω των ηλεκτρονικών υπολογιστών(H/Y) και των συστημάτων μηχανογράφησης, όσο η λογιστική.

Σήμερα η ενημέρωση των χειρόγραφων βιβλίων αποτελεί πλέον ιστορία που διηγούνται συνταξιούχοι λογιστές. Τα μηχανογραφικά λογιστικά προγράμματα (που μετεξελίχθηκαν και σε ERP μετά την εισαγωγή των ξένων), αποτελούν κοινό τόπο. Τα λογιστικά φύλλα, που παρόλο τον τίτλο τους δεν χρησιμοποιούνται αποκλειστικά μόνο από λογιστές, είναι πανίσχυρα και μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε πλήθος εφαρμογές, από απλές αναφορές και παρουσιάσεις μέχρι τις σύνθετες εργασίες όπως προϋπολογισμούς ή αναλύσεις με πολύπλοκους μαθηματικούς ή χρηματοοικονομικούς τύπους.

Η τεχνολογία απελευθέρωσε τον λογιστή και έσπασε τις αλυσίδες, που φορούσε για εκατονταετίες, με αποτέλεσμα να μπορέσει να τρέξει μπροστά και να χρησιμοποιήσει τις γνώσεις και κυρίως τον χρόνο του σε ανώτερης αξίας δραστηριότητες. Παρότι δεν άλλαξε καθόλου την ουσία της λογιστικής τεχνικής, που παραμένει το διπλογραφικό σύστημα, κατήργησε χρονοβόρες διαδικασίες, όπως για παράδειγμα η περιβόητη συμφωνία ισοζυγίων – καθολικών, οδηγώντας τις στο μουσείο της λογιστικής ιστορίας.

14 www.epixeirisi.gr

Τέλος η διείσδυση του διαδικτύου(internet) ανέτρεψε και την καθημερινότητα. Είναι πλέον απλή υπόθεση η ανεύρεση ενός νόμου ή μιας γνωμάτευσης. Η μεταφορά δεδομένων και αναφορών είναι πανεύκολη και φτηνή, ενώ και η επαφή με το Κράτος γίνεται όλο και περισσότερο ηλεκτρονικά (υποβολή δηλώσεων, στοιχείων κλπ. Μέσω του Taxisnet).

Λογιστικό Σχέδιο και Λογιστικές Αρχές

Το ΕΓΛΣ¹⁵, καθιερώθηκε σταδιακά και μετά από αρκετές προσπάθειες. Συνοπτικά αναφέρουμε πως το 1954 συστάθηκε η πρώτη επιτροπή για την συγκρότηση του ΕΓΛΣ και μέχρι το 1976, όπου συστάθηκε η Πέμπτη και τελευταία επιτροπή, δεν είχε ολοκληρωθεί το έργο του ΕΓΛΣ. Σύμφωνα με το έργο της πέμπτης επιτροπής, εκδόθηκε το ΠΔ 1123/80, που παρουσιάζει τις γενικές αρχές του ΕΓΛΣ. Το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο εισήχθη στην Ελλάδα με το άρθρο 47 του ν. 1041/1980. Με το άρθρο 49 παρ. 2 του ανωτέρω νόμου όπως αυτές τροποποιήθηκαν με το άρθρο 10 του Ν. 1819/1988 προβλέπεται ότι με Π.Δ. που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορίου, ύστερα από γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Λογιστικής, θα καθορισθεί το περιεχόμενο των Κλαδικών Λογιστικών Σχεδίων.

Η εφαρμογή του Ενιαίου Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (ΕΓΛΣ). Συνέπεσε χρονικά με τις προαναφερθείσες τεχνολογικές καινοτομίες, δημιουργώντας έτσι τις κατάλληλες συνθήκες για ριζικές ανατροπές. Η εφαρμογή του βοήθησε αρκετές επιχειρήσεις να κατανοήσουν ότι «η πρωταρχική αποστολή των Λογιστηρίων τους πρέπει να είναι η έγκαιρη, πλήρης και σωστή ενημέρωση των Διοικήσεων τους, η οποία συμβάλλει αποφασιστικά στη λήψη σωστών επιχειρηματικών αποφάσεων» και το λογιστήριο να σταματήσει να λειτουργεί μόνο για τις ανάγκες της εφορίας. Σήμερα, 25 χρόνια μετά την εφαρμογή του είναι εύκολο να διαβαστεί ένα ισοζύγιο ανεξαρτήτως επιχείρησης, ενώ με την καθιέρωση κοινής λογιστικής γλώσσας είναι συνηθισμένο φαινόμενο να συνομιλούν λογιστές για εγγραφές με κωδικούς. Χιλιάδες επαγγελματίες μελέτησαν και εφάρμοσαν πάνω από 300 γνωματεύσεις του ΕΣΥΛ.

15 Σ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ(2002): ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

Η πρόσφατη εισαγωγή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ/ΔΠΧΠ) δημιουργεί προϋποθέσεις για σοβαρές αλλαγές στο λογιστικό επάγγελμα, τόσο στην χώρα μας, όσο και διεθνώς. Ο λόγος καθιέρωσης των διεθνών λογιστικών προτύπων, ήταν, διότι μέσω της διεθνοποίησης των συναλλαγών μέσω της παγκοσμιοποίησης, τα κεφάλαια προς επένδυση έπρεπε να βρουν ασφαλούς τρόπους αξιολόγησης των επενδύσεών τους. Οι διαφορετικές λογιστικές και νομοθετικές καταστάσεις κάθε κράτους, αποτελούσε εμπόδιο στην σωστή αξιολόγηση, αφού τα μεγέθη των οικονομικών οργανισμών παρουσιάζονταν υποκειμενικά με βάση τις κείμενες διατάξεις κάθε κράτους, με αποτέλεσμα να απαιτούνται ειδικές γνώσεις της ειδικής κατάστασης του κάθε κράτους. Μέσω των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, οι λογιστικές πληροφορίες έχουν την ίδια έννοια σε κάθε κράτος, με αποτέλεσμα να κάνουν πιο εύκολη και χρηστική την επεξεργασία των λογιστικών καταστάσεων, ενώ μπορούν να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα για τα κεφάλαια τα οποία είναι διαθέσιμα προς επένδυση.

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα όμως, δεν αποτελούν τον αυτόματο πιλότο, που θα οδηγήσει από μόνος του σε σαρωτικές αλλαγές του λογιστικού επαγγέλματος, ιδιαίτερα όταν σήμερα αφορά την μικρή αριθμητικά μειοψηφία των επιχειρήσεων. Παρόλα αυτά όμως στο μέλλον αναμένεται να διαδραματίσουν σημαντικό παράγοντα στις οικονομικές και επιχειρηματικές εξελίξεις, τόσο της χώρας μας όσο και διεθνώς.

Κλείνοντας την παρούσα παράγραφο θα λέγαμε πως οι οικονομικές, κοινωνικές, τεχνολογικές και επιχειρηματικές εξελίξεις διαμορφώνουν μία νέα πραγματικότητα για το σύγχρονο λογιστικό γραφείο. Το παραδοσιακό λογιστικό - φοροτεχνικό γραφείο που μοναδική του απασχόληση ήταν η φοροτεχνική υποστήριξη του πελάτη δίνει τη θέση του σε μία εξελιγμένη επιχείρηση που εμφανίζεται με διευρυμένες απαιτήσεις και δεν θα ήταν υπερβολή να λέγαμε με σταδιακή διαφοροποίηση των αρμοδιοτήτων της. Ο σύγχρονος λογιστής όλο και συχνότερα καλείται να διαδραματίσει το ρόλο του οικονομοτεχνικού συμβούλου. Οι πελάτες του ζητούν να δώσει απαντήσεις σε ερωτήματα οικονομικού περιεχομένου, τα οποία όμως ξεφεύγουν σε μεγάλο βαθμό από το παραδοσιακό του αντικείμενο ως φοροτεχνικού.

2.1 ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ

Στο σύγχρονο και γεμάτο δυσκολίες και σκοπέλους επιχειρηματικό περιβάλλον, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις καλούνται -ή ακριβέστερα είναι υποχρεωμένες- να βρουν τρόπους ώστε να ελαττώσουν τα λειτουργικά έξοδα και να βελτιώσουν τα οικονομικά τους μεγέθη. Στο πλαίσιο αυτό, εργασίες που δεν συνεισφέρουν έσοδα στην επιχείρηση είναι απαραίτητο να περιοριστούν στο ελάχιστο δυνατό, όσον αφορά στο κόστος που απαιτείται για την πραγματοποίησή τους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι οι λογιστικές και φορολογικές εργασίες και υποχρεώσεις που οφείλει να διεκπεραιώνει μια ΜΜΕ. Τα χρήματα που δαπανώνται για αυτές τις εργασίες δεν επιστρέφονται, δεν προσφέρουν κάτι στα κέρδη, δεν προσθέτουν στα έσοδα, δεν αυξάνουν τις πωλήσεις. Τα παραπάνω ισχύουν αδιαμφισβήτητα όταν οι λογιστικές εργασίες γίνονται μέσω του παραδοσιακού, χειρόγραφου τρόπου.

Τα προγράμματα Μηχανογραφημένης Λογιστικής και Εμπορικής Διαχείρισης (με τη συνεργασία και άλλων λογισμικών εφαρμογών) απλοποιούν τα πάντα και δίνουν τη δυνατότητα στην επιχείρηση να περιορίσει τα λειτουργικά έξοδα και να μειώσει στο ελάχιστο δυνατό το χρόνο και τον κόπο (ανθρωποώρες) που απαιτείται για την ολοκλήρωση των σχετικών εργασιών. Ωστόσο, οι εφαρμογές μηχανογραφημένης λογιστικής δεν σταματούν εκεί. Αξιοποιούν την εργασία που θεωρούνταν απαραίτητη αλλά μη χρήσιμη, προς όφελος της επιχείρησης, των πωλήσεων και του τζίρου. Συγκεντρώνουν αριθμούς και μεγέθη που μέχρι πρότινος θεωρούνταν "άχρηστα" και τα μετατρέπουν σε καθαρή, ατόφια γνώση, απαραίτητη για τη χάραξη εμπορικής πολιτικής, στρατηγικής και σχεδιασμού. Μόνο τυχαίο δεν είναι το ότι η συγκεκριμένη κατηγορία λογισμικού διεκδικεί -μαζί με τα προγράμματα αυτοματισμού γραφείου- τον τίτλο του πιο χρήσιμου λογισμικού για ΜΜΕ, γεγονός που αντικατοπτρίζεται και στο ότι 5 στις 10 ΜΜΕ στην Ελλάδα δηλώνουν (σε πρόσφατες έρευνες) ότι χρησιμοποιούν συστηματικά προγράμματα Μηχανογραφημένης Λογιστικής.

Τα προγράμματα Μηχανογραφημένης Λογιστικής, σε συνεργασία με τις εφαρμογές Εμπορικής Διαχείρισης, προσφέρουν ολοκληρωμένες λύσεις σε μια επιχείρηση, προκειμένου να αντεπεξέλθει με αξιοπιστία και ταχύτητα στις σύγχρονες λογιστικές, φορολογικές και εμπορικές απαιτήσεις. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, τα εν λόγω προγράμματα επιτρέπουν σε μια επιχείρηση να διαχειρίζεται ηλεκτρονικά:

1. Τα Βιβλία Α' κατηγορίας (αγορών), Β' κατηγορίας (εσόδων - εξόδων), Γ' κατηγορίας (γενική και αναλυτική λογιστική, Λογιστικό Σχέδιο), ανάλογα φυσικά με την κατηγορία στην οποία ανήκει η επιχείρηση.
2. Όλες τις οικονομικές κινήσεις της (αγορές, δαπάνες, πάγια, έσοδα, αξιόγραφα, γραμμάτια, επιταγές, πιστωτικά σημειώματα), μέσα από μία και μόνο καταχώριση και την αυτόματη ταξινόμηση, επεξεργασία και διασταύρωσή τους.
3. Τις κινήσεις και την εποπτεία του ταμείου (εισπράξεις, πληρωμές, υπόλοιπο), ανά πάσα στιγμή.
4. Τον έλεγχο του ισοζυγίου, τη διαχείριση του ΦΠΑ (περιοδικής και εκκαθαριστικής δήλωσης), των καταστάσεων ΚΕΠΥΟ, την καταχώριση ειδικών φόρων (λ.χ. δημοτικών).
5. Τη δημιουργία και την εκτύπωση παραστατικών κάθε είδους, βιβλίων εσόδων - εξόδων, δηλώσεων ΦΠΑ, καταστάσεων ΚΕΠΥΟ, σύμφωνα με τις ανάγκες, τις ιδιαιτερότητες και τις επιθυμίες της κάθε εταιρίας.
6. Την αποθήκη, τους πελάτες και τους προμηθευτές με τρόπο λεπτομερή και αναλυτικό (σε συνεργασία με εφαρμογές Εμπορικής Διαχείρισης).
7. Τη δημιουργία ισολογισμού και το λογιστικό και εξωλογιστικό προσδιορισμό των καθαρών κερδών.
8. Τα στοιχεία της επιχείρησης (επωνυμία, διεύθυνση, τηλέφωνο, ΑΦΜ, ΔΟΥ κλπ) μέσω μίας μόνο καταχώρισης, της αρχικής, η οποία μεταφέρεται άμεσα και αυτόματα σε όλες τις επόμενες εφαρμογές - ενέργειες, ενώ παράλληλα υπάρχει η δυνατότητα διαγραφής ή τροποποίησης των ίδιων στοιχείων.

Τα παραπάνω χαρακτηρίζονται γενικές εφαρμογές και περιέχονται στην πλειονότητα των προγραμμάτων Μηχανογραφημένης Λογιστικής. Υπάρχουν όμως και άλλες, πιο εξειδικευμένες λύσεις, που στόχο έχουν να καλύψουν τις ιδιαίτερες ανάγκες μιας επιχείρησης. Οι εφαρμογές αυτού του είδους δεν περιέχονται συνήθως στη βασική έκδοση του εκάστοτε προγράμματος, αλλά στις λεγόμενες "έξτρα" (ενισχυμένες) εκδόσεις. Τέτοιες εφαρμογές αφορούν στη δυνατότητα συναλλαγών σε ξένα νομίσματα, τον προγραμματισμό των εκροών και την πρόβλεψη των εισροών, τα αποτελέσματα χρήσης, την κοστολόγηση της παραγωγής, τη μαζική τιμολόγηση, τη διαχείριση εκπτώσεων και πολλά άλλα.

➤ Γεν. Λογιστική

- Έσοδα Έξοδα
- Αξιόγραφα
- Προϋπολογισμοί
- Φορολογία Εισοδήματος
- Φόρος Προστιθέμενης Αξίας
- Πάγια
- Διαχείριση Λογιστικού Γραφείου
- Παράλληλη Διαχείριση Δραχμής & Ευρώ με πραγματική ισοτιμία στο σύνολο των λειτουργιών.
- Απόλυτη ασφάλεια δεδομένων λόγω χρήσης Βάσης Δεδομένων RDBMS.
- Εύχρηστο γραφικό περιβάλλον με όλα τα χαρακτηριστικά και τα βοηθήματα των windows (on line help, combos, checks, drop down menus, ημερολόγιο, organizer, calculator, κλπ).
- Σύστημα αναζήτησης πλήρως παραμετρικό που δίνει τη δυνατότητα στο χρήστη να ανατρέξει σε όποιο αρχείο, κίνηση, λογαριασμό, κλπ επιθυμεί, ορίζοντας οποιαδήποτε από τα πεδία της εφαρμογής.
- Δυνατότητα δημιουργίας φορμών και εκτυπώσεων, για την πλήρη κάλυψη των αναγκών πληροφόρησης της διοίκησης κάθε επιχείρησης.
- Δημιουργία γραφικών παραστάσεων και διαγραμμάτων παραμετρικά, όπως επιθυμεί ο χρήστης.
- Δυνατότητα εκτύπωσης σε εκτυπωτές inkjet, laser και επιπλέον σε dot matrix με draft mode για ταχεία ολοκλήρωση των εκτυπωτικών εργασιών.
- Πλήρως σύννομο με την Ελληνική νομοθεσία.
- Ταχύτατη και ασφαλέστατη επεξεργασία και διαχείριση μεγάλου όγκου δεδομένων.
- Δυνατότητα διαχείρισης απεριόριστου αριθμού εταιριών.
- Λειτουργία on-line και real-time από όλες τις εφαρμογές (ταυτόχρονες ενημερώσεις παντού).

- Τήρηση ημερολογίων σχεδιασμένων παραμετρικά σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε επιχείρησης/ πελάτη.
- Ανάπτυξη λογιστικού σχεδίου μέχρι το 10ο βαθμό.
- Παράλληλη τήρηση πολλαπλών χρήσεων.
- Δημιουργία reports όπως επιθυμεί ο χρήστης.
- Όλες οι εκτυπώσεις που απαιτούνται από τη νομοθεσία, απλά, γρήγορα και με απόλυτη ακρίβεια (Ημερολόγια, Ισοζύγια, κλπ).

2.2 ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΑ E.R.P (Enterprise Resource Planning)

Τα συστήματα ERP αποτελούν μία σημαντική εξέλιξη που σημαδεύει τις επιχειρήσεις. Τα συστήματα αυτά αποτελούν μία μετεξέλιξη των παλαιότερων συστημάτων MRP I και MRP II (Manufacturing Resource Planning) και αποτελούν ουσιαστικά ένα de facto πρότυπο στη σημερινή βιομηχανία. Μέχρι σήμερα οι δύο σημαντικές εξελίξεις φαίνεται να αναπτύσσονται ανεξάρτητα. Ένα σύστημα ERP είναι ένα αναλυτικό και πλήρες σύστημα διαχείρισης συναλλαγών που ενοποιεί πολλά είδη διαδικασιών επεξεργασίας πληροφοριών και τοποθετεί τα στοιχεία σε μία βάση πληροφοριών. Προ των συστημάτων ERP οι επιχειρήσεις διέθεταν μεμονωμένα συστήματα και βάσεις πληροφοριών για τις προμήθειες, το λογιστήριο, την παραγγελιοληψία και τους ανθρώπινους πόρους με αποτέλεσμα η ροή των πληροφοριών μεταξύ των τμημάτων να καθυστερεί και να παραμορφώνεται. Η κατάτμηση των πληροφοριακών συστημάτων κατά μήκος των δικτύων εφοδιασμού δημιουργεί το γνωστό φαινόμενο Bullwhip. Ένα σύστημα ERP καταργεί τα επιμέρους συστήματα, αυξάνει τη διαφάνεια και μειώνει τις καθυστερήσεις και τις παραμορφώσεις κατά την ροή πληροφοριών στο δίκτυο εφοδιασμού. Ένα σύστημα ERP συνεισφέρει στην ορθολογική διαχείριση των ανθρώπινων, υλικών και οικονομικών πόρων μίας επιχείρησης μέσω:

1. Μηχανής επεξεργασίας συναλλαγών που επιτρέπει την ενοποιημένη διαχείριση των πληροφοριών μέσα σε μία επιχείρηση.
2. Λειτουργιών διαχείρισης της ροής των εργασιών που επιτρέπει έλεγχο των πολλών επαναλαμβανόμενων διαδικασιών σε μία επιχείρηση (διαδικασία αγορών, παραγγελιών).

3. Λειτουργιών λήψης αποφάσεων που υποβοηθούν στην κατάρτιση προγραμμάτων (π.χ. πρόγραμμα παραγωγής και παραγγελιών) ή αποδοχή μίας παραγγελίας με προσδιορισμό ακριβούς ημερομηνίας παράδοσής της.

2.2.1 ΠΟΙΟΣ Ο ΣΤΟΧΟΣ ΤΩΝ E.R.P

Στόχος του ERP δεν είναι η εξυπηρέτηση των απαιτήσεων ενός τομέα επιχείρησης, όπως λ.χ. του λογιστηρίου, της παραγωγής, των πωλήσεων κ.λ.π., αλλά η εξυπηρέτηση των διαδικασιών μέσα στην επιχείρηση, στις οποίες διαδικασίες εμπλέκονται οι διάφοροι τομείς, έτσι ώστε να μπορεί αυτή να διεκπεραιώνει τις κύριες επιχειρηματικές δραστηριότητές της (core businesses).

Από τη στιγμή που τα δεδομένα εισαχθούν σε κάποια μονάδα (module) του ERP, αυτά είναι διαθέσιμα σε οποιαδήποτε μονάδα του ERP τα χρειαστεί. Με τον τρόπο αυτό, επιτυγχάνεται μία λογική ενοποίηση των διαδικασιών μεταξύ των τμημάτων της επιχείρησης.

2.2.2 ΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΕΝΑ ERP ΣΥΣΤΗΜΑ

- Πληροφορία σε πραγματικό χρόνο: Δημιουργεί συνθήκες εύκολης διάχυσης της πληροφορίας και αποφυγής ανεπιθύμητων καταστάσεων. Η έλλειψη άμεσης και έγκυρης πληροφορίας στο γρήγορα μεταβαλλόμενο επιχειρηματικό περιβάλλον που ζούμε ίσως μεταφράζεται και σε δυσκολία επιβίωσης.
- Μείωση χρόνου καταχωρήσεων των δεδομένων: Η πληροφορία εισέρχεται μία φορά και χρησιμοποιείται από ολόκληρη την εταιρία.
- Βελτίωση στις διαδικασίες ενοποίησης (consolidation): Αναφέρεται στις πολυεθνικές επιχειρήσεις ή / και στους ομίλους επιχειρήσεων. Η ενοποίηση των πληροφοριών θα πρέπει να είναι (σε μεγάλο βαθμό) αυτόματη, με τις κατάλληλες μετατροπές στο νόμισμα, τα λογιστικά πρότυπα και τις όποιες άλλες ιδιαιτερότητες.
- Ευκολότερη συμμόρφωση σε υποχρεωτικά ή προαιρετικά πρότυπα: Είναι συνηθισμένο φαινόμενο η αδυναμία υιοθέτησης από την επιχείρηση ποικίλων προτύπων, όπως των προτύπων διασφάλισης ποιότητας ISO 9002, IAS κ.λπ. Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (IAS) είναι υποχρεωτικά για την Ελλάδα καθώς και

για όλη την Ευρώπη. Ένα καλό ERP σύστημα, μέσα από τις δυνατότητες μοντελοποίησης, κάνει τη μετάβαση εύκολη και σίγουρη.

- Αύξηση της ικανοποίησης του πελάτη: Αποτελεί ένα πρόβλημα του οποίου η λύση είναι επιτακτική όσο και δαπανηρή. Συχνά απαιτεί αλλαγή σε πλήθος άυλων παραγόντων, όπως στη συμπεριφορά των εργαζομένων. Το λογισμικό ERP βελτιώνει την ικανοποίηση των πελατών με τη βελτίωση άλλων παραμέτρων, όπως την ταχύτερη εκτέλεση των παραγγελιών κ.λ.π.
- Μείωση λαθών: Ένας παράγοντας που θεωρείται σχετικά εύκολα μετρήσιμος, έχει άμεση ανταπόκριση σε πλήθος άλλων, όπως στην ικανοποίηση των πελατών και των εργαζομένων, στη μείωση των λειτουργικών εξόδων, στη μείωση των διαφυγόντων κερδών, κ.λ.π.

2.3 ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΕ ΙΔΙΩΤΕΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Οι κυριότερες λογιστικές και φοροτεχνικές εργασίες που κάθε ελεύθερος επαγγελματίας λογιστής και κάθε λογιστική εταιρία, προσφέρουν στους πελάτες τους, αναλύονται στις εξής κατηγορίες:

⇒ Λογιστικές εργασίες

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει ουσιαστικά το στήσιμο της λογιστικής οργάνωσης κάθε επιχείρησης και οργανισμού. Ουσιαστικά παρέχεται η υπηρεσία της λογιστικής μηχανογράφησης και της ενημέρωσης των λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης. Επίσης αναλαμβάνεται η μηνιαία ενημέρωση της διοίκησης, όσον αφορά τα οικονομικά μεγέθη και την πορεία της επιχείρησης.

⇒ Φορολογικές εργασίες

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει την φορολογική ενημερότητα της επιχείρησης. γίνονται όλες οι εργασίες που απαιτούνται όσον αφορά τον υπολογισμό και την καταβολή των φόρων προς το δημόσιο και τους οργανισμούς, που σύμφωνα με την φορολογική νομοθεσία η επιχείρηση θα πρέπει να καταβάλει, ως συνέπεια της δράσης της. Οι κυριότερες ενασχολήσεις σ' αυτήν την κατηγορία είναι:

- **Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων**

- **Φόρος προστιθέμενης αξίας**
- **Φορολογία μεταβίβασης αυτοκινήτων και ακινήτων**
- **Φορολογία κεφαλαίου**
- **Φορολογία μεγάλης ακίνητης περιουσίας**
- **Διάφορες ειδικές κατά περίπτωση φορολογίες**

⇒ **Εργατικές εργασίες**

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι διάφορες εργασίες που έχουν σχέση με την ασφαλιστική ενημερότητα μιας επιχείρησης. γίνονται όλες οι εργασίες που απαιτούνται ως προς την πρόσληψη και απόλυση των υπαλλήλων μιας επιχείρησης, την τήρηση της μηνιαίας μισθοδοσίας, τον υπολογισμό και την καταβολή των εισφορών της επιχείρησης στο ΙΚΑ, ή σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό, και γενικότερα την εφαρμογή ουσιαστικά των κείμενων διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας. Ειδικότερα οι κύριες ενασχολήσεις είναι, του επαγγελματία ή της εταιρίας, είναι οι εξής:

- **Τήρηση μηχανογραφημένης μισθοδοσίας**
- **Προσλήψεις- απολύσεις-αποχωρήσεις**
- **Συμβάσεις**
- **Υπάλληλοι, εργάτες, φορομίσθια**
- **Καταστάσεις προσωπικού**
- **ΙΚΑ-ΤΣΑΥ-ΤΕΑΥΕΚ-ΤΣΜΕΔΕ κτλ.**
- **Προγράμματα ΟΑΕΔ**

⇒ **Εταιρικές εργασίες**

Ουσιαστικά η συγκεκριμένη κατηγορία περιλαμβάνει τις ιδρύσεις και τις μετατροπές των εταιριών ή των ελεύθερων επαγγελματιών. Το λογιστικό γραφείο ή η λογιστική εταιρία, αναλαμβάνει την ίδρυση της εταιρίας ή την έναρξη του επιτηδεύματος. Μελετά και προτείνει την νομική μορφή του πελάτη. Γενικότερα γίνονται όλες οι νομικές διατυπώσεις και οι εργασίες που ο ΚΒΣ και η νομοθεσία των εταιριών αυτών, ορίζει. Ειδικότερα οι κυριότερες ενασχολήσεις στην κατηγορία αυτή, είναι:

- **Ατομικές επιχειρήσεις**
- **Ομόρρυθμες εταιρίες**

- **Ετερόρρυθμες εταιρίες**
- **Εταιρίες περιορισμένης ευθύνης**
- **Ανώνυμες εταιρίες**
- **Κοινοπραξίες**

Ο λογιστής βρίσκεται μεταξύ διαφόρων δυνάμεων, διαδικασιών και νόμων και πρέπει να ισορροπεί ανάμεσά τους, ικανοποιώντας συμφέροντα που συχνά είναι και αντίθετα (τουλάχιστον φαινομενικά). Τηρεί την φορολογική νομοθεσία, υπολογίζει και αποδίδει φόρους στο Κράτος, αλλά ταυτόχρονα προσπαθεί να ελαχιστοποιήσει την φορολογική υποχρέωση της επιχείρησης την οποία υπηρετεί, εκμεταλλευόμενος κίνητρα και εναλλακτικές λογιστικές πολιτικές. Παρέχει πληροφορίες σε τρίτους, διαταράσσοντας την εμπιστευτικότητα, αλλά δεν αποκαλύπτει μυστικά (γιατί όλες οι επιχειρήσεις έχουν τέτοια να κρύψουν) που η θέση του δίνει το προνόμιο να κατέχει. Υπολογίζει και προτείνει το μέρισμα προς διανομή ικανοποιώντας τους μετόχους, προφυλάσσοντας ταυτόχρονα την εταιρεία από την ταμειακή εξάντληση. Βοηθάει στην στρατηγική ανάπτυξη της εταιρείας προστατεύοντας την ταυτόχρονα από κινδύνους.

Οι βασικές ικανότητες πηγάζουν από την βαθιά επιστημονική γνώση του αντικείμενου του λογιστή, το οποίο διευρύνεται συνεχώς και γίνεται εξαιρετικά απαιτητικό. Οι γνώσεις πλέον δεν περιορίζονται στην παραδοσιακή λογιστική και τα φορολογικά, αλλά επεκτείνονται και σε άλλα εξειδικευμένα αντικείμενα. Ο λογιστής δεν καταγράφει πλέον έπιπλα και σκεύη σε κάποιο μητρώο, αλλά ασχολείται όλο και περισσότερο με την εφαρμογή χρηματοοικονομικών τεχνικών καθώς και με νέα πεδία της πάντα εξελισσόμενης λογιστικής (π.χ. λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων, νέες μεθοδολογίες αποτίμησης). Για να ανταποκριθεί επαρκώς στα προηγούμενα χρειάζεται διαρκή εκπαίδευση, που δεν θα περιορίζεται στην ενημέρωση των αλλαγών του νέου φορολογικού νομοθετήματος και της ατελείωτης περιπτώσιολογίας του ΚΒΣ, αλλά θα αποκτάται μέσα από νέες εκπαιδευτικές διαδικασίες και -γιατί όχι- και σε ξένους εκπαιδευτικούς οργανισμούς. Ο έμπειρος λογιστής, παρότι έχει ταυτιστεί με την εικόνα του ανθρώπου που ξέρει πολλά και ακατανόητα στους αμύητους που ανατρέχουν σε αυτόν για βοήθεια όταν έχουν συναλλαγές με την εφορία, πρέπει να συμβιβαστεί με την ιδέα ότι δεν τα ξέρει όλα και πρέπει να εκπαιδευτεί δια βίου. Το περιεχόμενο της εργασίας του γίνεται όλο και λιγότερο μοναχικό. Δεν είναι ο μοναδικός συμβαλλόμενος ακόμη σε απλές διαδικασίες, αλλά

επιτυγχάνει στόχους μέσω της χρησιμοποίησης άλλων, άρα πρέπει να διαθέτει, πέρα από γνώσεις και σοβαρές διοικητικές και οργανωτικές δεξιότητες.

Ανιχνεύοντας και κάποιες καινούργιες ικανότητες, που όλο και περισσότερο θα αποτελούν την διαχωριστική γραμμή της επιτυχίας για τον λογιστή, θα προσθέταμε τα παρακάτω.

Παραδοσιακά οι λογιστές μιλούσαν μια ακατανόητη στο ευρύ κοινό, επαγγελματική αργκό με επιτηδευμένο λεξιλόγιο, διανθισμένο με πολλούς αριθμούς και περίεργες έννοιες. Σήμερα όλο και περισσότερο οι λογιστές εμφανίζονται σε αίθουσες συσκέψεων και παρουσιάσεων και λιγότερο σε μίζερα μέρη γεμάτα χαρτιά και κλασέρ. Κατά συνέπεια ο λογιστής πρέπει να διαθέτει ικανότητες παρουσίασης, που όσες και αν έχει έμφυτες θα οφείλει συνέχεια να καλλιεργεί. Δεν είναι απαραίτητο να διδάσκει διαρκώς τις έννοιες της χρέωσης και της πίστωσης, όμως πρέπει να μπορεί να εξηγήσει τι κρύβεται πίσω από τα κονδύλια του Ισολογισμού, σε ένα κοινό που μπορεί να θεωρεί θαύμα τον ισοσκελισμό ενεργητικού και παθητικού.

Μία από τις προκλήσεις για το λογιστικό επάγγελμα είναι η επαφή του με την επιχειρηματική πραγματικότητα. Οι λογιστές παραδοσιακά ασχολούνται με τους αριθμούς, όμως η πραγματική προστιθέμενη αξία βρίσκεται στην ερμηνεία τους. Στην πραγματικότητα ο λογιστής είναι και αυτός πωλητής, έχοντας μάλιστα στην ευθύνη του και δύσκολα άυλα «προϊόντα» όπως αριθμούς, αναλύσεις ή αξιοπιστία. Δεν έχει μέλλον ο σύγχρονος λογιστής αν εξακολουθεί να εκπέμπει παλιές εικόνες συντήρησης και αποξένωσης από την πρώτη γραμμή του επιχειρηματικού πεδίου. Χρειάζεται πλήρη και συνεχή επαφή με τις πωλήσεις, το marketing, την παραγωγή, για να έχει άποψη και κυρίως συμβολή στην στρατηγική των επιχειρήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ- ΠΕΡΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΣΤΑ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ

Έχει διαπιστωθεί από ευρήματα που έχουν ανακαλυφθεί, ότι πολλοί αρχαίοι λαοί, είχαν συστηματοποιήσει την διαφύλαξη των συναλλακτικών γεγονότων, καταγράφοντάς τα, σε πέτρινες πλάκες, σε παπύρους, σε αγγεία κα. Παρά όμως από τα ευρήματα που βρέθηκαν, δεν μπορεί να υποστηριχθεί πως οι καταχωρήσεις αυτές αποτελούσαν τις λεγόμενες λογιστικές εγγραφές. Ένας πολύ σημαντικός λόγος που συνέβαλε σε αυτό, ήταν το μεγάλο κόστος των υλικών αυτών που χρησιμοποιούνταν για τις καταχωρήσεις αυτές.

Η ανάπτυξη της λογιστικής ξεκινάει με την οικονομική άνθηση και ακμή των σημαντικών ιταλικών και φλαμανδικών πόλεων και την ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου. Τότε αρχίζει η δημιουργία της λογιστικής θεωρίας και εμφανίζονται οι πρώτοι λογιστικοί κανόνες και γίνονται οι ανάλογες λογιστικές εγγραφές. Ακόμα γίνονται προσπάθειες συστηματοποιήσεώς τους για την παρακολούθηση της οικονομικής δραστηριότητας των τραπεζών και άλλων χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων, των εμπορικών εταιριών που ιδρύθηκαν με άδεια των κυβερνήσεων της Μ. Βρετανίας και της Ολλανδίας, της δραστηριοποίησης της Καθολικής Εκκλησίας και των μοναστηριών, καθώς και του ιδιώτη επιχειρηματία. Η επινόηση της διπλογραφικής μεθόδου ενώ ήταν δημιούργημα της αναπτυσσόμενης οικονομικής δραστηριότητας, βοήθησε ακόμα περισσότερο παρέχοντας την δυνατότητα συστηματικής κατατάξεως των οικονομικών γεγονότων και υπολογισμού του αποτελέσματος της δραστηριότητας¹⁶.

Στα μέσα του 14^{ου} αιώνα δημοσιεύεται στην Βενετία το έργο του μοναχού Fra Luca Paciolo με τίτλο ‘Summa de Arithmetica, Geometria, Proportioni e Proportionalita’, όπου για πρώτη φορά καταγράφονται οι αρχές της διπλογραφικής μεθόδου και οι βασικοί λογιστικοί κανόνες. Τα στοιχεία αυτής της περιόδου είναι ότι πρώτον, οι καταχωρούμενες στα λογιστικά βιβλία εγγραφές δεν αφορούσαν μόνο τις συναλλαγές που σχετίζονταν με την επιχείρηση, αλλά περιελάμβαναν και συναλλαγές σχετικές με την εξωεπιχειρησιακή περιουσία του επιχειρηματία, δηλαδή υπήρχε ταύτιση μεταξύ των δραστηριοτήτων επιχειρηματία και επιχείρησης. δεύτερον η τήρηση των λογαριασμών ήταν κατά το μεγαλύτερο μέρος περιγραφική, λόγω της ανυπαρξίας ενιαίας νομισματικής μονάδας που να χρησιμοποιείται ως κοινό μέσο ανταλλαγής, καθώς και ως μέτρο για τον προσδιορισμό της αξίας των ανταλλασόμενων αγαθών. Τρίτον βαρύτητα δίδοταν στο τεχνικό μέρος της λογιστικής και λιγότερο στην προσπάθεια δημιουργίας θεωρίας και ενός συνόλου αρχών γενικής εφαρμογής.

Επόμενο βήμα αποτέλεσε η δημοσίευση του έργου του Edmond Desgranges με τον τίτλο “La tenue des livres rendue facile”, με το οποίο επινοείται ένα σύστημα παραλλαγής του διπλογραφικού συστήματος (ημερολόγιο-καθολικό) και προτείνει την χρησιμοποίηση πέντε λογαριασμών: ταμείο, εμπορεύματα, γραμμάτια εισπρακτέα και πληρωτέα, κέρδη και ζημιές. Το σύστημα αυτό δεχόταν ότι οι λογαριασμοί

¹⁶ Γαλάνης Β. (1995). Μηχανογραφημένη Λογιστική. Αθήνα

αντιπροσωπεύουν πρόσωπα συναλλασσόμενα με τον επιχειρηματία.

Αργότερα δημιουργήθηκαν οι λεγόμενες υλιστικές σχολές, που ασχολήθηκαν με την ανάπτυξη του μηχανισμού αυξομείωσης των περιουσιακών στοιχείων σε συσχέτιση προς τους λογαριασμούς αποτελεσμάτων και την διάκριση των λογαριασμών, βάση της σχέσης της επιχειρηματικής κυκλοφορίας: Ακαθάριστα έσοδα μείον Δαπάνες εκμετάλλευσης = Αποτέλεσμα περιόδου.

Το Excel ανήκει σε μια μεγάλη κατηγορία προγραμμάτων που ονομάζονται λογιστικά φύλλα (spreadsheets) επειδή αρχικά σχεδιάστηκαν, για να διευκολύνουν τις λογιστικές πράξεις σε πίνακες με αριθμητικά δεδομένα. Με το πέρασμα των χρόνων τα λογιστικά φύλλα εξελίχθηκαν και σήμερα επιτρέπουν τον αποτελεσματικό χειρισμό πινάκων με κάθε είδους δεδομένα.

Το πρώτο λογιστικό φύλλο ονομαζόταν VisiCalc και σχεδιάστηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1970 από τους Dan Bricklin και Bob Frankston για τον υπολογιστή Apple II. Το VisiCalc αποτέλεσε επανάσταση για την εποχή του. Πολλές εταιρίες αγόρασαν τον υπολογιστή Apple II με μοναδικό σκοπό να συμπληρώνουν και να παρακολουθούν τα λογιστικά τους βιβλία με τη βοήθεια του VisiCalc.

Λίγα χρόνια μετά, στις αρχές της δεκαετίας του 1980, η εταιρία Lotus παρουσίασε τη δική της πρόταση στα λογιστικά φύλλα, το Lotus 1-2-3. Το πρόγραμμα αυτό ήταν το πρώτο ολοκληρωμένο λογιστικό φύλλο και παρά την τσουχτερή του τιμή (κόστιζε \$495 την εποχή εκείνη) παρέμεινε για πολλά χρόνια το πρώτο πρόγραμμα σε πωλήσεις¹⁷.

Το Excel παρουσιάστηκε από τη Microsoft για πρώτη φορά το 1985 για τους υπολογιστές Macintosh. Το Νοέμβριο του 1987 παρουσιάστηκε η πρώτη έκδοση του Excel για τα Windows. Η μεγάλη δημοτικότητα των Windows βοήθησε στη διάδοση του Excel, το οποίο σήμερα είναι η πιο δημοφιλής πρόγραμμα λογιστικών φύλλων για τα Windows.

Το Excel περιλαμβάνεται στο πακέτο εφαρμογών γραφείου της Microsoft με τον τίτλο Office. Επομένως, για να χρησιμοποιήσουμε το Excel δεν αρκεί να έχουμε στον υπολογιστή μας τα Windows. Πρέπει να έχουμε αγοράσει χωριστά και να έχουμε εγκαταστήσει στον υπολογιστή μας το Excel.

Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα η λογιστική επιστήμη εξελίχθηκε σημαντικά με την εμφάνιση της Επιστημονικής Διοίκησης των Οργανισμών και την διάδοση των αρχών

¹⁷ Γκινόγλου Δ. (2004). Λογιστική εταιριών. Αθήνα

της. Η εφαρμογή των αρχών της επιστημονικής διοίκησης στηριζόταν στην ύπαρξη οργανωμένου λογιστηρίου. Η ανάγκη για αξιόπιστες και ομοιογενείς οικονομικές πληροφορίες, προκειμένου να επιτευχθούν οι αντικειμενικοί σκοποί, οδήγησε σε πληρέστερη και συστηματική οργάνωση της λογιστικής επιστήμης. Τα λογιστήρια λειτουργούσαν με την μορφή πολλών υπαλλήλων που έγραφαν και καταχωρούσαν τα παραστατικά και τις εγγραφές στο χέρι με την χρήση τεραστίων βιβλίων και αριθμομηχανών. Βασικό στοιχείο αποτελούσαν οι άνθρωποι, οι οποίοι από τα χέρια τους περνούσε η λογιστική τέχνη. Οι εργαζόμενοι έχαναν τον χρόνο τους στο συνεχές γράψιμο και στην ενημέρωση των καταστάσεων, αλλά και στον υπολογισμό συνόλων για να τα μεταφέρουν σε άλλα βιβλία, σε άλλες καταστάσεις κοκ. Είναι δεδομένο σήμερα πως η εργασία αυτή σε σύγκριση με τα σημερινά δεδομένα και κοιτώντας τα από την απόσταση του χρόνου, ήταν και αντιπαραγωγικά, αλλά επιδρούσε και ανασταλτικά για την απόδοση των εργαζομένων¹⁸.

Μέσα σε λίγα χρόνια όμως, έγινε τέτοια επανάσταση στον χώρο της λογιστικής επιστήμης, που όμοια δεν έχει προηγηθεί σε κανένα επάγγελμα κατά την άποψή μας. Και αυτό γιατί η αλματώδης ανάπτυξη της τεχνολογίας, επηρέασε σε μέγιστο βαθμό την λογιστική επιστήμη. Κάθε τεχνολογικό επίτευγμα έφερνε και νέες αλλαγές στα λογιστήρια των επιχειρήσεων, είτε με την περικοπή θέσεων, είτε με την κατάργηση καταστάσεων. Οι τεχνολογικές εξελίξεις που έφεραν επανάσταση ήταν κατά πρώτον η ανάπτυξη των υπολογιστών και κατά δεύτερον τα λογιστικά φύλλα που στην συνέχεια μετατράπηκαν σε λογιστικά προγράμματα.

Κυρίαρχα στοιχεία της παραπάνω περιόδου, είναι τα εξής¹⁹:

- η ανάπτυξη και η εξάπλωση του θεσμού της ανώνυμης εταιρίας, ως μέσου άντλησης κεφαλαίων
- η ανάπτυξη των βιομηχανικών επιχειρήσεων
- η αύξηση της παραγωγικότητας και η μείωση του κόστους παραγωγής
- η συστηματοποίηση της φορολογίας εισοδήματος
- η επέκταση και η νομοθετική κατοχύρωση του θεσμού του εξωτερικού ορκωτού ελεγκτή
- η ανάπτυξη των χρηματιστηριακών συναλλαγών σε τίτλους ανώνυμης εταιρίας
- η δημοσίευση οικονομικών στοιχείων σε τακτική και επαναλαμβανόμενη βάση,

¹⁸ Γκινόγλου Δ. (2004). Λογιστική εταιριών. Αθήνα

¹⁹ Καραγιώργος – Πετρίδης (2006). Μηχανογραφημένο λογιστική. Θεσσαλονίκη

ώστε να υπάρχει επαρκής πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού.

Λογιστική είναι η τεχνική εκείνη, που εκτελεί το σύνολο των πράξεων που απαιτούνται πάνω σε ένα ζήτημα, ώστε να εξαχθεί το ζητούμενο αποτέλεσμα. Με άλλα λόγια λογιστική είναι η επιστήμη των λογαριασμών, η τέχνη στο να καταστρώνει χρεωπιστωτικούς ή άλλους λογαριασμούς, που συνδεόμενοι μεταξύ τους δίνουν λογικό αποτέλεσμα. Η λογιστική χρησιμοποιεί διάφορους μεθόδους για την παρατήρηση των οικονομικών φαινομένων.

Ο φυσικός χώρος που διατίθεται από την επιχείρηση για να γίνουν όλες αυτές οι διεργασίες, είναι το λογιστήριο. Αυτός ο οικονομικός τομέας μιας επιχείρησης, ασχολείται με όλα τα στοιχεία που αφορούν την επιχείρηση, μετατρέποντάς τα αυτά σε οικονομικά στοιχεία. Τα οικονομικά στοιχεία επεξεργάζεται η λογιστική μέσω του λογισμού.

Η λογιστική των λογαριασμών αναπτύσσεται μέσα στον χώρο του λογιστηρίου με τους 4 παρακάτω αναφερόμενους σκοπούς:

5. Ο προσδιορισμός της Περιουσιακής κατάστασης.
6. Η παρακολούθηση των οικονομικών σχέσεων με τρίτους.
7. Ο προσδιορισμός των αποτελεσμάτων.
8. Η άσκηση ελέγχου.

Στην συνέχεια θα παραθέσουμε μερικές πιο εξειδικευμένες και σύγχρονες λογιστικές διακρίσεις, βάση των προσπαθειών που γίνονται για αποτελεσματική οργάνωση των επιχειρήσεων:

- **Λογιστική Κόστους:** είναι ο κλάδος που ασχολείται με τον προσδιορισμό, τον έλεγχο και την ανάλυση του κόστους, με σκοπό να ενημερώσει την διοίκηση και να υποβοηθήσει στον προγραμματισμό και στον έλεγχο των παραγωγικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης.

Ανεξάρτητα από την φύση του οικονομικού οργανισμού, η Λογιστική κόστους ασχολείται με τις παρακάτω δραστηριότητες:

5. Την μέτρηση ή τον υπολογισμό και την εκτίμηση του κόστους των προϊόντων και υπηρεσιών που έχουν παραχθεί. Σήμερα προϋπολογίζουμε το κόστος, δηλαδή εκτιμούμε από πριν ποιο περίπου θα είναι το μελλοντικό κόστος (ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΟΣΤΟΣ STANDARD COST).
6. Την ανάλυση του κόστους και τον προσδιορισμό των σχέσεων μεταξύ του κόστους και των διαφόρων παραγόντων που επιδρούν σε αυτό.
7. Την καταχώρηση του κόστους στα βιβλία, την ταξινόμηση και την κατανομή του στα διάφορα κέντρα κόστους.

8. Την παρουσίαση του κόστους στους MANAGERS από την μία μεριά, για να πάρουν αποφάσεις και για την σωστή ερμηνεία όλων των στοιχείων κόστους.
- **Μηχανογραφημένη λογιστική:** ο κλάδος αυτός ασχολείται με την οργάνωση των υπηρεσιών του λογιστηρίου, που με την κλασική δομή τους, περιλαμβάνουν την συγκέντρωση, την ταξινόμηση, την αξιολόγηση, την καταχώρηση, τον έλεγχο των λογιστικών πληροφοριών και την παρουσίαση αυτών με βάση τον ΚΒΣ. Με τον τρόπο αυτό κάθε οικονομικός οργανισμός, χρησιμοποιεί λογιστικά πληροφοριακά συστήματα, ώστε να συλλέγονται άμεσα και έγκαιρα οι οικονομικές πληροφορίες και να επεξεργάζονται.
 - **Φορολογική λογιστική:** ο κλάδος αυτός ασχολείται με την μελέτη των διατάξεων και των νόμων που αφορούν την φορολογία των φυσικών και των νομικών προσώπων, καθώς και τις επιπτώσεις από την εφαρμογή τους πάνω στις δραστηριότητες των οικονομικών μονάδων, είτε ως νομικά, είτε ως φυσικά πρόσωπα.
 - **Λογιστική εταιριών:** ο κλάδος αυτός ασχολείται με την καταγραφή των νομικών και των οικονομικών γεγονότων, αφού οι λογιστικές εγγραφές που γίνονται αναφέρονται διαρκώς στις διατάξεις του γενικού ή του ειδικού για τις εταιρίες δικαίου, αλλά και στις ιδιαίτερες συμφωνίες που περιλαμβάνονται στο καταστατικό των εταιριών. Τα βασικά γεγονότα που συναντώνται στις εταιρίες, μεταξύ των άλλων, αφορούν, την σύσταση, τις πράξεις μεταξύ των μετόχων και της εταιρίας, την διάθεση των αποτελεσμάτων χρήσης, τις μεταβολές του μετοχικού κεφαλαίου των εταιριών, την λύση και την εκκαθάριση μιας εταιρίας²⁰.
 - **Λογιστική ανθρωπίνου δυναμικού**
 - **Λογιστική πληθωρισμού**
 - **Λογιστική ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων**
 - **Περιβαλλοντική λογιστική**
 - **Ελεγκτική:** αποτελεί στις μέρες μας, έναν από τους πιο σημαντικούς κλάδους της λογιστικής επιστήμης. Ασχολείται με την διατύπωση αρχών και κανόνων που αφορούν την ομαλή διεξαγωγή των οικονομικών ελέγχων. Έχει ως αντικείμενο τον ανεξάρτητο έλεγχο από ορκωτούς ελεγκτές- λογιστές, καθώς και τις διαδικασίες και τις μεθόδους που εφαρμόστηκαν στην διάρκεια ενός διαχειριστικού έτους, από μια οικονομική μονάδα. Ο ορισμός της ελεγκτικής,

²⁰ Γκινόγλου Δ. (2004). Λογιστική εταιριών. Αθήνα

είναι: «αποτελεί μία ανεξάρτητη, αντικειμενική διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες του οργανισμού. Βοηθά έναν οργανισμό να επιτύχει τους αντικειμενικούς σκοπούς του, προσφέροντας μια συστηματική επιστημονική προσέγγιση για την αποτίμηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης κινδύνων, των εσωτερικών ελέγχων και των διαδικασιών διοίκησης «ο όρος καθιερώθηκε από τους Αγγλοσάξονες ως Internal Auditing, αναφέρεται στην υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου και αποσκοπεί στην αξιολόγηση της επάρκειας λειτουργίας του Συστήματος Εσωτερικών Ελέγχων, δηλ. τις επιμέρους λειτουργίες και να προτείνει βελτιώσεις, όπου διαπιστώνονται αδυναμίες.

Τα στελέχη ενός λογιστικού γραφείου, ειδικά τα τελευταία χρόνια εκμεταλλεύονται στο έπακρο τις τεχνολογικές μεταβολές και κατακτήσεις, καθώς κάνουν πιο εύκολη την δουλειά τους και κερδίζουν πολύτιμο χρόνο. Για παράδειγμα όταν η λογιστική επιστήμη πέρασε από την χειρόγραφη τήρηση των βιβλίων και στοιχείων των επιχειρήσεων, στην μηχανογραφημένη λογιστική τήρηση, αυτό είχε ως συνέπεια την αυτοματοποίηση των συναλλαγών, χωρίς την σπατάλη χρόνου για την εξαγωγή του αποτελέσματος.

Είναι λίγα τα επαγγέλματα που επηρεάστηκαν τόσο πολύ και τόσο γρήγορα, από την εφαρμογή της σύγχρονης ηλεκτρονικής τεχνολογίας και ειδικότερα μέσω των ηλεκτρονικών υπολογιστών(H/Y) και των συστημάτων μηχανογράφησης, όσο η λογιστική.

Σήμερα η ενημέρωση των χειρόγραφων βιβλίων αποτελεί πλέον ιστορία που διηγούνται συνταξιούχοι λογιστές. Τα μηχανογραφικά λογιστικά προγράμματα (που μετεξελίχθηκαν και σε ERP μετά την εισαγωγή των ξένων), αποτελούν κοινό τόπο. Τα λογιστικά φύλλα, που παρόλο τον τίτλο τους δεν χρησιμοποιούνται αποκλειστικά μόνο από λογιστές, είναι πανίσχυρα και μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε πλήθος εφαρμογές, από απλές αναφορές και παρουσιάσεις μέχρι τις σύνθετες εργασίες όπως προϋπολογισμούς ή αναλύσεις με πολύπλοκους μαθηματικούς ή χρηματοοικονομικούς τύπους.

Η τεχνολογία απελευθέρωσε τον λογιστή και έσπασε τις αλυσίδες, που φορούσε για εκατονταετίες, με αποτέλεσμα να μπορέσει να τρέξει μπροστά και να χρησιμοποιήσει τις γνώσεις και κυρίως τον χρόνο του σε ανώτερης αξίας δραστηριότητες. Παρότι δεν άλλαξε καθόλου την ουσία της λογιστικής τεχνικής, που

παραμένει το διπλογραφικό σύστημα, κατήργησε χρονοβόρες διαδικασίες, όπως για παράδειγμα η περιβόητη συμφωνία ισοζυγίων – καθολικών, οδηγώντας τις στο μουσείο της λογιστικής ιστορίας.

Τέλος η διείσδυση του διαδικτύου(internet) ανέτρεψε και την καθημερινότητα. Είναι πλέον απλή υπόθεση η ανεύρεση ενός νόμου ή μιας γνωμάτευσης. Η μεταφορά δεδομένων και αναφορών είναι πανεύκολη και φτηνή, ενώ και η επαφή με το Κράτος γίνεται όλο και περισσότερο ηλεκτρονικά (υποβολή δηλώσεων, στοιχείων κλπ. Μέσω του Taxisnet).

3.1 ΠΟΙΑ ΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Όσο η ανθρώπινη κοινωνία εξελίσσεται τόσο αυξάνουν οι ανάγκες που παρουσιάζονται για συστηματική και ταχύτατη πληροφόρηση, από τη μια και για την επεξεργασία των πληροφοριών, από την άλλη. Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής παίζει καθοριστικό ρόλο στην επεξεργασία, στην διαχείριση και στην διάδοση των πληροφοριών.

Δεδομένα ονομάζουμε μια ομάδα από γεγονότα, σύμβολα, αριθμούς, λέξεις κ. ά. που περιγράφουν ή αντιπροσωπεύουν αντικείμενα, καταστάσεις, έννοιες, ποσότητες, ιδέες, λειτουργίες.

Όλα τα παραπάνω είναι στοιχεία που περιγράφουν την πραγματικότητα, τον κόσμο που μας περιβάλλει, και μπορούμε να τα συλλέξουμε από διάφορες πηγές και με πολλούς τρόπους. Όσο αυτά τα στοιχεία δεν είναι κατάλληλα οργανωμένα, δε σημαίνουν κάτι. Αν όμως τα συσχετίσουμε κατάλληλα, αν τα επεξεργαστούμε, αποτελούν την πρώτη ύλη για την παραγωγή χρήσιμων και αξιοποιήσιμων πληροφοριών.

Επεξεργασία των δεδομένων είναι η διαδικασία με την οποία τροποποιούμε, οργανώνουμε, διαμορφώνουμε τα δεδομένα ή, ακόμα, εφαρμόζουμε αριθμητικές ή λογικές πράξεις, προκειμένου να παράγουμε κάποια πληροφορία²¹.

Η πληροφορία, λοιπόν, προκύπτει σαν αποτέλεσμα της επεξεργασίας των δεδομένων και προσπαθούμε να την αντλήσουμε από αυτά, με σκοπό να αυξήσουμε τις γνώσεις μας, να πάρουμε κάποια απόφαση ή να λύσουμε κάποιο πρόβλημα. Για να μας βοηθήσουν οι υπολογιστές στην επίλυση προβλημάτων ή να εκτελέσουν διάφορες εργασίες, πρέπει να μπορούν να δέχονται δεδομένα, να τα επεξεργάζονται,

²¹ Γαλάνης Β. (1995). Μηχανογραφημένη Λογιστική. Αθήνα

να τα αποθηκεύουν και να μας παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της επεξεργασίας σε μορφές κατανοητές και χρήσιμες για μας.

Στο σύγχρονο και γεμάτο δυσκολίες και σκοπέλους επιχειρηματικό περιβάλλον, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις καλούνται -ή ακριβέστερα είναι υποχρεωμένες- να βρουν τρόπους ώστε να ελαττώσουν τα λειτουργικά έξοδα και να βελτιώσουν τα οικονομικά τους μεγέθη. Στο πλαίσιο αυτό, εργασίες που δεν συνεισφέρουν έσοδα στην επιχείρηση είναι απαραίτητο να περιοριστούν στο ελάχιστο δυνατό, όσον αφορά στο κόστος που απαιτείται για την πραγματοποίησή τους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι οι λογιστικές και φορολογικές εργασίες και υποχρεώσεις που οφείλει να διεκπεραιώνει μια ΜΜΕ. Τα χρήματα που δαπανώνται για αυτές τις εργασίες δεν επιστρέφονται, δεν προσφέρουν κάτι στα κέρδη, δεν προσθέτουν στα έσοδα, δεν αυξάνουν τις πωλήσεις. Τα παραπάνω ισχύουν αδιαμφισβήτητα όταν οι λογιστικές εργασίες γίνονται μέσω του παραδοσιακού, χειρόγραφου τρόπου.

Τα προγράμματα Μηχανογραφημένης Λογιστικής και Εμπορικής Διαχείρισης (με τη συνεργασία και άλλων λογισμικών εφαρμογών) απλοποιούν τα πάντα και δίνουν τη δυνατότητα στην επιχείρηση να περιορίσει τα λειτουργικά έξοδα και να μειώσει στο ελάχιστο δυνατό το χρόνο και τον κόπο (ανθρωπόωρες) που απαιτείται για την ολοκλήρωση των σχετικών εργασιών. Ωστόσο, οι εφαρμογές μηχανογραφημένης λογιστικής δεν σταματούν εκεί. Αξιοποιούν την εργασία που θεωρούνταν απαραίτητη αλλά μη χρήσιμη, προς όφελος της επιχείρησης, των πωλήσεων και του τζίρου. Συγκεντρώνουν αριθμούς και μεγέθη που μέχρι πρότινος θεωρούνταν "άχρηστα" και τα μετατρέπουν σε καθαρή, ατόφια γνώση, απαραίτητη για τη χάραξη εμπορικής πολιτικής, στρατηγικής και σχεδιασμού. Μόνο τυχαίο δεν είναι το ότι η συγκεκριμένη κατηγορία λογισμικού διεκδικεί -μαζί με τα προγράμματα αυτοματισμού γραφείου- τον τίτλο του πιο χρήσιμου λογισμικού για ΜΜΕ, γεγονός που αντικατοπτρίζεται και στο ότι 5 στις 10 ΜΜΕ στην Ελλάδα δηλώνουν (σε πρόσφατες έρευνες) ότι χρησιμοποιούν συστηματικά προγράμματα Μηχανογραφημένης Λογιστικής.

Τα προγράμματα Μηχανογραφημένης Λογιστικής, σε συνεργασία με τις εφαρμογές Εμπορικής Διαχείρισης, προσφέρουν ολοκληρωμένες λύσεις σε μια επιχείρηση, προκειμένου να αντεπεξέλθει με αξιοπιστία και ταχύτητα στις σύγχρονες λογιστικές, φορολογικές και εμπορικές απαιτήσεις. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, τα εν λόγω προγράμματα επιτρέπουν σε μια επιχείρηση να διαχειρίζεται ηλεκτρονικά²²:

²² Καραγιώργος – Πετρίδης (2006). Μηχανογραφημένο λογιστική. Θεσσαλονίκη

9. Τα Βιβλία Α' κατηγορίας (αγορών), Β' κατηγορίας (εσόδων - εξόδων), Γ' κατηγορίας (γενική και αναλυτική λογιστική, Λογιστικό Σχέδιο), ανάλογα φυσικά με την κατηγορία στην οποία ανήκει η επιχείρηση.
10. Όλες τις οικονομικές κινήσεις της (αγορές, δαπάνες, πάγια, έσοδα, αξιόγραφα, γραμμάτια, επιταγές, πιστωτικά σημειώματα), μέσα από μία και μόνο καταχώριση και την αυτόματη ταξινόμηση, επεξεργασία και διασταύρωσή τους.
11. Τις κινήσεις και την εποπτεία του ταμείου (εισπράξεις, πληρωμές, υπόλοιπο), ανά πάσα στιγμή.
12. Τον έλεγχο του ισοζυγίου, τη διαχείριση του ΦΠΑ (περιοδικής και εκκαθαριστικής δήλωσης), των καταστάσεων ΚΕΠΥΟ, την καταχώριση ειδικών φόρων (λ.χ. δημοτικών).
13. Τη δημιουργία και την εκτύπωση παραστατικών κάθε είδους, βιβλίων εσόδων - εξόδων, δηλώσεων ΦΠΑ, καταστάσεων ΚΕΠΥΟ, σύμφωνα με τις ανάγκες, τις ιδιαιτερότητες και τις επιθυμίες της κάθε εταιρίας.
14. Την αποθήκη, τους πελάτες και τους προμηθευτές με τρόπο λεπτομερή και αναλυτικό (σε συνεργασία με εφαρμογές Εμπορικής Διαχείρισης).
15. Τη δημιουργία ισολογισμού και το λογιστικό και εξωλογιστικό προσδιορισμό των καθαρών κερδών.
16. Τα στοιχεία της επιχείρησης (επωνυμία, διεύθυνση, τηλέφωνο, ΑΦΜ, ΔΟΥ κλπ) μέσω μίας μόνο καταχώρισης, της αρχικής, η οποία μεταφέρεται άμεσα και αυτόματα σε όλες τις επόμενες εφαρμογές - ενέργειες, ενώ παράλληλα υπάρχει η δυνατότητα διαγραφής ή τροποποίησης των ίδιων στοιχείων.

Τα παραπάνω χαρακτηρίζονται γενικές εφαρμογές και περιέχονται στην πλειονότητα των προγραμμάτων Μηχανογραφημένης Λογιστικής. Υπάρχουν όμως και άλλες, πιο εξειδικευμένες λύσεις, που στόχο έχουν να καλύψουν τις ιδιαίτερες ανάγκες μιας επιχείρησης. Οι εφαρμογές αυτού του είδους δεν περιέχονται συνήθως στη βασική έκδοση του εκάστοτε προγράμματος, αλλά στις λεγόμενες "έξτρα" (ενισχυμένες) εκδόσεις. Τέτοιες εφαρμογές αφορούν στη δυνατότητα συναλλαγών σε ξένα νομίσματα, τον προγραμματισμό των εκροών και την πρόβλεψη των εισροών, τα αποτελέσματα χρήσης, την κοστολόγηση της παραγωγής, τη μαζική τιμολόγηση, τη διαχείριση εκπτώσεων και πολλά άλλα²³:

- Γεν. Λογιστική
- Έσοδα Έξοδα

²³ Γκινόγλου Δ. (2004). Λογιστική εταιριών. Αθήνα

- Αξιόγραφα
 - Προϋπολογισμοί
 - Φορολογία Εισοδήματος
 - Φόρος Προστιθέμενης Αξίας
 - Πάγια
 - Διαχείριση Λογιστικού Γραφείου
 - Παράλληλη Διαχείριση ξένου νομίσματος & Ευρώ με πραγματική ισοτιμία στο σύνολο των λειτουργιών.
 - Απόλυτη ασφάλεια δεδομένων λόγω χρήσης Βάσης Δεδομένων RDBMS.
 - Εύχρηστο γραφικό περιβάλλον με όλα τα χαρακτηριστικά και τα βοηθήματα των windows (on line help, combos, checks, drop down menus, ημερολόγιο, organizer, calculator, κλπ).
 - Σύστημα αναζήτησης πλήρως παραμετρικό που δίνει τη δυνατότητα στο χρήστη να ανατρέξει σε όποιο αρχείο, κίνηση, λογαριασμό, κλπ επιθυμεί, ορίζοντας οποιαδήποτε από τα πεδία της εφαρμογής.
 - Δυνατότητα δημιουργίας φορμών και εκτυπώσεων, για την πλήρη κάλυψη των αναγκών πληροφόρησης της διοίκησης κάθε επιχείρησης.
 - Δημιουργία γραφικών παραστάσεων και διαγραμμάτων παραμετρικά, όπως επιθυμεί ο χρήστης.
 - Δυνατότητα εκτύπωσης σε εκτυπωτές inkjet, laser και επιπλέον σε dot matrix με draft mode για ταχεία ολοκλήρωση των εκτυπωτικών εργασιών.
 - Πλήρως σύννομο με την Ελληνική νομοθεσία.
 - Ταχύτατη και ασφαλέστατη επεξεργασία και διαχείριση μεγάλου όγκου δεδομένων.
 - Δυνατότητα διαχείρισης απεριόριστου αριθμού εταιριών.
 - Λειτουργία on-line και real-time από όλες τις εφαρμογές (ταυτόχρονες ενημερώσεις παντού).
 - Τήρηση ημερολογίων σχεδιασμένων παραμετρικά σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε επιχείρησης/ πελάτη.
 - Ανάπτυξη λογιστικού σχεδίου μέχρι το 10ο βαθμό.
 - Παράλληλη τήρηση πολλαπλών χρήσεων.
 - Δημιουργία reports όπως επιθυμεί ο χρήστης.
 - Όλες οι εκτυπώσεις που απαιτούνται από τη νομοθεσία, απλά, γρήγορα και με απόλυτη ακρίβεια (Ημερολόγια, Ισοζύγια, κλπ).
- Είναι γεγονός ότι η σχέση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με την πληροφορική

βασίζεται σε εφαρμογές, οι περισσότερες από τις οποίες λειτουργούν σε περιβάλλον DOS με αποτέλεσμα να μην μπορούν να εκμεταλλευθούν τις δυνατότητες που ένα σημερινό πληροφοριακό σύστημα, μπορεί να τους παρέχει.

Η μικρομεσαία επιχείρηση όμως λειτουργεί και αυτή σε ένα έντονο ανταγωνιστικό περιβάλλον, το οποίο έχει τα χαρακτηριστικά των μεγάλων επιχειρήσεων αλλά σε μικρότερη κλίμακα.

Σε ένα τέτοιο περιβάλλον από τα πρώτα ζητούμενα είναι η πληροφορία και η αξιοποίησή της και η αυξημένη παραγωγικότητα, σημεία που επιτυγχάνονται με τα σύγχρονα πληροφοριακά συστήματα όπως είναι τα συστήματα ERP, τα οποία λειτουργούν σε περιβάλλον WINDOWS.

Σήμερα υπάρχουν στην αγορά πληροφορικής προϊόντα προσαρμοσμένα στην ανάγκη αυτή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που το βασικό τους χαρακτηριστικό είναι η εύκολη εγκατάσταση και η αφομοίωση των δυνατοτήτων τους πολύ γρήγορα. Με την εξέλιξη αυτή οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις ανταποκρίθηκαν θετικά και σε συνδυασμό με προγράμματα χρηματοδότησης που "τρέχουν" με διάφορες εκδοχές κατέστησαν τις επιχειρήσεις αυτές βασικούς αποδέκτες τέτοιων λύσεων.

Για μια σύγχρονη επιχείρηση, τα συστήματα ERP αποτελούν το βασικό εργαλείο υποδομής, ενώ παράλληλα τους επιτρέπουν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις και τις προκλήσεις στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης της αγοράς.

Στην ομάδα των προγραμμάτων μηχανογραφημένης λογιστικής σε περιβάλλον WINDOWS, υπάρχουν σήμερα στο εμπόριο πολλές λύσεις οι οποίες καλύπτουν βασικά²⁴:

- A) **Εμπορική Διαχείριση** (παραστατικά αγορών και πωλήσεων, πληρωμές, εισπράξεις, γραμμάτια - επιταγές, καρτέλες, υπόλοιπα ειδών κ.τ.λ.),
- B) **Λογιστική Διαχείριση Επιχειρήσεων με βιβλία Β κατηγορίας** (δημιουργία βιβλίου Εσόδων - Εξόδων),
- Γ) **Λογιστική Διαχείριση Επιχειρήσεων με βιβλία Γ κατηγορίας** (δημιουργία βιβλίων Γενικής Λογιστικής (Ημερολόγιο, Γενικό Καθολικό) και
- Δ) **Λογιστικά Φύλλα** (διαχείριση οικονομικών στοιχείων, γραφικές παραστάσεις, ανάλυση οικονομικών δεδομένων κ.τ.λ.).

Εκτός από τα παραπάνω, τα περισσότερα πακέτα μηχανογραφημένης λογιστικής περιλαμβάνουν και άλλες εφαρμογές που στόχο έχουν να καλύψουν **ειδικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες**, όπως, για παράδειγμα, διαχείριση παγίων,

²⁴ Γκινόγλου Δ. (2004). Λογιστική εταιριών. Αθήνα

χρηματοοικονομικό προγραμματισμό, συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, φάκελο εισαγωγών, μαζική τιμολόγηση, διαχείριση εντατικής λιανικής, διαχείριση παραγωγής, διαχείριση παρτίδων, διαχείριση serial numbers. Η χρήση τέτοιων πακέτων έχει πολλά πλεονεκτήματα γιατί:

- καλύπτει πλήρως όλο το φάσμα των εμπορικών συναλλαγών μιας επιχείρησης
- συνδυάζει και αξιοποιεί τις πληροφορίες, δίνοντας τη δυνατότητα στη διοίκηση να αποφασίζει σωστά και έγκαιρα
- μέσω της δυνατότητας παραμετροποίησης προσφέρει λύσεις σε εξειδικευμένες ανάγκες και δραστηριότητες.

Οι δύο πιο σημαντικές εταιρείες που προσφέρουν τέτοιες λύσεις σήμερα στην ελληνική αγορά είναι ο όμιλος εταιρειών Delta Singular (www.deltasingular.gr) και η Unisoft (www.unisoft.gr). Η Delta Singular έχει δημιουργήσει το **ΚΕΦΑΛΑΙΟ**, ένα ελληνικό πρόγραμμα μηχανογράφησης για εμπορικές και παραγωγικές επιχειρήσεις, το MARKET PLUS για την επιχειρηματική οργάνωση και μηχανογράφηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων και άλλα επίσης σημαντικά προγράμματα. Η Unisoft έχει δημιουργήσει αντίστοιχα το **Eurofasma**, το οποίο είναι ανάλογο του ΚΕΦΑΛΑΙΟ, καθώς και άλλες συμπληρωματικές εφαρμογές για επιχειρήσεις. Από την άλλη όμως θα ήταν παράλειψη να μην αναφέρουμε πως ειδικά στις μέρες μας, υπάρχουν στην αγορά πολλές επιχειρήσεις λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων, οι οποίες προσφέρουν λογιστικά προγράμματα «στημένα» στις ανάγκες κάθε επιχείρησης και κάθε λογιστηρίου.

3.2 ΣΥΝΔΕΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΕ ΤΑ WINDOWS ΚΑΙ ΤΑ OFFICE

Είναι γενικά παραδεκτό στις μέρες μας ότι στην σύγχρονη μετεξέλιξη των υπολογιστικών συστημάτων και στην ιλιγγιώδη εξάπλωση των συστημάτων αυτών συνέβαλε αποφασιστικά η είσοδος του λειτουργικού συστήματος WINDOWS από την MICROSOFT. Επίσης εξίσου συμβολή είχε και η είσοδος των πακέτων OFFICE που βοήθησε τις επιχειρήσεις, ειδικά μικρές επιχειρήσεις που δεν είχαν την δυνατότητα της σύγχρονης μηχανογράφησης, να οργανωθούν και να εκμεταλλευθούν την σύγχρονη τεχνολογία για ίδιο όφελος.

Τα Windows είναι ουσιαστικά ένα περιβάλλον εργασίας με διάφορες γραφικές

παραστάσεις και απεικονίσεις, που αποσκοπούν στο να διευκολύνουν ορισμένες εργασίες με τον υπολογιστή, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις όπου οι χρήστες δεν έχουν μεγάλη εμπειρία. Σημειώνεται πως μεταξύ των άλλων, τα Windows αξιοποιούν σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό τις δυνατότητες ενός υπολογιστή, παρακάμπτοντας τους γνωστούς περιορισμούς μνήμης, παρέχουν την δυνατότητα εκτέλεσης όλων των γνωστών εφαρμογών για DOS, επιτρέπουν την δυνατότητα της εκτέλεσης πολλών εφαρμογών ταυτόχρονα, με παράλληλη μεταφορά πληροφοριών, όταν χρειάζεται, μεταξύ τους. Με τον τρόπο αυτό βοηθούν τον χρήστη στην οργάνωση και την διαχείριση των αρχείων που ενδεχομένως δημιουργούνται από τις εφαρμογές αυτές. Στην οθόνη των Windows εμφανίζονται μέσα σε παράθυρα οι εργασίες που εκτελούνται κάθε φορά. Σημειώνεται πως η δυνατότητα του ανοίγματος πολλών παραθύρων ταυτόχρονα, διευκολύνει σε μεγάλο βαθμό και το μοίρασμα των πληροφοριών μεταξύ διαφόρων εφαρμογών, όπως είναι λχ. η αντιγραφή ενός σχεδίου που έγινε με κάποιο πρόγραμμα σχεδίασης, στο κείμενο που γράφεται με έναν επεξεργαστή κειμένου.

Επειδή τα Windows λειτουργούν με γραφικά, είναι δυνατή η τοποθέτηση των παραθύρων σε διαφορετικές θέσεις στην οθόνη, όπως ακριβώς γίνεται με την τοποθέτηση διαφόρων εγγράφων πάνω σε ένα κανονικό γραφείο. Μπορούμε όπως είναι φυσικό να λειτουργήσουμε με το πληκτρολόγιο, αλλά είναι πιο εύκολο και πιο αποδοτικό να χρησιμοποιείται το ποντίκι, με την μετακίνηση του οποίου πάνω στην επιφάνεια του γραφείου, ελέγχουμε έναν αναλογικό δείκτη στην οθόνη. Ο δείκτης αυτός έχει συνήθως την μορφή ενός διπλού βέλους ανάλογα με την εργασία που εκτελείται. Όταν μετακινείται το ποντίκι μετακινείται και ο δείκτης. Η επιλογή γίνεται με την τοποθέτηση του δείκτη στην κατάλληλη θέση και με το πάτημα του αριστερού ή δεξιού πλήκτρου.

Πλέον στην εποχή μας, τα πληροφοριακά συστήματα και το internet αποτελούν κατάκτηση. Ολοένα και περισσότεροι χρησιμοποιούν υπολογιστικά συστήματα είτε για οικιακή χρήση, είτε για επαγγελματική χρήση. Το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού του Δυτικού κόσμου, γνωρίζει να χειρίζεται υπολογιστές. Στην χώρα μας ωστόσο ένα από τα προβλήματα που προκύπτουν, είναι η χαμηλή διείσδυση όσον αφορά τις υπηρεσίες internet. Ακόμα όμως και το πρόβλημα αυτό φαίνεται να επιλύεται καθώς όλο και περισσότεροι έλληνες επιλέγουν γρήγορες συνδέσεις όπως πχ. dsl συνδέσεις, στο οποίο έχει συμβάλει ο ανταγωνισμός των εταιριών και οι χαμηλές τιμολογιακές χρεώσεις τους.

Επιχείρηση, είτε μικρομεσαία είτε πολύ περισσότερο μεγάλη, δεν νοείτε πλέον

να μην είναι μηχανογραφικά οργανωμένη και σπάνια συναντάται. Ταυτόχρονα εκτός από το μηχανογραφικό σύστημα που διαθέτει, θα πρέπει να δίνεται η δυνατότητα στους εργαζομένους της πρόσβασης στο internet. Αυτό για πολλούς λόγους, ο σημαντικότερος των οποίων είναι η δωρεάν ενημέρωση σε επαγγελματικά και σε κάθε είδος.

Όσον αφορά την λογιστική εργασία, όπως προείπαμε δεν είναι πλέον δυνατόν να γίνει παρά μόνο χρησιμοποιώντας υπολογιστικά συστήματα. Πλέον ακόμα και για την κατάθεση περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ είναι υποχρεωμένες οι επιχειρήσεις(μεγάλες επιχειρήσεις) να το υποβάλλουν μέσω internet και δεν κάνουν δεκτές τις δηλώσεις χειρόγραφα. Άρα ένα λογιστικό γραφείο για να λειτουργήσει χρειάζεται δύο πράγματα: από την μία να έχει την μηχανογραφική οργάνωση που απαιτείται, δηλαδή υπολογιστές, προγράμματα λογιστικά, servers κτλ., και από την άλλη να έχουν και την τεχνολογική υποδομή, δηλαδή internet κτλ.

Ένας σημαντικό πλεονέκτημα που παρουσιάζει στις μέρες μας η χρήση του internet στην λογιστική εργασία είναι επίσης και το ότι συνήθως όλες οι εταιρίες που παρέχουν τα λογιστικά προγράμματα προσφέρουν και on line υπηρεσίες. Τέτοιες υπηρεσίες είναι η ενημέρωση καθημερινά στην φορολογική και εργατική νομοθεσία, με αποτέλεσμα να αποφεύγονται λάθη του παρελθόντος. Με αυτόν τον τρόπο θα λέγαμε πως γίνεται ένα είδος εσωτερικού ελέγχου της λειτουργίας του λογιστικού γραφείου και βοηθάει στην αποφυγή λαθών. Τα προγράμματα συνήθως δηλαδή αφού ενημερώνονται καθημερινά(update) παρέχουν δικλείδες ασφαλείας σε νέες νομολογίες. Έτσι αν κάτι έχει αλλάξει σήμερα, εμείς δεν το γνωρίζουμε και πάμε να κάνουμε την καταχώρηση με το παλαιό σύστημα, το σύστημα δεν μας αφήνει και μας ενημερώνει το νέο πλαίσιο.

Όσον αφορά τώρα τα πακέτα OFFICE, αποτελούν και αυτά εργαλεία δουλειάς τόσο για μία επιχείρηση, όσο και για ένα λογιστικό γραφείο. Το WORD βοηθάει όσον αφορά στα αρχεία κειμένου, όπως το να γραφεί μία επιστολή επικοινωνίας, να διαβαστεί ένα αρχείο στην μορφή αυτή που βρήκαμε στο internet κοκ. Το POWER POINT μας βοηθάει στο να κάνουμε παρουσιάσεις σε διαφάνειες για την πορεία της δουλειάς μας με γραφικές παραστάσεις κτλ. Το OUTLOOK EXPRESS αποτελεί ένα πρόγραμμα λήψης και διαβίβασης ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.

Τα πιο σημαντικά και συχνά χρησιμοποιούμενα, κατά την γνώμη μας, προγράμματα από το πακέτο των OFFICE είναι αυτά των EXCELL και της ACCESS. Το excell είναι υπολογιστικά φύλλα που με την χρήση μακροεντολών μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον επίλυση οποιουδήποτε προβλήματος και για λογιστικές

εφαρμογές. Η access μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν βάση δεδομένων, του πελατολογίου μιας επιχείρησης ή ενός λογιστικού γραφείου, με πραγματική οικονομική εικόνα για κάθε πελάτη.

3.3 ΠΟΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ

Για να αποτελέσει κάποιο γεγονός λογιστική πληροφορία και να ενδιαφέρει άμεσα την διοίκηση για την λήψη ορθολογικής απόφασης, θα πρέπει να τηρούνται οι κάτωθι προϋποθέσεις:

Κέντρα δημιουργίας κόστους: Ορίζεται ως «κέντρο κόστους» (cost center) κάθε αυτοτελής, και συνήθως στο κατώτερο επίπεδο ή ελάχιστο μέγεθος, τμήμα δραστηριότητας ή περιοχής ευθύνης, το οποίο δημιουργεί κόστος, δηλαδή ανάλωση χρημάτων ή άλλων πόρων του οργανισμού ή της επιχείρησης. Η λογιστική και ελεγκτική αξία αυτού του προσδιορισμού του «κέντρου κόστους» συνίσταται στη δυνατότητα, που παρέχει, για ευέλικτη και ανάλογη με τις διοικητικές επιλογές κατάταξη, σύνθεση και αξιολόγηση του κάθε στοιχείου κόστους, όπως αναφέρεται και στην επόμενη παράγραφο. Μετά την ανάλυση όλων των ειδών και κατηγοριών κέντρων κόστους (στην κατώτατη και λεπτομερειακή βαθμίδα), αρχίζει η σύνθεσή τους ανά:

- α. Υπηρεσιακή Μονάδα
- β. Επαναλαμβανόμενη διαδικασία
- γ. Επαναλαμβανόμενη εργασία
- δ. Επαναλαμβανόμενη αυτοματοποιημένη επικοινωνία ή «μηχανική επαφή»
- ε. Νομική υποχρέωση
- στ. Οικονομική υποχρέωση
- ζ. Παράλειψη ή καθυστέρηση ενέργειας
- η. Περιορισμένη αξιοποίηση πόρων (idle capacity)

Πρέπει εκ προοιμίου να σημειωθεί ότι η ως άνω ομαδοποίηση των διαφόρων στοιχείων κόστους αποσκοπεί στην παρακολούθηση και αξιολόγησή τους με βάση τη χρηματο-οικονομική διοικητική²⁵ (financial management). Δεν αφορά καθόλου στη λογιστική λειτουργία, που ακολουθεί τους ισχύοντες κανόνες διαμόρφωσης των λογαριασμών αποτελεσμάτων, αλλά, παρά ταύτα, πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια κατά την κωδικοποίηση (αριθμητικά) των λογαριασμών, κάτω του τρίτου επιπέδου, να περιέχεται αρίθμηση (μέρος του κωδικού αριθμού του λογαριασμού), που να προσδιορίζει και την υπαγωγή των στοιχείων στην προαναφερόμενη κατηγοριοποίηση.

Όπως είναι φυσικό και κατανοητό, κάθε οικονομικός φορέας (οργανισμός ή επιχείρηση) έχει λειτουργικές δαπάνες, προερχόμενες από διάφορες αιτίες, οι οποίες,

²⁵ Β.Ν.Σαρσέντης(1993): Λογισμός Επιχειρηματικής Δραστηριότητας

εκτός από την κατάταξή τους σύμφωνα με τη λογιστική και λειτουργική υφή τους (ως επόμενη παράγραφο), ενδιαφέρει να διαχωριστούν και κατηγοριοποιηθούν σύμφωνα με τη διοικητική και υπηρεσιακή δομή του οργανισμού ή της επιχείρησης, κατά Διεύθυνση, Τομέα-Τμήμα, Υπηρεσία-Γραφείο, Συνεργείο-Εργαστήριο, που θεωρούνται ότι αποτελούν διοικητικά «κέντρα κόστους», με σκοπό την αποτελεσματική διοικητική εποπτεία, από οικονομικής πλευράς, των υπηρεσιακών μονάδων του φορέα.

Οι δαπάνες για προμήθειες, μεταφορές, χρήση εξοπλισμού και άλλων μέσων, παροχή υπηρεσιών, συντήρηση εξοπλισμού & μέσων και άλλα (γενικά) λειτουργικά έξοδα, πρέπει στη συνέχεια να προσδιορίζονται από ποία εργασία, διαδικασία, ή άλλη λειτουργική ενέργεια προέρχονται, για να είναι δυνατόν οι έλεγχοι, να διερευνούν τη σκοπιμότητα και τη δικαιολόγηση αυτών των δαπανών, ανάλογα με τις ισχύουσες εγκρίσεις και σχετικές επιλογές της Διοίκησης του φορέα.

Από την άλλη πλευρά, ένα συγκεκριμένο ποσό που καταβλήθηκε, ως οικονομική και λογιστική πληροφορία μπορεί να φαίνεται ότι είναι συνήθης και φυσική, αλλά για τη χρηματο-οικονομική διοικητική μπορεί να έχει ουσιώδη σημασία. Οι οικονομικές υποχρεώσεις (π.χ. οφειλές-χρέη, έντοκες παρατάσεις εξόφλησής τους κλπ.) δημιουργούν κόστος, πολλές φορές σημαντικό αφού συναρτάται από το κόστος χρήματος (επιτόκιο) και το χρόνο, και δεν πρέπει να διαφεύγουν από τον έλεγχο (οικονομικό, λογιστικό κλπ.). Ιδίως πρέπει να δίνεται προσοχή στις «άδηλες», όπως είναι οι παρεχόμενες εκπτώσεις στις αμοιβές παρεχόμενων υπηρεσιών, αξία πωλούμενων αγαθών κλπ, ή σε άλλα εισπραττόμενα από το φορέα ποσά. Ανάλογα με το ποσοστό τους επί του συνόλου των δαπανών, μπορούν να ζημιώσουν σημαντικά το φορέα, εφόσον αυτές οι «ελλειπίες» εισπράξεις δημιουργήσουν σχετικά οικονομικά ελλείμματα.

Αλλά ζητήματα ή προβλήματα, όπως π.χ. κενά κοστολόγησης, ή ελλιπής-λανθασμένη κοστολόγηση παρεχόμενων υπηρεσιών δημιουργούν κόστη.

Κέντρα δημιουργίας εσόδων (κερδών, στοιχείων αυτο-χρηματοδότησης κλπ.): Με την ίδια λογική μεθόδευση του ορισμού του «κέντρου κόστους», ορίζεται ως «κέντρο εσόδων» (revenue-profit center) κάθε αυτοτελής, και συνήθως στο κατώτερο επίπεδο ή ελάχιστο μέγεθος, τμήμα δραστηριότητας ή περιοχής ευθύνης, το οποίο δημιουργεί έσοδα, δηλαδή απόκτηση χρηματικών ή άλλων οικονομικά αξιοποιήσιμων πόρων από το φορέα (οργανισμό ή επιχείρηση). Και πάλι, η λογιστική και ελεγκτική αξία αυτού του προσδιορισμού του «κέντρου εσόδων» (πρακτικά συγκεκριμένης προσόδου) συνίσταται στη δυνατότητα, που παρέχει, για ευέλικτη και

ανάλογη με τις διοικητικές επιλογές κατάταξη, σύνθεση και αξιολόγηση του κάθε στοιχείου των εσόδων, όπως αναφέρεται στην επόμενη παράγραφο. Μετά την ανάλυση όλων των ειδών και κατηγοριών κέντρων εσόδων (στην κατώτατη και λεπτομερειακή βαθμίδα), αρχίζει η σύνθεσή τους ανάλογα με τη προέλευση (υπηρεσιακή ή διαδικαστική):

α. Υπηρεσιακή Μονάδα

β. Παρεχόμενες υπηρεσίες

γ. Χρησιμοποιούμενα μέσα και υλικά

δ. Χρηματο-οικονομικά (επενδυτικά) έσοδα

ε. Δικαιώματα & οικονομικές απαιτήσεις, από συναλλαγές & ενοχικές σχέσεις

στ. Υποχρεώσεις τρίτων (Νομικής ή άλλης θεσμικής προέλευσης)

ζ. Ανατίμηση περιουσιακών στοιχείων

η. Κρατική επιχορήγηση.

Όπως έχει περιγράψει και για τα «κέντρα κόστους», ο φορέας έχει έσοδα, προερχόμενα από διάφορες αιτίες, οι οποίες, εκτός από την κατάταξή τους σύμφωνα με τη λογιστική και λειτουργική υφή τους, ενδιαφέρει να διαχωριστούν και κατηγοριοποιηθούν σύμφωνα με τη διοικητική και υπηρεσιακή δομή του φορέα, κατά Διεύθυνση, Τομέα-Τμήμα, Υπηρεσία-Γραφείο, Συνεργείο-Εργαστήριο, που θεωρούνται ότι αποτελούν διοικητικά «κέντρα εσόδων», με σκοπό την αποτελεσματική διοικητική αξιολόγηση, από χρηματο-οικονομικής πλευράς, των υπηρεσιακών μονάδων του φορέα.

Επίσης, είναι δυνατόν πολλές φορές, να υπάρχουν στο φορέα διάφορα έσοδα, τα οποία από οικονομικής και λογιστικής πλευράς φαίνονται να είναι συνήθη ή έκτακτα, αλλά για τη χρηματο-οικονομική διοικητική έχει ουσιώδη σημασία η εξέτασή τους. Τέτοια έσοδα είναι τα προερχόμενα από: ανατίμηση περιουσιακών στοιχείων, ή επενδυτικά (χρηματο-οικονομικά) προγράμματα, ή είσπραξη επισφαλών-καθυστερημένων απαιτήσεων, ή Κρατική επιχορήγηση. Γι' αυτό για τέτοιας προέλευσης έσοδα, πρέπει για το καθένα να τηρείται πληροφορικά ειδικό «κέντρο προσόδου».

Στοιχεία και αρχεία των οικονομικών συναλλαγών: Τα δικαιολογητικά στοιχεία των οικονομικών συναλλαγών και των οικείων λογιστικών εγγραφών είναι αυτά που αποδεικνύουν την ύπαρξη μιας συναλλαγής, ή άλλης οικονομικής πράξης, την αξία της και τους συμμετέχοντες (δικαιούχους ή υπόχρεους). Αυτός ο γενικός ορισμός φυσικά ισχύει για τις συναλλαγές και του Δημοσίου και του Ιδιωτικού Τομέα. Από την υπηρεσιακή εμπειρία είναι γνωστό ότι τα συνήθη και κυριότερα

στοιχεία αυτής της κατηγορίας είναι τα εξής:

- α. Παραστατικά συναλλαγών (τιμολόγια & δελτία αποστολής, ή γραμμάτια & εντάλματα, συμψηφιστικά δελτία κλπ.)
- β. Λογαριασμοί & ομάδες λογαριασμών
- γ. Αναλυτικά καθολικά: Χρεωστών, πιστωτών & εξόδων - εσόδων
- δ. Αναλυτικά καθολικά άλλων λογαριασμών και οικονομικών μεγεθών
- ε. Αναλυτικές καταστάσεις: Εισπράξεων & Πληρωμών
- στ. Αναλυτικές καταστάσεις: Διαφόρων Πράξεων
- ζ. Καρτέλες λογαριασμών
- η. Συγκεντρωτικό Ημερολόγιο
- θ. Γενικό Καθολικό & Γενικό Ισοζύγιο
- ι. Ισολογισμός & προϋπολογισμός
- ια. Βιβλίο αποθήκης & άλλα βοηθητικά βιβλία.

Για κάθε κατηγορία στοιχείου τηρούνται, φυσικά, τα αντίστοιχα αρχεία, που σήμερα είναι μηχανογραφικά, δηλαδή τηρούμενα σε συνθήκες αυτοματισμού, με τη χρήση πληροφορικών συστημάτων και λογισμικού σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Αυτά τα οικονομικά και λογιστικά αρχεία αποτελούν μέρη «βάσεων δεδομένων». Με τις «βάσεις δεδομένων» διευκολύνεται σημαντικά η αναζήτηση στοιχείων και η πληροφόρηση των διοικητικών στελεχών (οικονομικών και μη) του φορέα, ώστε να διοικούν πιο αποτελεσματικά, όντας πληρέστερα ενημερωμένοι.

Από την άλλη πλευρά, οι έλεγχοι που έχουν υιοθετηθεί, πρέπει να εξασφαλίζουν την παρακολούθηση της διαχρονικής τήρησης των αποφασισμένων από τη Διοίκηση μοντέλων οργάνωσης, λειτουργιών και διαδικασιών.

Στα πλαίσια αυτά παρακολουθούνται:

- η ροή των αποθεμάτων του φορέα (κάθε είδους & κατηγορίας πόρων), - η ροή της χρηματοδότησης της λειτουργίας του,
- η αύξηση του κόστους (κατά κατηγορία και στο σύνολο),
- ο έλεγχος και περιορισμός των αιτιών σπατάλης πόρων,
- οι καθυστερήσεις κάθε αιτιολογίας. Ο κατάλογος δεν είναι περιοριστικός και κάθε διοικητικό στέλεχος μπορεί να προσθέσει και άλλους δικούς του στόχους.

Επισημαίνεται, εν τέλει, ότι τα απαραίτητα για την ανάπτυξη των ως άνω μεθόδων στοιχεία παρέχονται κυρίως από τη λογιστική, που γι' αυτό το σκοπό πρέπει να υποστηρίζεται από την πληροφορική (με στοιχεία από βάσεις πληροφοριών – data bases).

Οι κυριότερες λογιστικές και φοροτεχνικές υπηρεσίες που προσφέρονται στις

επιχειρήσεις, αναλύονται στις εξής κατηγορίες:

⇒ **Λογιστικές εργασίες**

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει ουσιαστικά το στήσιμο της λογιστικής οργάνωσης κάθε επιχείρησης και οργανισμού. Ουσιαστικά παρέχεται η υπηρεσία της λογιστικής μηχανογράφησης και της ενημέρωσης των λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης. Επίσης αναλαμβάνεται η μηνιαία ενημέρωση της διοίκησης, όσον αφορά τα οικονομικά μεγέθη και την πορεία της επιχείρησης.

⇒ **Φορολογικές εργασίες**

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει την φορολογική ενημερότητα της επιχείρησης. γίνονται όλες οι εργασίες που απαιτούνται όσον αφορά τον υπολογισμό και την καταβολή των φόρων προς το δημόσιο και τους οργανισμούς, που σύμφωνα με την φορολογική νομοθεσία η επιχείρηση θα πρέπει να καταβάλει, ως συνέπεια της δράσης της. Οι κυριότερες ενασχολήσεις σ' αυτήν την κατηγορία είναι:

- Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων
- Φόρος προστιθέμενης αξίας
- Φορολογία μεταβίβασης αυτοκινήτων και ακινήτων
- Φορολογία κεφαλαίου
- Φορολογία μεγάλης ακίνητης περιουσίας
- Διάφορες ειδικές κατά περίπτωση φορολογίες

⇒ **Εργατικές εργασίες**

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι διάφορες εργασίες που έχουν σχέση με την ασφαλιστική ενημερότητα μιας επιχείρησης. γίνονται όλες οι εργασίες που απαιτούνται ως προς την πρόσληψη και απόλυση των υπαλλήλων μιας επιχείρησης, την τήρηση της μηνιαίας μισθοδοσίας, τον υπολογισμό και την καταβολή των εισφορών της επιχείρησης στο ΙΚΑ, ή σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό, και γενικότερα την εφαρμογή ουσιαστικά των κείμενων διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας. Ειδικότερα οι κύριες ενασχολήσεις είναι, του επαγγελματία ή της εταιρίας, είναι οι εξής:

- Τήρηση μηχανογραφημένης μισθοδοσίας
- Προσλήψεις- απολύσεις-αποχωρήσεις
- Συμβάσεις
- Υπάλληλοι, εργάτες, ωρομίσθια
- Καταστάσεις προσωπικού
- ΙΚΑ-ΤΣΑΥ-ΤΕΑΥΕΚ-ΤΣΜΕΔΕ κτλ.
- Προγράμματα ΟΑΕΔ

Μισθοδοσία

Δίνουν τις ακόλουθες δυνατότητες

- Πλήρες παραθυρικό περιβάλλον (windows 32 bit)
- Ενσωμάτωση των Πινάκων των Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας στις δυνατότητες των προγραμμάτων
- Αυτόματη ενσωμάτωση των αναβαθμίσεων των προγραμμάτων με updates μέσω Internet από την ίδια εφαρμογή χωρίς να χρειάζεται οποιαδήποτε παραμετροποίηση από τον χρήστη
- Αυτόματη και συνεχής ενημέρωση μέσω Internet, τόσο για τις νέες Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας και των πινάκων τους όσο και για όλες τις αναβαθμίσεις (updates) των προγραμμάτων.
- Δυνατότητες πολλαπλών αναζητήσεων σε όλες τις φόρμες των προγραμμάτων. Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της Εργατικής Νομοθεσίας και τις ισχύουσες Σ.Σ.Ε.
- Διαχωρισμός υπολογισμού αποδοχών και υπολογισμού ασφαλιστικών ημερών για κάθε εργαζόμενο
- Δυνατότητα αυτόματου υπολογισμού μισθού και ασφαλιστικών εισφορών μαζικά για όλους τους εργαζόμενους ανεξαρτήτως εταιρίας

Αγορών, εσόδων - εξόδων

Γενικά Χαρακτηριστικά

- Πλήρες παραθυρικό περιβάλλον (windows 32 bit).
- Ταυτόχρονη χρήση των προγραμμάτων από περισσότερους του ενός χρηστών (multi-user).
- Πλήρης διαχείριση Εσόδων-Εξόδων, Φ.Π.Α., Παγίων, Φορολογίας Εισοδήματος, Συναλλασσόμενων, Εγγράφων, Λογαριασμών.
- Αυτόματη, άμεση και γρήγορη ενημέρωση των προγραμμάτων με νεότερες εκδόσεις μέσω internet.
- Αυτόματη σύνδεση με τα προγράμματα άλλων λειτουργιών όπως πχ. μισθοδοσία κτλ
- Παρακολούθηση απεριόριστου αριθμού εταιριών και απεριόριστες χρήσεις σε κάθε εταιρία
- Κοινό ενιαίο αρχείο συναλλασσομένων (πελατών/ προμηθευτών) με δυνατότητα αυτόματου ελέγχου διπλοκαταχωρήσεων.
- Δυνατότητα χρήσης διπλογραφικού συστήματος.
- Αυτόματη δημιουργία λογιστικών άρθρων.

- Ενσωματωμένο πλήρες Γενικό Λογιστικό Σχέδιο και δυνατότητα χρήσης 2ου Γ.Λ.Σ. με επιλεγμένους λογαριασμούς για διευκόλυνση του χρήστη.
- Δηλώσεις Intrastat και Listing.
- Μητρώο Παγίων.
- Πολλαπλές εκτυπώσεις για την εύκολη παρακολούθηση των οικονομικών μεγεθών κάθε επιχείρησης.
- Πίνακες κερδοζημιών - Νεκρού Σημείου
- Δυνατότητα υπολογισμού και εκτυπώσεων σεναρίων Αυτοελέγχου.
- Εξωλογιστικός και Λογιστικός προσδιορισμός των καθαρών κερδών.
- Δυνατότητα Back up – Restore των στοιχείων τόσο μεμονωμένης εταιρίας όσο και όλης της εφαρμογής.

Πλεονεκτήματα

- Πλήρης διαχείριση Βιβλίου Αγορών και Βιβλίου Εσόδων-Εξόδων
- Online ενημέρωση για όλες τις αποφάσεις-εγκυκλίους που σχετίζονται με την τήρηση βιβλίων Α' και Β' κατηγορίας
- Online Ημερολόγιο Φορολογικών Υποχρεώσεων
- Αναβαθμίσεις μέσω Internet

Γενική λογιστική

Γενικά Χαρακτηριστικά

- Πλήρες παραθυρικό περιβάλλον (windows 32 bit).
- Πλήρης διαχείριση βιβλίων Γ' κατηγορίας.
- Online σύνδεση μέσω των προγραμμάτων με τις υπηρεσίες του Taxis Net και αυτόματη αποστολή όλων των απαραίτητων αρχείων.
- Online ενημέρωση για όλες τις αποφάσεις - εγκυκλίους που σχετίζονται με την τήρηση βιβλίων Γ' κατηγορίας.
- Online Ημερολόγιο Φορολογικών Υποχρεώσεων.
- Αυτόματη ενημέρωση των νέων εκδόσεων μέσω Internet.
- Παρουσίαση όλων των σχετικών με τους λογαριασμούς του Ε.Γ.Λ.Σ. γνωματεύσεων του Ε.Σ.Υ.Λ.
- Παρουσίαση των βημάτων για το κλείσιμο των λογαριασμών.
- Εύκολος τρόπος καταχώρησης με την χρησιμοποίηση ετοίμου, απόλυτα ενημερωμένου Λογιστικού Σχεδίου.
- Ταχύτατες διαδικασίες back up – restore των δεδομένων.
- Ταυτόχρονη χρήση των προγραμμάτων από πολλούς χρήστες
- Παρακολούθηση απεριόριστου αριθμού εταιρειών και απεριόριστες χρήσεις σε

κάθε εταιρεία.

- Ενιαίο αρχείο εταιριών που περιέχει τους πελάτες του λογιστικού γραφείου με όλα τα βασικά τους στοιχεία.
- Ενιαίο αρχείο συναλλασσομένων (πελατών - προμηθευτών) με δυνατότητα παρακολούθησης των υπολοίπων τους.
- Ενσωματωμένο πλήρες Γενικό Λογιστικό Σχέδιο.
- Μητρώο Παγίων.
- Δηλώσεις Intrastat και Listing.
- Δυνατότητα μαζικής καταχώρησης συγκεντρωτικών εγγραφών για άμεση ενημέρωση εντύπων Φ.Π.Α. (Περιοδικής-Εκκαθαριστικής Δήλωσης), εντύπων Φορολογίας Εισοδήματος και συγκεντρωτικών καταστάσεων ΚΕΠΥΟ.
- Δυνατότητα μαζικού υπολογισμού και μαζικής εκτύπωσης περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α.
- Όλοι οι Κωδικοί Αρίθμησης Δραστηριότητας. Δυνατότητα ανεύρεσης είτε βάσει του αριθμού ΚΑΔ, είτε βάσει της περιγραφής του επαγγέλματος.
- Αυτόματος έλεγχος διπλοκαταχωρήσεων και λανθασμένων Α.Φ.Μ.
- Πολλαπλές εκτυπώσεις σύμφωνες με το Κ.Β.Σ. και το Ε.Γ.Λ.Σ.
- Πίνακες κερδοζημιών – Νεκρού Σημείου.
- Δυνατότητα υπολογισμού και εκτυπώσεων σεναρίων Αυτοελέγχου.
- Αυτόματη σύνδεση με τα προγράμματα άλλων λειτουργιών, μισθοδοσίας κτλ
- Έλεγχος με παρελθόντα έτη.
- Στατιστικά στοιχεία και διαγράμματα.

Πλεονεκτήματα

- Πλήρης διαχείριση βιβλίων Γ' κατηγορίας
- Online σύνδεση μέσω του προγράμματος με τις υπηρεσίες του Taxis Net και αυτόματη αποστολή όλων των απαραίτητων αρχείων
- Online ενημέρωση για όλες τις αποφάσεις - εγκυκλίους που σχετίζονται με την τήρηση βιβλίων Γ' κατηγορίας
- Online Ημερολόγιο Φορολογικών Υποχρεώσεων
- Αναβαθμίσεις μέσω Internet

Ολοκληρωμένος τρόπος τήρησης βιβλίων Α', Β' και Γ' κατηγορίας

Γενικά Χαρακτηριστικά

- Πλήρες παραθυρικό περιβάλλον (windows 32 bit).
- Πλήρης διαχείριση Βιβλίου Αγορών, Εσόδων-Εξόδων, Βιβλίων Γ' Κατηγορίας, Φ.Π.Α.,
- Μητρώου Παγίων, Συναλλασσομένων, Εγγράφων, Λογαριασμών
- Online σύνδεση μέσω των προγραμμάτων με τις υπηρεσίες του Taxis Net και αυτόματη αποστολή όλων των απαραίτητων αρχείων
- Online ενημέρωση για όλες τις αποφάσεις-εγκυκλίους που σχετίζονται με την τήρηση βιβλίων Α', Β' και Γ' κατηγορίας.
- Online Ημερολόγιο Φορολογικών Υποχρεώσεων.
- Παρακολούθηση απεριόριστου αριθμού εταιριών και απεριόριστων χρήσεων σε κάθε εταιρία.
- Κοινό ενιαίο αρχείο συναλλασσομένων (πελατών/ προμηθευτών) με δυνατότητα αυτόματου ελέγχου διπλοκαταχωρήσεων
- Δυνατότητα μαζικής καταχώρησης συγκεντρωτικών εγγραφών για άμεση ενημέρωση εντύπων Φ.Π.Α. (Περιοδικής - Εκκαθαριστικής Δήλωσης), εντύπων Φορολογίας Εισοδήματος και συγκεντρωτικών καταστάσεων ΚΕΠΥΟ.
- Δηλώσεις Intrastat και Listing
- Μητρώο Παγίων
- Πίνακες κερδοζημιών - Νεκρού Σημείου - Εξωλογιστικός και Λογιστικός προσδιορισμός των καθαρών κερδών – Προϋπολογισμός εσόδων.
- Δυνατότητα υπολογισμού και εκτυπώσεων σεναρίων Αυτοελέγχου.
- Δυνατότητα εκτύπωσης πλήθους πληροφοριακών καταστάσεων και καταστάσεων ελέγχου.
- Δυνατότητα Backup – Restore τόσο μεμονωμένης εταιρίας όσο και όλης της εφαρμογής.

- Αυτόματη σύνδεση με προγράμματα άλλων λειτουργιών.
- Αυτόματες αναβαθμίσεις μέσω Internet
- Δυνατότητα εύκολης καταχώρησης των κινήσεων με την χρήση πρότυπων άρθρων.
- Δυνατότητα μαζικού υπολογισμού και μαζική εκτύπωση Περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α.
- Πλήρη διαχείριση και εκτύπωση όλων των εντύπων(E1, E2, E3, E5, E9, Φ10 και ακόμα έντυπα Φ.Π.Α. Φ1, Φ2, Φ3 , Intrastat, VIES, έντυπα Μητρώου M1, M2 κλπ., καθώς και Έντυπα θεώρησης Βιβλίων και Στοιχείων)

Βασικά χαρακτηριστικά των εκτυπώσεων:

- Ταχύτητα στη διαχείριση και επεξεργασία όλων των φορολογικών εντύπων
- Δυνατότητα παρακολούθησης απεριόριστου αριθμού υπόχρεων
- Δυνατότητα παρακολούθησης των υπόχρεων και των φορολογικών εντύπων τους διαχρονικά κατ' έτος
- Αυτόματη συμπλήρωση και αποστολή της περιοδικής και εκκαθαριστικής δήλωσης ΦΠΑ στο Taxisnet μέσω Internet μέσα από την ίδια την εφαρμογή
- Αυτόματη συμπλήρωση και αποστολή των δηλώσεων E1, E9, E2 και E3 στο Taxisnet μέσω Internet μέσα από την ίδια την εφαρμογή
- Πλήρης διαχείριση των εντύπων Φορολογίας Εισοδήματος (E1, E2, E3, E5, Φ10, Φ12)
- Πλήρης διαχείριση του αυτοελέγχου και εκτύπωση του E3 και του ειδικού σημειώματος περαίωσης ΦΠΑ
- Αυτόματος υπολογισμός εκκαθάρισης φόρου εισοδήματος και δυνατότητα εκτύπωσης εκκαθαριστικού σημειώματος σύμφωνο με το Κ.Ε.Π.Υ.Ο.
- Πλήρης διαχείριση των δηλώσεων στοιχείων ακινήτων E9
- Αυτόματη μεταφορά των ακινήτων από το E9 στο E2 ανάλογα με τον υπόχρεο ή την σύζυγο
- Πλήρης διαχείριση των εντύπων Φ.Π.Α. (Φ1, Φ2, Φ3, Φ4, Φ5)
- Πλήρης διαχείριση δηλώσεων Intrastat αποστολής και άφιξης
- Πλήρης διαχείριση των εντύπων μητρώου (M1, M2, M3 κλπ).
- Πλήρης διαχείριση των εντύπων θεώρησης Ββλίων και Στοιχείων (B1, B2)
- Εκτύπωση των εντύπων σε μηχανογραφικό συνεχές έντυπο χαρτί
- Εκτύπωση σε λευκό χαρτί του συμπληρωμένου γραμμογραφημένου εντύπου
- Εκτύπωση σε προτυπωμένο χαρτί της εφορίας

- Ιστορικότητα των δηλώσεων ανά χρήστη
- Δυνατότητα μαζικής καταχώρησης στοιχείων στους κωδικούς των δηλώσεων
- Αυτόματη ενημέρωση όλων των αναβαθμίσεων μέσω Internet μέσα από την ίδια την εφαρμογή
- Αυτόματη μεταφορά δεδομένων μεταξύ των εντύπων π.χ. από Ε3 σε Ε1, Ε3 σε Ε5, Ε3 σε Φ10, Ε9 σε Ε2, Ε2 σε Ε1, Ε5, Φ10 και Φ12.
- Σύνδεση με άλλα προγράμματα όπως Λογιστική Διαχείριση, Γενική Λογιστική, Έσοδα - Έξοδα και αυτόματη άντληση των δεδομένων.
- Μαζική εκτύπωση κάθε εντύπου για όλους τους πελάτες των λογιστικών γραφείων.
- Εκτυπώσεις πληροφοριακών καταστάσεων που εξυπηρετούν τις ανάγκες κάθε λογιστή
- Δυνατότητα παραμετροποίησης, ταξινόμησης και ομαδοποίησης όλων των φορμών (λίστες) της εφαρμογής ως πρότυπες και εξαγωγή τους σε εκτυπώσιμη μορφή και σε όλα τα αρχεία του Microsoft Office (Word, Excel κλπ).
- Δυνατότητα επισύναψης και αποθήκευσης εγγράφων μέσα στην εφαρμογή για κάθε πελάτη του λογιστικού γραφείου
- Παρακολούθηση των γεωργικών πινάκων μέσα από την εφαρμογή και αυτόματος υπολογισμός και μεταφορά των αποτελεσμάτων (γεωργικά εισοδήματα) στις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος.

Πλεονεκτήματα

- Πλήρης διαχείριση Βιβλίου Αγορών, Εσόδων-Εξόδων, Βιβλίων Γ' Κατηγορίας, Φ.Π.Α., Μητρώου Παγίων, Συναλλασσομένων, Εγγράφων, Λογαριασμών
- Online σύνδεση μέσω του προγράμματος με τις υπηρεσίες του Taxis Net και αυτόματη αποστολή όλων των απαραίτητων αρχείων
- Online ενημέρωση για όλες τις αποφάσεις-εγκυκλίους που σχετίζονται με την τήρηση βιβλίων Α', Β' και Γ' κατηγορίας
- Online Ημερολόγιο Φορολογικών Υποχρεώσεων
- Αναβαθμίσεις μέσω Internet

Φορολογία εισοδήματος: Υπολογισμός και Εκκαθάριση Φόρου

Βασικά χαρακτηριστικά:

- Επιχείρησης (καταχρήσεις, συγκαλύψεις υπεξαίρέσεων, βιομηχανικός

Υπολογισμός και εκκαθάριση φόρου με βάση τα στοιχεία που ήδη καταχωρήθηκαν στο Ε1

- Δυνατότητα άμεσης εισαγωγής των δεδομένων για το Ε1
- Δυνατότητα παρακολούθησης της εκκαθάρισης των έντυπων Ε1 για απεριόριστο αριθμό υπόχρεων
- Απόλυτα ενημερωμένο με όλες τις ισχύουσες διατάξεις για τη φορολογία εισοδήματος
- Εκτύπωση εκκαθαριστικού σημειώματος σύμφωνα με την Κ.Ε.Π.Υ.Ο.
- Μαζική εκτύπωση των εκκαθαριστικών σημειωμάτων για όλους τους πελάτες των λογιστικών γραφείων ταυτόχρονα

Αυτοέλεγχος- περαίωση

Βασικά χαρακτηριστικά:

- Αυτόματος υπολογισμός του αυτοελέγχου των επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών, όλων των κατηγοριών βιβλίων του Κ.Β.Σ.
- Υπολογισμός των επιπλέον ακαθάριστων εσόδων και καθαρών κερδών του αυτοελέγχου με βάση τις ισχύουσες διατάξεις (Ν.3296/2004).
- Αυτόματη ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων στα έντυπα Ε3, Ε5 και Φ10.
- Αυτόματος υπολογισμός επιπλέον διαφορών στο Φ.Π.Α. των επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών όλων των κατηγοριών βιβλίων του Κ.Β.Σ.
- Αυτόματη συμπλήρωση και υπολογισμός του ειδικού σημειώματος της περαίωσης Φ.Π.Α. (Ν.3296/2004) με τα στοιχεία του εντύπου Ε3.
- Αυτόματη εκτύπωση του ειδικού σημειώματος της περαίωσης Φ.Π.Α. (Ν.3296/2004).
- Σύνδεση με τα άλλα προγράμματα και αυτόματη άντληση των δεδομένων του υπολογισμού

Δημιουργία και Διαχείριση πρακτικών Διοικητικού

Συμβουλίου και Γενικής Συνέλευσης Α.Ε. και Ε.Π.Ε.

- Πλήρες παραθυρικό περιβάλλον (windows 32 bit)
- Αυτόματη άντληση των σταθερών στοιχείων για κάθε εταιρία και δημιουργία πρακτικών με χρήση έτοιμων υποδειγμάτων
- Πρακτικά έτοιμα για δημοσίευση και επίσημη εκτύπωση
- Έτοιμα Υποδείγματα Πρακτικών Διοικητικού Συμβουλίου και Γενικών Συνελεύσεων
- Έτοιμα Υποδείγματα Πρόσκλησης σε Γενική Συνέλευση
- Έτοιμα Υποδείγματα σύμβασης σύστασης (καταστατικό) Α.Ε. και Ε.Π.Ε.
- Έτοιμο Υπόδειγμα προσαρτήματος Ισολογισμού
- Παρακολούθηση των μετόχων-εταίρων, μελών του Δ.Σ. και των ελεγκτών για κάθε επιχείρηση
- Αυτόματη δημιουργία εκθέσεων Ανωνύμων Εταιριών με τη χρησιμοποίηση των έτοιμων υποδειγμάτων
- Δυνατότητα δημιουργίας υποδειγμάτων από τον ίδιο χρήστη και χρησιμοποίησής τους για όλες τις εταιρίες
- Παρακολούθηση του μετοχολογίου των επιχειρήσεων
- Εκτύπωση σε θεωρημένο αρχείο
- Παρακολούθηση πολλών επιχειρήσεων
- Δημιουργία αρχείου εγγράφων (Πρακτικών) ανά επιχείρηση και πολλές άλλες δυνατότητες

Πρόγραμμα διαχείρισης εργασιών και παρακολούθηση φορολογικών και εργατικών υποχρεώσεων των πελατών του Λογιστικού Γραφείου

- Διαχείριση του συνόλου των πελατών του λογιστή κάτω από μια ενιαία πλατφόρμα
- Πλήρες ημερολόγιο υποχρεώσεων φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας με δυνατότητα παραμετροποίησης του από τον χρήστη είτε σε επίπεδο μεμονωμένου πελάτη είτε συνολικά για όλους τους πελάτες του λογιστικού γραφείου
- Παρακολούθηση των υπολοίπων των πελατών του λογιστικού γραφείου, των ποσών που εισπράχθηκαν από αυτούς καθώς και των ποσών που τιμολογήθηκαν
- Ολοκληρωμένη διαχείριση των υποχρεώσεων των πελατών προς τρίτους
- Πληθώρα εκτυπώσεων που παρέχουν άμεση πληροφόρηση για τα υπόλοιπα

προς είσπραξη και για την τιμολογιακή πολιτική που εφαρμόζεται στους πελάτες του λογιστικού γραφείου

- Παρακολούθηση μέσω ειδικού κυκλώματος των ποσών που αφορούν δαπάνες του λογιστικού γραφείου
- Μεταφορά χρημάτων από έναν ή περισσότερους τραπεζικούς λογαριασμούς σε κάποιον άλλο
- Εξασφάλιση και προστασία των δεδομένων είτε ΜΟΝΟ της διαχείρισης ταμείου είτε επί του συνόλου των δεδομένων της εφαρμογής μέσω:
 - α. Εξαγωγής και αποθήκευσης των δεδομένων σε κινητό αποθηκευτικό μέσο (usb stick, φορητό σκληρό δίσκο). Επιπλέον παρέχονται δυνατότητες παραμονής των δεδομένων στη βάση μετά την εξαγωγή ή με επιλογή οριστικής εξαγωγής από τη βάση δεδομένων
 - β. Με επιλογή του χρήστη, ταυτόχρονη αποστολή των δεδομένων σε κάποιο λογαριασμό e-mail για μεγαλύτερη ασφάλεια.
 - γ. Με επιλογή του χρήστη, ταυτόχρονη μεταφορά των δεδομένων σε οποιοδήποτε σημείο του δικτύου για μεγαλύτερη ασφάλεια
- Δυνατότητα έκδοσης παραστατικών για την αμοιβή του λογιστικού γραφείου έναντι του των πελατών του
- Πλήρης παρακολούθηση των υπολοίπων των πελατών του λογιστικού γραφείου

Χαρακτηριστικά Λειτουργίας

- Διαχείριση του συνόλου των πελατών του λογιστή κάτω από μια ενιαία πλατφόρμα
- Παρακολούθηση του συνόλου των φορολογικών υποχρεώσεων των πελατών του λογιστικού γραφείου σε ενιαίο περιβάλλον
- Πλήρες ημερολόγιο υποχρεώσεων φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας με δυνατότητα παραμετροποίησης του από τον χρήστη είτε σε επίπεδο μεμονωμένου πελάτη είτε συνολικά για όλους τους πελάτες του λογιστικού γραφείου
- Δυνατότητα δημιουργίας από τον χρήστη υπενθυμίσεων για όλες τις υποχρεώσεις της φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας που αφορούν τους πελάτες του λογιστικού γραφείου. Το σύστημα με βάση αυτές τις υπενθυμίσεις θα ενημερώνει τον χρήστη με κατάλληλα μηνύματα στον χρόνο που ο ίδιος στον χρόνο που ο ίδιος έχει επιλέξει
- Πλήρης παρακολούθηση των επικοινωνιών του λογιστικού γραφείου με τους

πελάτες του. Δυνατότητα παρακολούθησης με ιστορικότητα των επαφών που έχει κάνει ο λογιστής με τους πελάτες του και δυνατότητα ταυτόχρονης καταχώρησης αυτών είτε ως νέα υποχρέωση του λογιστικού γραφείου έναντι των πελατών του είτε ως ένα ολοκληρωμένο γεγονός που πραγματοποιήθηκε για λογαριασμό του πελάτη του

- Δυνατότητα παρακολούθησης του χρόνου που δαπανήθηκε από το λογιστικό γραφείο για κάποιον πελάτη του είτε αυτός αφορά εργασίες του λογιστή σε κάποια από τις εφαρμογές, είτε αφορά χρόνο επικοινωνίας ή αφορά άλλες ενέργειες
- Δυνατότητα έκδοσης παραστατικών για την αμοιβή του λογιστικού γραφείου έναντι των πελατών του
- Πλήρης παρακολούθηση των υπολοίπων των πελατών του λογιστικού γραφείου
- Δυνατότητα διαχείρισης των χρημάτων που διακινούνται μέσω του λογιστικού γραφείου για λογαριασμό των πελατών του
- Πληθώρα εκτυπώσεων ανά πελάτη ή του συνόλου των πελατών του λογιστικού γραφείου
- Δυνατότητα παραμετροποίησης, ταξινόμησης και ομαδοποίησης όλων των φορμών (λίστες) της εφαρμογής ως πρότυπες και εξαγωγή τους σε εκτυπώσιμη μορφή και σε όλα τα αρχεία του Microsoft Office (Word, Excel κλπ)
- Δυνατότητα αρχειοθέτησης εγγράφων, προσφορών κλπ
- Σύνδεση με on line φορολογικό ημερολόγιο
- Παρακολούθηση ενεργειών ανά εργαζόμενο
- On Line ενημέρωση των καταληκτικών ημερομηνιών ανά υποχρέωση και ενημέρωση για τυχόν μεταβολές σε καταχωρημένες υποχρεώσεις
- Εκτύπωση απόδειξης είσπραξης για παραλαβή χρημάτων για υποχρέωση του πελάτη

Οι πολλαπλές απαιτήσεις για την συγγραφή έντυπου υλικού υψηλής ποιότητας, που θα μπορούσε να υποστεί συνεχής και έντονης μορφής βελτιώσεις και αλλαγές, πριν πάει για εκτύπωση, απετέλεσαν την ουσιαστική αιτία δημιουργίας μιας κατηγορίας εφαρμογών, προγραμμάτων δηλαδή τα οποία επιτρέπουν όχι μόνο την απλή συγγραφή του κειμένου, αλλά και την πλέον λεπτομερειακή και εξελιγμένη επεξεργασία του.

Η κατηγορία αυτών των προγραμμάτων είναι σήμερα γνωστή με το όνομα επεξεργαστές κειμένου. Στην θέση αυτή θα περιγραφούν συνοπτικά οι δυνατότητες και ο τρόπος λειτουργίας του γνωστού προγράμματος WORD της MICROSOFT.

Σημειώνεται λοιπόν πως το WORD είναι ένα από τα καλύτερα προγράμματα της κατηγορίας του και επιτρέπει πολλές δυνατότητες που συνδέονται αποκλειστικά με επεξεργασία κειμένου.

Ίσως θα ήταν σκόπιμο να αναφέρουμε πως με τον όρο επεξεργασία κειμένου εννοούμε κατά βάση, όλες εκείνες τις παρεμβάσεις που μπορούν να γίνουν σε ένα κείμενο με σκοπό την βελτίωση της εμφάνισής του. Οι κυριότερες λοιπόν από τις δυνατότητες που μας παρέχονται από ένα κατάλληλο πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου και οι οποίες μπορούν να συντελέσουν αποτελεσματικά στην βελτίωση της εμφάνισης του κειμένου που μας ενδιαφέρει, θα μπορούσαν να συνοψισθούν στα εξής:

1. η δυνατότητα αλλαγής της εμφάνισης των σελίδων(περιθώρια, επικεφαλίδες, κεφαλίδες βάσης, υποσημειώσεις, τρόπος αρίθμησης κτλ) και της μορφής του κειμένου(κεντραρισμένο, ευθυγραμμισμένο από αριστερά ή προς τα δεξιά. Επίσης μπορούμε να ρυθμίσουμε την εκτύπωση, ανάλογα με το μέγεθος του χαρτιού που θα χρησιμοποιήσουμε δηλαδή A4 Ή A5 κτλ.
2. η δυνατότητα της χρησιμοποίησης όλων των πλεονεκτημάτων που χαρακτηρίζουν τους σύγχρονους εκτυπωτές. Έτσι μπορούμε μεταξύ άλλων, να αλλάξουμε πολύ εύκολα την εμφάνιση των γραμμμάτων(πλάγια, έντονα, εκθέτες, υπογραμμισμένα κτλ.) ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες
3. η δυνατότητα χρησιμοποίησης των χαρακτηριστικών ιδιοτήτων που αναφέρονται στον σωστό χωρισμό κάποιας λέξης μεταξύ δύο σειρών, στον έλεγχο της ορθογραφίας του κειμένου κα.

3.4 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Σε κάθε επιχείρηση πρέπει να γίνεται εσωτερικός έλεγχος. Ο έλεγχος γίνεται από τους υπαλλήλους της.

Η βασική αρχή του εσωτερικού ελέγχου είναι η εξής : " Καμία διαχειριστική πράξη και λογιστική καταχώρηση δεν επιτρέπεται να ολοκληρώνεται από ένα μόνο υπάλληλο, αλλά η εργασία κάθε υπαλλήλου πρέπει να συμπληρώνει την εργασία τουλάχιστον ενός άλλου και να ελέγχεται από κάποιον τρίτο ". Ο έλεγχος που γίνεται μπορεί να έχει προληπτικό ή κατασταλτικό χαρακτήρα. Ο προληπτικός έλεγχος γίνεται για αποφυγή λαθών και παραλείψεων, ενώ ο κατασταλτικός γίνεται για διόρθωση λαθών και καταλογισμό ευθυνών στους υπεύθυνους.

Ο βασικός σκοπός του εσωτερικού ελέγχου είναι η προώθηση της αποτελεσματικής λειτουργίας μιας οργάνωσης και η διασφάλιση ότι όλα λειτουργούν, όπως προβλέπεται.

Τα χαρακτηριστικά ελέγχου εξαρτώνται από ορισμένους παράγοντες, όπως είναι το μέγεθος, η οργανωτική και λογιστική διάρθρωση και η εκπαίδευση του προσωπικού.

Έλεγχος εσόδων και εξόδων κατά κλάδο εκμετάλλευσης

Γίνεται έλεγχος των εσόδων και εξόδων της επιχείρησης. Συγκεκριμένα ελέγχονται τα προϊόντα που πωλήθηκαν, τα ποσά που εισπράχθηκαν, λάθη στις χρεοπιστώσεις κλπ. Κατά τον έλεγχο των εσόδων και εξόδων ελέγχονται τα δελτία παραγγελίας με τις πωλήσεις, εάν έχουν καταχωρηθεί οι πωλήσεις με μετρητά κλπ.

Έλεγχος αποθήκης αναλώσιμων αγαθών

Ελέγχονται τα αγαθά που προορίζονται να αναλωθούν, με βάση τα δελτία εισαγωγής και εξαγωγής και με αντιπαραβολή και έλεγχο των πραγματικών ποσοτήτων με τα στοιχεία των καρτελών. Σκοπός του είναι η παρακολούθηση της κίνησης των αγαθών. Ελέγχεται ακόμη η ποιότητα, η ποσότητα και η τιμή των αγαθών.

Έλεγχος αποθήκης μη αναλώσιμων αγαθών

Ελέγχονται τα μη αναλώσιμα υλικά με βάση τα δελτία εισαγωγής και εξαγωγής.

Έλεγχος αναλώσιμων αγαθών

Ελέγχεται η σωστή χρησιμοποίηση των αγαθών προς κατανάλωση και προσδιορίζεται η κυκλοφοριακή ταχύτητα κάθε είδους²⁶.

3.5 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Η υπηρεσία διαχείρισης ασχολείται με την προμήθεια διαφόρων ειδών, με την παραλαβή αυτών, την διακίνηση τους και την διάθεση τους από τους διάφορους κλάδους εκμετάλλευσης.

Τα τμήματα από τα οποία αποτελείται η υπηρεσία διαχείρισης είναι τα εξής:

Τμήμα Προμηθειών : Έχει σαν έργο του την αγορά αγαθών που είναι απαραίτητα για την λειτουργία της επιχείρησης.

Τμήμα Παραλαβών : Έχει σαν έργο του την παραλαβή των αγαθών από το τμήμα προμηθειών, τον ποιοτικό και ποσοτικό έλεγχο με βάση τον διαγωνισμό και την παράδοση τους στις αποθήκες της επιχείρησης.

Τμήμα Αποθήκης Αναλωσίμων Αγαθών : Έργο του είναι η αποθήκευση όλων των αναλωσίμων αγαθών βάσει δελτίων εισαγωγής, όπως τρόφιμα, ποτά, αναψυκτικά, είδη καθαριότητας κ.α.

3.6 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ

Το μέγεθος του τμήματος αυτού και η διάσπασή του σε ξεχωριστό τμήμα εξαρτάται από το μέγεθος και τους κλάδους εκμετάλλευσης της επιχείρησης. Στις ΜΜΕ επιχειρήσεις ο υπεύθυνος του καταστήματος είναι η δύναμη των πωλήσεων. Οι πωλήσεις γίνονται ταχυδρομικώς, τηλεφωνικώς, με fax, με προσωπική επαφή και με σύμβαση χρονομετρικής μίσθωσης.

²⁶ Καρδαράκη Κ– Μέντη Γ.,(2004),Λογιστικές και φορολογικές εφαρμογές Ι, εκδόσεις Ίων

3.7 Ο ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΑΓΟΡΩΝ

Ο τρόπος διακανονισμού των αγορών και συγκεκριμένα οι πληρωμές των εκκρεμών τιμολογίων και των ληξιπρόθεσμων επιχειρησιακών υποχρεώσεων ενεργούνται με εντάλματα *πληρωμής* που εκδίδονται από το λογιστήριο και απευθύνονται στο κεντρικό ταμείο της επιχείρησης.

Ο ταμίας με βάση τα εντάλματα αυτά ενεργεί τις πληρωμές του, πιστώνοντας άλλοτε τα *«Αναλυτικά ημερολόγια ταμείου»*, άλλοτε τις *«Καταστάσεις πληρωμών»* κ.ά., τα οποία ποικίλλουν από επιχείρηση σε επιχείρηση, ανάλογα με τις εσωτερικές υπηρεσιακές ανάγκες.

Μετά το τέλος των ημερήσιων πληρωμών του, ο ταμίας αποστέλλει αντίγραφο *«Α.Η. Ταμείου»* ή άλλων καταστάσεών του στο λογιστήριο, το οποίο με βάση αυτά, με κύρωση τους από τον αρμόδιο προϊστάμενο (διευθυντή, διαχειριστή κ.λπ.), καταχωρεί τις εγγραφές του στα λογιστικά βιβλία. Η καταχώριση σ' αυτά, θα πρέπει να τονιστεί, γίνεται με βάση τις καταστάσεις του ταμείου και όχι από το στέλεχος των ενταλμάτων πληρωμής που εκδόθηκαν, γιατί έτσι αποφεύγονται τυχόν ασυμφωνίες μεταξύ λογιστικής και ταμειακής υπηρεσίας, λόγω της άκαιρης, καταχώρισης εντολών οι οποίες εκδόθηκαν αλλά δεν εκτελέστηκαν.

Η λειτουργία του λογαριασμού «Αγορές...»

Οι λογαριασμοί που λειτουργούν για τα *αναλώσιμα υλικά* (για μεταπώληση, επεξεργασία, κ.λπ.) είναι οργανωμένοι, με βάση το σχέδιο λογαριασμών, σε πρωτοβάθμιους, δευτεροβάθμιους, τριτοβαθμίους κ.λπ., ανάλογα με τις ανάγκες της επιχείρησης.

Πάντως, τουλάχιστο για κάθε κατηγορία αναλώσιμων, πρέπει να κινούνται οι εξής λογαριασμοί: *«Εμπορεύματα»*, *«Ειδικά έξοδα αγορών»*, *«Εκπτώσεις επί αγορών»*, *«Επιστροφές αγορών»* κ.λπ.

Ο λογαριασμός «Αγορές...» Χρεώνεται:

α. Με την αξία των τιμολογίων αγοράς, στην οποία πολλές φορές περιλαμβάνονται και τα ειδικά έξοδα.

β. Με τα ειδικά έξοδα των αγορών, στην περίπτωση κατά την οποία έγιναν αυτά και δεν συμπεριλήφθηκαν στο τιμολόγιο, και σε πίστωση του λογαριασμού «Ειδικά έξοδα αγορών», εφόσον και μόνο ο τελευταίος αυτός λογαριασμός χρεώθηκε σε προηγούμενη εγγραφή για τη συγκεκριμένη αγορά.

Ο λογαριασμός «Αγορές...» Πιστώνεται:

α. Με τις τυχόν επιστροφές αναλώσιμων που είχαν αγοραστεί προηγούμενα (συνήθως όταν θεωρούνται ακατάλληλα για χρήση) ή απευθείας, ή με την αντίστοιχη χρέωση του λογαριασμού «*Επιστροφές Αγορών*» που είχε πιστωθεί προηγούμενα.

β. Με τις χορηγούμενες από τους προμηθευτές εκπτώσεις για λογαριασμό της επιχείρησης ή απευθείας, ή με την αντίστοιχη χρέωση του λογαριασμού «*Εκπτώσεις επί αγορών*», που είχε πιστωθεί προηγούμενα.

Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η έκπτωση θεωρείται αφαιρετικό στοιχείο ή κονδύλι του κόστους των αγορών και όχι ως ανόργανο έσοδο της επιχείρησης.

γ. Με τις διαπιστώσεις τυχόν διαφορών μεταξύ τιμολογίου ή ζυγολογίου και των ποσοτήτων που παραλαμβάνονται από μέρους της επιτροπής παραλαβών. Η εγγραφή αυτή στηρίζεται στο *πρακτικό* που συντάσσει η εν λόγω επιτροπή, και

δ. Με το σχηματιζόμενο υπόλοιπο του, αυτού που αποτελεί το αρχικό κόστος αγορών, σε χρέωση του αντίστοιχου λογαριασμού «*Αποθέματα*».

Στις μεγάλες επιχειρήσεις, η όλη διαδικασία που αφορά το λογαριασμό «*Αγορές*» μπορεί να ολοκληρώνεται κατά μήνα. Στην περίπτωση, όμως, αυτή επιβάλλεται να γίνεται τακτική και χωρίς χρονικά χάσματα η κίνηση του παραπάνω λογαριασμού, γιατί μόνο έτσι παρέχεται η ευχέρεια ποσοτικού ελέγχου των αποθηκών σε κανονικά διαστήματα -απαραίτητου στις επιχειρήσεις- με παραλληλισμό των υπόλοιπων του λογαριασμού «*Αποθέματα*», και των καρτελών που τηρούν στις αποθήκες.

3.8 Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ

Όταν αναφερόμαστε στην έννοια των «αποθεμάτων», εννοούμε το «στοκ» σε αναλώσιμα και λοιπά υλικά που διαθέτει -κάθε στιγμή- η επιχείρηση.

Μια ορισμένη ποσότητα αποθεμάτων είναι συνήθως αναγκαία για την αποτελεσματική λειτουργία κάθε δραστηριότητας της επιχείρησης, που σημαίνει ότι:

$$\text{Απόθεμα} = (\text{μένοντα προηγούμενης χρήσης} + \text{αγορές}) - \text{διάθεση (πώληση)}$$

Η παραπάνω σχέση νοείται πως περιλαμβάνει τις αγορές και πωλήσεις της νέας χρήσης.

Τα αποθέματα δεν αναφέρονται σε αξία, γιατί υπόκεινται -κάθε στιγμή-σε υπερτιμήσεις ή υποτιμήσεις, όσον αφορά την αξία τους αυτή.

Τα αποθέματα της επιχείρησης αποτελούν τη φυσική ποσότητα των προϊόντων-υλικών «στοκ» που διατηρεί μια επιχείρηση στην κατοχή της, για να εξασφαλίσει την ομαλή, κανονική και αποτελεσματική λειτουργία της.

Η λειτουργία του λογαριασμού «Αποθέματα»

Από λογιστική άποψη ο λογαριασμός «Αποθέματα» κινείται ως εξής:

Χρεώνεται:

- α. Με την αγοραστική απογραφή, δηλαδή με τα υπάρχοντα κατά την έναρξη της χρήσης, συμπεριλαμβανόμενων και των «στοκ» των διάφορων τμημάτων.
- β. Με τις αγορές στο αρχικό τους κόστος.
- γ. Με την αξία των αποθεμάτων που υπάρχουν στα τμήματα κατά το τέλος της χρήσης.
- δ. Με το ποσοστό των έμμεσων δαπανών στο τέλος των χρήσεων, το οποίο δεν μπορεί να επιβαρύνει τους λογαριασμούς εκμετάλλευσης της κλειόμενης χρήσης και που δεν αφορά τα αναλωθέντα, αλλά τα μένοντα στις αποθήκες γενικά. Το ποσοστό αυτό αυξάνει πραγματικά το κόστος των αποθεμάτων (μενόντων ή αδιάθετων) για την επόμενη χρήση και αποβαίνει σε βάρος των μελλοντικών εκμεταλλεύσεων.

Πιστώνεται:

α. Με την αξία των αποθεμάτων που εισάγονται στην κεντρική αποθήκη από τα τμήματα στην αρχή της χρήσης και που αφορούν αποθέματα της προηγούμενης χρήσης, με βάση τα δελτία εξαγωγής. Πρόκειται στην πραγματικότητα για αντιλογισμό της γ' περίπτωσης χρέωσης του εν λόγω λογαριασμού, η οποία καταχωρήθηκε κατά το προηγούμενο έτος, αλλά σε αυξημένη πλέον τιμή.

β. Με τα αναλώσιμα υλικά που διακινούνται (εξάγονται) στα διάφορα τμήματα.

γ. Με την αξία των «μενόντων» (αδιάθετων) στο τέλος της χρήσης, για εξίσωση του στην τιμή που σχηματίζεται με την πρόσθεση και του ποσοστού των γενικών εξόδων.

Τα αποθέματα αποτελούν ενεργητικό περιουσιακό στοιχείο της επιχείρησης, γι' αυτό και εμφανίζονται στον ισολογισμό της.

Από χρηματοοικονομική άποψη τα αποθέματα αντιπροσωπεύουν επένδυση κεφαλαίου, για το λόγο αυτό το μέγεθος τους παίζει σημαντικό ρόλο στο περιορισμένο ή όχι κεφάλαιο της επιχείρησης.

Στις επιχειρήσεις, η διοίκηση των αποθεμάτων επηρεάζει άμεσα το θέμα εξυπηρέτησης των πελατών τους. Γι' αυτό, σωστή και αποτελεσματική διαχείριση των αναλώσιμων υλικών είναι δυνατό να σημαίνει περισσότερα πλεονεκτήματα για την επιχείρηση από άποψη κόστους, εξυπηρέτησης, ελέγχου των διάφορων κλάδων της κ.λπ.

Τα αποθέματα κάθε επιχείρησης πρέπει να είναι κανονικά και μετρημένα, γιατί αν διατηρούνται σε υπέρμετρα μεγέθη, τότε κοστίζουν πολύ στην επιχείρηση (φθορές, υποτίμηση κ.ά.) και αν είναι λιγότερα από τα κανονικά μεγέθη, τότε μπορούν να συμβούν απρόβλεπτες ζημιές (ανατιμήσεις, κακή εξυπηρέτηση των πελατών κ.ά.).

Επομένως, οι ποσότητες παραγγελίας των αναλώσιμων και υπόλοιπων υλικών θα πρέπει να είναι αρκετές και καλά προγραμματισμένες. Το «άριστο» ύψος των αναγκαίων, για την επιχείρηση, αποθεμάτων καθορίζεται με βάση τη μελέτη του κόστους και κέρδους που προκύπτουν από την αποθήκευση μιας πρόσθετης μονάδας υλικών (προϊόντων).

Τα αποθέματα κάθε επιχείρησης, μικρής ή μεγάλης, μπορεί ν' αναφέρονται σ' όλα τα τμήματα που λειτουργούν σ' αυτή.

3.9 ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗ ΑΓΟΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ

Γενικά Χαρακτηριστικά

- Πλήρες παραθυρικό περιβάλλον (windows 32 bit).
- Ταυτόχρονη χρήση των προγραμμάτων από περισσότερους του ενός χρηστών (multi-user).
- Πλήρης διαχείριση Εσόδων-Εξόδων, Φ.Π.Α., Παγίων, Φορολογίας Εισοδήματος, Συναλλασσόμενων, Εγγράφων, Λογαριασμών.
- Αυτόματη, άμεση και γρήγορη ενημέρωση των προγραμμάτων με νεότερες εκδόσεις μέσω internet.
- Αυτόματη σύνδεση με τα προγράμματα άλλων λειτουργιών όπως πχ. μισθοδοσία κτλ
- Παρακολούθηση απεριόριστου αριθμού εταιριών και απεριόριστες χρήσεις σε κάθε εταιρία
- Κοινό ενιαίο αρχείο συναλλασσομένων (πελατών/ προμηθευτών) με δυνατότητα αυτόματου ελέγχου διπλοκαταχωρήσεων.
- Δυνατότητα χρήσης διπλογραφικού συστήματος.
- Αυτόματη δημιουργία λογιστικών άρθρων.
- Ενσωματωμένο πλήρες Γενικό Λογιστικό Σχέδιο και δυνατότητα χρήσης 2ου Γ.Λ.Σ. με επιλεγμένους λογαριασμούς για διευκόλυνση του χρήστη.
- Δηλώσεις Intrastat και Listing.
- Μητρώο Παγίων.
- Πολλαπλές εκτυπώσεις για την εύκολη παρακολούθηση των οικονομικών μεγεθών κάθε επιχείρησης.
- Πίνακες κερδοζημιών - Νεκρού Σημείου
- Δυνατότητα υπολογισμού και εκτυπώσεων σεναρίων Αυτοελέγχου.
- Εξωλογιστικός και Λογιστικός προσδιορισμός των καθαρών κερδών.
- Δυνατότητα Back up – Restore των στοιχείων τόσο μεμονωμένης εταιρίας όσο και όλης της εφαρμογής.

Πλεονεκτήματα

- Πλήρης διαχείριση Βιβλίου Αγορών και Βιβλίου Εσόδων-Εξόδων
- Online ενημέρωση για όλες τις αποφάσεις-εγκυκλίους που σχετίζονται με την τήρηση βιβλίων Α' και Β' κατηγορίας
- Online Ημερολόγιο Φορολογικών Υποχρεώσεων
- Αναβαθμίσεις μέσω Internet

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΣΤΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ

4.1 ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 4401

ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΕ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ

Ο ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει πώς το μηχανογραφικό περιβάλλον του ελεγχόμενου οργανισμού επηρεάζει τον έλεγχο.

Ο ελεγκτής πρέπει να έχει επαρκή γνώση του μηχανογραφικού συστήματος, ώστε να σχεδιάσει, να κατευθύνει, να εποπτεύσει και να επισκοπήσει τη διεκπεραιωθείσα εργασία. Ο ελεγκτής οφείλει να εξετάσει το ενδεχόμενο να απαιτούνται εξειδικευμένες μηχανογραφικές γνώσεις για την καλή εκτέλεση του ελέγχου.

Αν σχεδιάζεται η χρησιμοποίηση ειδικού, ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή, κατάλληλη ελεγκτική μαρτυρία ότι το επιτελεσθέν από τον ειδικό έργο έγινε σύμφωνα με το ΕΕΠ 6620 «Χρησιμοποίηση της Εργασίας Πραγματογνώμονα». Σύμφωνα με το ΕΕΠ 4400 «Αξιολόγηση των Κινδύνων και Δικλείδες Ασφαλείας», ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή γνώση του λογιστικού συστήματος και του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, για σκοπούς σχεδιασμού του ελέγχου και της ανάπτυξης μιας αποτελεσματικής προσέγγισης στον έλεγχο²⁷.

Κατά το σχεδιασμό των τμημάτων του ελέγχου, που ενδέχεται να επηρεάζονται από το μηχανογραφικό περιβάλλον του ελεγχόμενου οργανισμού, ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση της σημασίας και της περιπλοκότητας των μηχανογραφημένων εφαρμογών και της διαθεσιμότητας στοιχείων, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τους σκοπούς του ελέγχου.

Όταν τα μηχανογραφημένα συστήματα διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο, ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση του μηχανογραφικού περιβάλλοντος και να εκτιμά την επίδραση που έχει το μηχανογραφικό περιβάλλον στην αξιολόγηση του εγγενούς κινδύνου και του κινδύνου δυσλειτουργίας των

²⁷ Σαρσέντης Β.Ν. (1993). *Λογισμός Επιχειρηματικής Δραστηριότητας*. Αθήνα: Σταμούλης

δικλείδων ασφαλείας, σε σχέση με τις διατυπούμενες στις οικονομικές καταστάσεις ουσιαστικές θέσεις της διοίκησης.

Σύμφωνα με το ΕΕΠ 4400 «Αξιολόγηση των Κινδύνων και Δικλείδες Ασφαλείας», ο ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει τον εγγενή κίνδυνο και τον ελεγκτικό κίνδυνο, σε σχέση με τις διατυπούμενες στις οικονομικές καταστάσεις ουσιαστικές θέσεις της διοίκησης. Συνεπώς, ο ελεγκτής οφείλει να συνεκτιμήσει το μηχανογραφικό περιβάλλον, κατά το σχεδιασμό των ελεγκτικών διαδικασιών, ούτως ώστε να μειώσει τον ελεγκτικό κίνδυνο σε αποδεκτά χαμηλό επίπεδο.

· Τις διαδικασίες, τόσο των μηχανογραφημένων όσο και των χειρόγραφων συστημάτων, με τις οποίες οι συναλλαγές αυτές συλλαμβάνονται, καταχωρούνται, επεξεργάζονται και απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις.

· Τα συναφή λογιστικά στοιχεία, είτε σε ηλεκτρονική είτε σε χειρόγραφη μορφή, που στηρίζουν τις πληροφορίες και συγκεκριμένους λογαριασμούς των οικονομικών καταστάσεων (σε σχέση με τη σύλληψη, την καταχώριση, την επεξεργασία και την απεικόνιση των συναλλαγών)²⁸.

Στη σημερινή επιχείρηση η Πληροφορική αποτελεί ένα στρατηγικής σημασίας εργαλείο για την επίτευξη των στόχων της. Συχνά οι εμπειρίες του επιχειρηματικού κόσμου από τη χρήση της Πληροφορικής προσανατολίζονται στην άποψη του "αναγκαίου κακού". Η νοοτροπία αυτή βασίζεται στο γεγονός ότι η διοίκηση "βλέπει" το κόστος της Πληροφορικής τεχνολογίας (αγορές, ανάπτυξη, λειτουργία) αλλά δεν μπορεί ν' αποτιμήσει οικονομικά τα οφέλη της, ενώ ταυτόχρονα είναι ανίσχυρη να ελέγξει τόσο τη χρήση της όσο και τα αποτελέσματα τα οποία παράγει.

Μερικοί από τους παράγοντες οι οποίοι "τρομάζουν" τη διοίκηση είναι:

- Η είσοδος της Πληροφορικής στην επιχείρηση δεν συνοδεύεται πολύ συχνά και από την αντίστοιχη τεχνογνωσία.
- Αναμορφώνονται ο διαχωρισμός καθηκόντων και ο καταμερισμός εξουσίας και ευθύνης.
- Απαιτείται η αξιοποίηση προσωπικού με άλλο εργασιακό προφίλ.
- Μεταβάλλεται ριζικά το σύστημα ελέγχου.
- Αναμορφώνεται το σύστημα κοστολόγησης με την εμφάνιση νέων κατηγοριών κόστους και νέων υπηρεσιών.

²⁸ Γκινόγλου Δ. (2004). *Λογιστική εταιριών. Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων*, Αθήνα: Rosili

- Αυξάνονται οι κίνδυνοι απωλειών αγαθών της εκεί κατασκοπία).
- Ανάπτυξη φόβου ότι η "μηχανή" αντικαθιστά την ανθρώπινη παρουσία (φόβος απώλειας εργασίας) ή ότι θ' αποκαλυφθούν, με τη χρήση της Πληροφορικής, εργασιακές ανεπάρκειες κάποιων ατόμων.
- Η έλλειψη συγκεκριμένης γνώσης για τα πρακτικά οφέλη από τη χρήση Πληροφορικής (αν επενδύσω τόσο, πόσο θα κερδίσω;)

Η αρνητική ή η έστω με σκεπτικισμό αντιμετώπιση της εισαγωγής και χρήσης της Πληροφορικής στην επιχείρηση μπορεί ν' ανατραπεί εφόσον κάθε βήμα προς την κατεύθυνση αυτή μελετηθεί, προγραμματιστεί και υλοποιηθεί μέσα σ' ένα γενικό στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού.

Στάδια εξέλιξης πληροφοριακού συστήματος

Η ποιότητα του ελέγχου είναι συνάρτηση των απαιτήσεων της διοίκησης από την υπάρχουσα οργάνωση του πληροφοριακού συστήματος και της συμβολής της στις δραστηριότητες της επιχείρησης. Οι απαιτήσεις αυτές οφείλουν να παίρνουν υπόψη το εξελικτικό στάδιο στο οποίο βρίσκεται αυτή η οργάνωση.

Η εξέλιξη της οργάνωσης ενός πληροφοριακού συστήματος συνήθως διέρχεται από τα ακόλουθα στάδια:

- Μύηση.
- Επέκταση.
- Ωριμότητα η οποία αποτελείται από δυο υποστάδια:
τον Έλεγχο και την Ολοκλήρωση.

Κριτήρια για την ένταξη της υπάρχουσας οργάνωσης του πληροφοριακού συστήματος σ' ένα από αυτά τα στάδια είναι:

- Η ποιότητα οργάνωσης του πληροφοριακού συστήματος.
- Ο βαθμός συμμετοχής του προσωπικού της επιχείρησης στην ανάπτυξη του πληροφοριακού συστήματος.
- Η ποιότητα ελέγχου του πληροφοριακού συστήματος.
- Η πορεία ανάπτυξης των εφαρμογών στην επιχείρηση.

Ο εντοπισμός αυτού του εξελικτικού σταδίου, επιτρέπει στη διοίκηση να καθορίζει στόχους γνωρίζοντας τις επιδράσεις οι οποίοι ασκούνται στον ανθρώπινο παράγοντα και στις διοικητικές λειτουργίες και να καθορίζει αντίστοιχα τις απαιτήσεις του ελέγχου.

Επίδραση στους εσωτερικούς ελέγχους

Παραδοσιακά, τα κύρια στοιχεία τα οποία συνθέτουν ένα εσωτερικό σύστημα ελέγχου περιλαμβάνουν²⁹:

- Διαχωρισμό καθηκόντων.
- Σαφή καταμερισμό εξουσίας και ευθύνης.
- Πρόσληψη και εκπαίδευση υψηλής ποιότητας προσωπικού.
- Σύστημα εξουσιοδοτήσεων.
- Επαρκή έγγραφα και αρχεία.
- Φυσικό έλεγχο σε περιουσιακά στοιχεία και αρχεία.
- Εποπτεία από τη διοίκηση.
- Ανεξάρτητους ελέγχους στη λειτουργία του συστήματος.
- Περιοδική σύγκριση της καταγραμμένης λογιστικής με τα πραγματικά περιουσιακά στοιχεία (απογραφή).

Σε ένα πληροφοριακό σύστημα, βασισμένο σε Η/Υ, τα ίδια στοιχεία εξακολουθούν να υπάρχουν, όμως η ύπαρξη της Πληροφορικής επιδρά στη λειτουργία τους με πολλούς τρόπους.

4.2 ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ

Σαν ένας βασικός έλεγχος, ο διαχωρισμός καθηκόντων προλαμβάνει ή αποκαλύπτει λάθη και ανωμαλίες στη λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος. Σε ένα σύστημα Η/Υ όμως η παραδοσιακή ιδέα αυτού του διαχωρισμού δεν εφαρμόζεται πάντα. Η χρήση Η/Υ επιτρέπει σ' ένα άτομο να εκτελεί λειτουργίες οι οποίες στο παραδοσιακό σύστημα θεωρούνται ασυμβίβαστες. Για παράδειγμα το ίδιο άτομο μπορεί να "κόβει" τιμολόγια αλλά και επιταγές. Έτσι σε περιβάλλον Η/Υ το κριτήριο διαχωρισμού σχετίζεται με την ικανότητα του ατόμου να χειρίζεται ή να μεταβάλλει ένα πρόγραμμα του Η/Υ. Σε περιβάλλοντα όμως προσωπικών Η/Υ, και αυτός ο διαχωρισμός είναι δύσκολο να επιτευχθεί. Διότι αρκετοί χρήστες έχουν τη δυνατότητα και να χρησιμοποιούν προγράμματα αλλά και να τα δημιουργούν και να τα μεταβάλλουν οι ίδιοι³⁰

²⁹ Γκινόγλου Δ. (2004). *Λογιστική εταιριών. Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων*, Αθήνα: Rosili

³⁰ Σαρσέντης Β.Ν. (1993). *Λογισμός Επιχειρηματικής Δραστηριότητας*. Αθήνα: Σταμούλης

4.3 ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗΣ

Σε περιβάλλον Η/Υ ο καταμερισμός αυτός είναι, ορισμένες φορές, δυσδιάκριτος. Και τούτο γιατί ομάδες χρηστών, οι οποίοι δεν ανήκουν υποχρεωτικά στο ίδιο ιεραρχικό επίπεδο, μοιράζονται κοινούς πόρους. Για παράδειγμα, η χρήση Βάσης Δεδομένων (Database) προσφέρει τη δυνατότητα σε πολλούς χρήστες να χρησιμοποιούντα ίδια δεδομένα, μειώνοντας έτσι τα προβλήματα ελέγχου τα οποία εμφανίζονται από τη διατήρηση επί πλέον δεδομένων. Όμως ταυτόχρονα, σε περίπτωση ζημιάς της βάσης, δεν είναι εύκολο να εντοπιστεί ο υπεύθυνος της ζημιάς ή ο υπεύθυνος για την αναγνώριση και τη διόρθωση αυτής της ζημιάς. Θα πρέπει ακόμη να προστεθεί, ότι ορισμένες φορές κάποιοι χρήστες, χρησιμοποιώντας tools και γλώσσες 4ης γενιάς αναπτύσσουν, τροποποιούν και διατηρούν τα δικά τους συστήματα αντί να αναθέτουν την εργασία αυτή στους υπεύθυνους ανάπτυξης των εφαρμογών, οξύνοντας έτσι το πρόβλημα της άσκησης συνολικού ελέγχου.

4.4 ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Η χρήση της Πληροφορικής απαιτεί εξειδικευμένο προσωπικό. Όμως, επί πλέον, ανατίθενται σε μικρή ομάδα ατόμων μεγάλες ευθύνες σε σχέση με την ακεραιότητα των δεδομένων, γεγονός το οποίο απαιτεί από το προσωπικό την ύπαρξη αξιοπιστίας, επαγγελματισμού και αισθήματος ευθύνης επιπλέον των ειδικών γνώσεων. Προσωπικό με τέτοιο "προφίλ" δεν βρίσκεται εύκολα στην αγορά εργασίας. Και το πρόβλημα περιπλέκεται αν ληφθεί υπόψη ότι τα άτομα με αυτά τα χαρακτηριστικά αποτελούν στόχους πολλών, ταυτόχρονα, επιχειρήσεων με αποτέλεσμα να εγκαταλείπουν συχνά τη θέση τους για κάποια άλλη η οποία τους προσφέρει καλύτερες ευκαιρίες.

Το γεγονός ότι οι διοικήσεις δεν απασχολούνται επαρκώς με την αξιολόγηση των υπαλλήλων τους και το γεγονός της έλλειψης ενός ανεπτυγμένου συστήματος δεοντολογίας στον κλάδο των επαγγελματιών της Πληροφορικής, έχει συχνά σαν συνέπεια την άσκηση του επαγγέλματος από άτομα τα οποία ικανοποιούνται από την ανατροπή των ελέγχων³¹!

Τα άτομα τα οποία ασχολούνται με την ανάπτυξη των εφαρμογών, κάτω από την πίεση του χρόνου, συχνά ενδιαφέρονται αποκλειστικά και μόνο για το τελικό αποτέλεσμα (την ολοκλήρωση των εφαρμογών) αδιαφορώντας συχνά για την τεκμηρίωσή τους, γεγονός το οποίο επιδρά ανασταλτικά στην άσκηση ελέγχων (π.χ.

³¹ Σαρσέντης Β.Ν. (1993). *Λογισμός Επιχειρηματικής Δραστηριότητας*. Αθήνα: Σταμούλης

πώς να διαπιστωθεί η αξιοπιστία ενός προγράμματος όταν δεν υπάρχει φάκελος προγραμματισμού).

Η ραγδαία τεχνολογική εξέλιξη στον τομέα της Πληροφορικής, επιβάλλει την περιοδική επιμόρφωση του προσωπικού, το οποίο ασχολείται με την παραγωγή και λειτουργία του συστήματος, στις νέες μεθοδολογίες και τεχνολογία.

Για όλους αυτούς τους λόγους, η συνεχής και συστηματική εκπαίδευση, η σωστή διαχείριση και η επαρκής αξιολόγηση του προσωπικού αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για την αποτελεσματικότητα του ελέγχου

4.5 ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

Η διοίκηση παράγει δύο είδη εξουσιοδοτήσεων (*authorizations*):

- Τις γενικές οι οποίες υλοποιούν την πολιτική την οποία ακολουθεί η εταιρία (π.χ. τιμοκατάλογοι) .
- Τις ειδικές οι οποίες αφορούν τις ατομικές συναλλαγές (π.χ. εγκρίσεις).

Σ' ένα παραδοσιακό σύστημα, οι Ελεγκτές αξιολογούν την επάρκεια των ενεργειών για εξουσιοδότηση εξετάζοντας την εργασία των υπαλλήλων. Σε ένα σύστημα Η/Υ όμως οι εξουσιοδοτήσεις συχνά βρίσκονται σε προγράμματα. Έτσι η αξιολόγηση της επάρκειας των διαδικασιών εξουσιοδότησης ανάγεται στην αξιολόγηση της αξιοπιστίας του Λογισμικού. Είναι επίσης δύσκολο να ελεγχθεί ο καταμερισμός εξουσίας την οποία επιθυμεί η διοίκηση. Όταν, για παράδειγμα, σε χρήστες μιας βάσης δεδομένων παρέχεται η δυνατότητα πρόσβασης με τη χρήση μιας γενικευμένης γλώσσας, παρέχεται ταυτόχρονα και η δυνατότητα συναγωγής εμπιστευτικών περιεχομένων, από τους χρήστες, θέτοντας τις κατάλληλες ερωτήσεις.

Στο σύστημα του Η/Υ η εξουσιοδότηση καθορίζεται από τη σχέση χρήστη - χρήση δεδομένων. Η έννοια της εξουσιοδότησης στο σύστημα του Η/Υ είναι άρρηκτα δεμένη με την ασφάλεια των πληροφοριών του συστήματος.

4.6 ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΩΝ

Σ' ένα παραδοσιακό σύστημα, επαρκή έγγραφα και αρχεία απαιτούνται για να προμηθεύουν στον έλεγχο ίχνη των δραστηριοτήτων του συστήματος. Σε ένα σύστημα Η/Υ, όμως, είναι δυνατόν να μην χρησιμοποιούνται έγγραφα κατά τη διεξα-

γωγή μιας εργασίας (π.χ. καταγραφή παραγγελιών τηλεφωνικά) ή κάποιες συναλλαγές να δραστηριοποιούνται αυτόματα (π.χ. αυτόματη ανά παραγγελία αποθέματος). Με αυτόν τον τρόπο δεν υπάρχουν ορατά ίχνη για την παρακολούθηση της συναλλαγής. Η ποιότητα του ελέγχου εξαρτάται τώρα από την ποιότητα καταγραφής των γεγονότων σε αρχεία από τον Η/Υ. Εφ' όσον αυτή η καταγραφή είναι επαρκής, παράγονται περισσότερα ίχνη από το παραδοσιακό σύστημα.

4.7 ΦΥΣΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΑ

Στην περίπτωση αυτή το πρόβλημα το οποίο παρουσιάζεται είναι ιδιαίτερα σύνθετο. Και αυτό διότι³²:

- Το κυριότερο περιουσιακό στοιχείο του συστήματος είναι "άυλο" (προγράμματα, δεδομένα).
- Η συγκέντρωση των περισσότερων, αν όχι όλων, των αρχείων της επιχείρησης σε περιορισμένο χώρο επιτρέπει τη διευκόλυνση διάπραξης απάτης, την απώλεια σε μεγάλη έκταση σε περίπτωση φυσικής καταστροφής της εγκατάστασης του Η/Υ.
- Η επεξεργασία των δεδομένων μπορεί να γίνει, σε ορισμένες περιπτώσεις (π.χ. δίκτυα) από απόσταση γεγονός το οποίο μεγαλώνει την πιθανότητα προσβολής του συστήματος από άγνωστα άτομα.
- Δεν υπάρχει κανένα σύστημα απόλυτης ασφάλειας για το πληροφοριακό σύστημα.
- Υπάρχει, ανθεί και αναπτύσσεται το ηλεκτρονικό έγκλημα (*electronic crime*) το οποίο αποτελεί μόνιμη απειλή για το σύστημα.

4.8 ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ

Σ' ένα παραδοσιακό σύστημα η διοικητική εποπτεία στις δραστηριότητες των υπαλλήλων είναι σχετικά άμεση, γιατί διοικητικά στελέχη και υπάλληλοι βρίσκονται συνήθως στον ίδιο χώρο. Στην περίπτωση όμως του συστήματος Η/Υ είναι δυνατόν υπάλληλοι-χρήστες να βρίσκονται μακριά από το χώρο εποπτείας της διοίκησης(π.χ. δίκτυο WAN) γεγονός το οποίο επιβάλλει την τηλε-εποπτεία με τη βοήθεια ειδικών

³² Σαρσέντης Β.Ν. (1993). *Λογισμός Επιχειρηματικής Δραστηριότητας*. Αθήνα: Σταμούλης

συστημάτων ελέγχου του Η/Υ . Η χρήση, επίσης, του Η/Υ καθιστά τις ενέργειες των υπαλλήλων λιγότερο ορατές στη διοίκηση. Τα διοικητικά στελέχη οφείλουν να ελέγχουν περιοδικά τα ίχνη των δραστηριοτήτων των χρηστών για την πιθανή ύπαρξη μη εξουσιοδοτημένων ενεργειών.

4.9 ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Στα παραδοσιακά συστήματα οι ανεξάρτητοι έλεγχοι στοχεύουν στον εντοπισμό λαθεμένων ενεργειών, ύπαρξης λαθών, μη συμμόρφωσης σε υπάρχουσες προδιαγραφές. Στην περίπτωση, όμως, του συστήματος Η/Υ οι ανεξάρτητοι έλεγχοι δεν έχουν έννοια. Ο τρόπος εργασίας και οι υπάρχουσες προδιαγραφές υπαγορεύονται από τον κώδικα του αντίστοιχου προγράμματος του Η/Υ. Ο έλεγχος τώρα προσανατολίζεται στην αξιοπιστία του Λογισμικού, δηλαδή στην αξιολόγηση των ενταγμένων στα προγράμματα ελέγχων για την ανάπτυξη, τροποποίηση και λειτουργία τους³³.

4.10 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΚΑΤΑΓΡΑΜΜΕΝΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Τα δεδομένα και το ενεργητικό (τα οποία αυτά τα δεδομένα αντιπροσωπεύουν) θα πρέπει περιοδικά να συγκρίνονται Στο παραδοσιακό σύστημα, τα δεδομένα για τη σύγκριση προετοιμάζονται από ανεξάρτητα επιτελεία, ενώ στο σύστημα Η/Υ προετοιμάζονται από αντίστοιχα προγράμματα. Επομένως πάλι ο έλεγχος στρέφεται προς την αξιοπιστία του αντίστοιχου Λογισμικού.

Επίδραση στην ελεγκτική

Η κύρια επίδραση του Η/Υ στις βασικές λειτουργίες της Ελεγκτικής εντοπίζεται στην συλλογή και αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων.

4.11 ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Η συλλογή στοιχείων είναι περισσότερο πολύπλοκη σε ένα σύστημα Η/Υ από ένα παραδοσιακό, Και ο κύριος λόγος γι' αυτό είναι ότι ο EDP Auditor έρχεται αντιμέτωπος με την τεχνολογία της Πληροφορικής. Ο έλεγχος στρέφεται, είτε στο περιβάλλον του Η/Υ, είτε μέσα σ' αυτόν τον ίδιο τον Η/Υ , και η συλλογή των ιχνών

³³ Γκινόγλου Δ. (2004). *Λογιστική εταιριών. Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων*, Αθήνα: Rosili

απαιτεί την κατανόηση τόσο της λειτουργίας του όσο και της φιλοσοφίας της οργάνωσης η οποία στηρίζεται σ' αυτόν. Έτσι ο EDP Auditor αντιμετωπίζει τα εξής προβλήματα³⁴:

- Την επιμόρφωσή του στην Πληροφορική.
- Την παρακολούθηση της ραγδαίας εξέλιξης της τεχνολογίας.
- Την κατανόηση των νέων "εργαλείων" ελέγχου τα οποία, σημειωτέον, εξελίσσονται βραδύτερα από την τεχνολογία την οποία καλούνται να ελέγξουν.

4.12 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Δεδομένης της πολυπλοκότητας των συστημάτων Η/Υ, η αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων γίνεται δυσχερέστερη διότι ο εντοπισμός των ισχυρών και αδύναμων σημείων του ελέγχου για την αξιοπιστία του Η/Υ είναι αρκετά σύνθετος.

Ο EDP Auditor οφείλει πρώτα να διαπιστώσει αν ένας έλεγχος λειτουργεί αξιόπιστα ή όχι και στη συνέχεια ν' ανιχνεύσει τις συνέπειες των δυνατών και αδύναμων σημείων αυτού του ελέγχου.

Η ψυχολογική πίεση την οποία αντιμετωπίζει ο EDP Auditor είναι μεγαλύτερη από εκείνη ενός παραδοσιακού Ελεγκτή διότι οι συνέπειες από τα λάθη ενός συστήματος Η/Υ μπορεί να είναι καταστροφικές για την επιχείρηση. Ενώ σε ένα παραδοσιακό σύστημα τα λάθη συμβαίνουν τυχαία και, συχνά, εντοπίζονται πριν να επιδράσουν στο σύνολο του συστήματος, στο σύστημα Η/Υ τα λάθη είναι καθοριστικά αφενός μεν διότι είναι επαναλαμβανόμενα (εφ' όσον οφείλονται σε λάθος του Λογισμικού) και αφετέρου διότι επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα ολόκληρο το σύστημα και με μεγάλη ταχύτητα η οποία καθιστά αδύνατη επιθυμητή ανάκληση κάποιας εσφαλμένης ενέργειας. Έτσι, είναι ιδιαίτερα κρίσιμοι οι εσωτερικοί έλεγχοι οι οποίοι επιβεβαιώνουν ότι έχουν σχεδιαστεί και χρησιμοποιούνται συστήματα υψηλής ποιότητας.

³⁴ Σαρσέντης Β.Ν. (1993). *Λογισμός Επιχειρηματικής Δραστηριότητας*. Αθήνα: Σταμούλης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΕΡΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

5.1 ΝΟΜΟΣ 3052/2002

Από το 1997 είχε απασχολήσει τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, η αναζήτηση λύσεων διασφάλισης των συναλλαγών και η μελέτη του προβλήματος της κατάργησης της θεώρησης και διάτρησης των στοιχείων που εκδίδονται με Η/Υ.

Το θέμα επανήλθε με το πόρισμα της Επιτροπής Αναμόρφωσης του Ελληνικού Φορολογικού Συστήματος (επιτροπή Γεωργακόπουλου), στο οποίο μεταξύ άλλων προτάθηκε, για το δραστικό περιορισμό της θεώρησης (διάτρησης) των βιβλίων και των στοιχείων η προσαρμογή ασφαλούς ηλεκτρονικού φορολογικού μηχανισμού στους Η/Υ, για τη διασφάλιση, την ακεραιότητα και την πιστότητα των μηχανογραφικά εκδιδόμενων φορολογικών στοιχείων. Η αυθεντικότητα των εκδιδόμενων στοιχείων θα πιστοποιείται με ειδική σήμανση (κωδικό), που θα εκτυπώνεται επί αυτών και θα προσδιορίζει κατά τρόπο μοναδικό το σύνολο των αναγραφόμενων στο περιεχόμενό τους δεδομένων³⁵.

Για το σκοπό αυτό και με την Απόφαση ΑΥΟ 1047819/815/Α0006 (ΦΕΚ 732 Β'13-06-2002), συγκροτήθηκε Επιτροπή με αντικείμενο την έκδοση πορίσματος για τη σύνταξη Τεχνικών Προδιαγραφών Ασφαλών Φορολογικών Μηχανισμών Σήμανσης Στοιχείων και τη μελέτη τροποποίησης των σχετικών διατάξεων του ν. 1809/1988 καθώς και της κατάργησης της διάτρησης των στοιχείων του Κ.Β.Σ. Με βάση το πόρισμα της επιτροπής αυτής εξεδόθη η ΑΥΟ 1092819/366/0015/ΠΟΛ. 1257/20.11.2002 (ΦΕΚ 1489 Β'/29.11.2002) «Τεχνικές προδιαγραφές Ειδικών Ασφαλών Φορολογικών Διατάξεων Σήμανσης Στοιχείων (ΕΑΦΔΣΣ) και απαιτήσεις λειτουργίας και χρήσης τους».

ΤΙ ΑΦΟΡΟΥΝ ΟΙ ΝΕΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

³⁵ Καρδαράκη Κ., Μέντη Γ. (2004). *Λογιστικές και φορολογικές εφαρμογές Ι*, Αθήνα: Ίων

Ο Ν. 1809/1988 αποτελεί ενιαίο πλαίσιο κανόνων έκδοσης και ενταμίευσης των δεδομένων των φορολογικών στοιχείων μέσω φορολογικών μηχανισμών και εφαρμόζεται από το 1990 μέχρι και σήμερα από τους επιτηδευματίες που πραγματοποιούν λιανικές πωλήσεις με τη χρήση Φορολογικών Ταμειακών Μηχανών και συστημάτων.

Με την αναμόρφωση του νόμου αυτού με το ν. 3052/2002 το μέτρο έκδοσης των στοιχείων μέσω φορολογικών μηχανισμών, επεκτείνεται σε επιτηδευματίες που χρησιμοποιούν μηχανογραφικό τρόπο έκδοσής τους, χωρίς να θεωρούνται πριν την έκδοσή τους από τις Δ.Ο.Υ. όπως ισχύει σήμερα³⁶.

ΤΙ ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΕΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ

- Η μείωση των θεωρούμενων στοιχείων.
- Η σήμανση και η ασφαλής πιστοποίηση της γνησιότητας των εκδιδόμενων στοιχείων.
- Ο ηλεκτρονικός τρόπος διαφύλαξης των στοιχείων με παράλληλη κατάργηση της υποχρέωσης φύλαξης αντιτύπων σε χαρτί.
- Η δυνατότητα άμεσου ελέγχου – επαλήθευσης της γνησιότητας (μη αλλοίωσης) των εκδοθέντων και αποθηκευμένων σε ηλεκτρονική μορφή στοιχείων.
- Η διευκόλυνση του ελεγκτικού μηχανισμού της διασταύρωσης των στοιχείων.
- Η αποδέσμευση της διαδικασίας της σήμανσης από τις φορολογικές υπηρεσίες.
- Η αποσυμφόρηση των φορολογικών υπηρεσιών (ουρές αναμονής στις ΔΟΥ κλπ.).
- Η σημαντική μείωση του λειτουργικού κόστους της διαδικασίας σήμανσης των στοιχείων.
- Η εξοικονόμηση αποθηκευτικών χώρων και η σημαντικότερη μείωση των δαπανών αποθήκευσης και φύλαξης στοιχείων.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Με τον πρόσφατο νόμο 3052/2002 (άρθρο 10) προβλέπεται ειδικός τρόπος έκδοσης σήμανσης και διαφύλαξης των φορολογικών στοιχείων που εκδίδονται με μηχανογραφικό τρόπο μέσω ειδικού φορολογικού μηχανισμού σήμανσης και καταργείται η θεώρησή τους.

³⁶ Ν. 1809/1988

2. Με την Α.Υ.Ο.Ο. ΠΟΛ. 1257/20-11-2002 καθορίστηκαν οι τεχνικές προδιαγραφές των φορολογικών μηχανισμών σήμανσης – «Ειδικές Ασφαλείς Φορολογικές Διατάξεις Σήμανσης Στοιχείων - ΕΑΦΔΣΣ».

3. Με την Α.Υ.Ο.Ο. ΠΟΛ. 1284/20-12-2002 καθορίστηκε το χρονοδιάγραμμα σταδιακής εφαρμογής του ανωτέρω μέτρου κατά κατηγορία υποχρέων, με αφετηρία υποχρεωτικής εφαρμογής την 1.7.2003 και καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης εφαρμογής του μέτρου την 1.11.2003.

ΥΠΟΧΡΕΟΙ

Όλοι οι επιτηδευματίες της χώρας που εκδίδουν τα φορολογικά τους στοιχεία μηχανογραφικά.

Χρονοδιάγραμμα εφαρμογής

Για την ομαλή προσαρμογή στο νέο σύστημα καθορίζεται χρονοδιάγραμμα σταδιακής εφαρμογής ως ακολούθως³⁷:

Α) Ανώνυμες εταιρείες :

Μέχρι την 30η Ιουνίου 2003 οι υπόχρεοι που ο ΑΦΜ τους λήγει στο 1,2,3

Μέχρι την 10η Ιουλίου 2003 οι υπόχρεοι που ο ΑΦΜ τους λήγει στο 4,5,6

Μέχρι την 21η Ιουλίου 2003 οι υπόχρεοι που ο ΑΦΜ τους λήγει στο 7,8,9

Μέχρι την 31η Ιουλίου 2003 οι υπόχρεοι που ο ΑΦΜ τους λήγει στο 0

Β) Λοιπά Νομικά Πρόσωπα (ΕΠΕ, ΟΕ, ΕΕ κ.λπ.) :

Μέχρι την 31η Ιουλίου 2003

Γ) Φυσικά Πρόσωπα που ασκούν ατομική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα:

Μέχρι την 30η Σεπτεμβρίου 2003

Δ) Επιχειρήσεις με ακαθάριστα έσοδα από 2.934.702 ευρώ και μέσο όρο προσωπικού 50 άτομα και άνω:

Μέχρι την 31η Οκτωβρίου 2003

³⁷ Καρδαράκη Κ., Μέντη Γ. (2004). *Λογιστικές και φορολογικές εφαρμογές Ι*, Αθήνα: Ίων

ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ

Απαλλάσσονται από το μέτρο έστω και αν εκδίδουν μηχανογραφικά τα στοιχεία τους οι παρακάτω κατηγορίες υπόχρεων:

α) Το Δημόσιο, οι Δήμοι, οι Κοινότητες και τα λοιπά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

β) Οι επιτηδευματίες που τηρούν πρόσθετα βιβλία που ορίζονται από τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 10 του Κ.Β.Σ. και από σχετικές αποφάσεις.

γ) Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις

δ) Τραπεζικά – Πιστωτικά Ιδρύματα.

ε) Οι εκμεταλλευτές των πλοίων, για τα εισιτήρια μεταφοράς προσώπων που εκδίδονται μέσω Ηλεκτρονικού Συστήματος Κράτησης Θέσεων.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΟ ΜΕΤΡΟ

Όλα τα φορολογικά στοιχεία που εκδίδονται με μηχανογραφικό τρόπο (Η/Υ).

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ

Τα παρακάτω φορολογικά στοιχεία του Κ.Β.Σ. που εκδίδονται με μηχανογραφικό τρόπο Η/Υ.

α) Εισιτήρια θεαμάτων.

β) Τα εισιτήρια μεταφοράς προσώπων των ΚΤΕΛ, λεωφορείων, σιδηροδρόμων και αεροπλάνων.

γ) Τα στοιχεία του άρθρου 12 παράγραφος 16 και του άρθρου 13 παράγραφος 4 του Κ.Β.Σ. (πωλήσεις ακινήτων, βιομηχανοστασίων, μετοχών, ομολόγων, ύδατος μη ιαματικού, αερίοφωτος, ηλεκτρικού ρεύματος, ταχυδρομικών - τραπεζικών - χρηματιστηριακών - χρηματοδοτικών εργασιών, ανταποδοτικών τελών κ.α.).

Δεν εμπίπτουν στο μέτρο και εξακολουθούν να εκδίδονται από τρίπτυχο έντυπο χρώματος μπλέ-μπλέ-άσπρο³⁸.

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΑΠΑΛΛΑΓΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ

Μπορεί να γίνει προαιρετική ένταξη στο μέτρο σε όποια χρονική στιγμή

³⁸ Ν. 1809/1988

επιλέξουν την ένταξή τους σ' αυτό. Επιτηδευματίας με δραστηριότητα απαλλασσόμενη από το μέτρο και μη απαλλασσόμενη μπορεί να εκδίδει τα φορολογικά στοιχεία και της απαλλασσόμενης δραστηριότητας με τη χρήση ΕΑΦΔΣΣ; Μπορεί να γίνει ένταξη στο νέο μέτρο και της απαλλασσόμενης δραστηριότητας σ' όποια χρονική στιγμή το αποφασίσει, ανεξάρτητα του τρόπου που τα εξέδιδε, μηχανογραφικά ή χειρόγραφα.

Παράδειγμα :

Εταιρεία Α.Ε. με δραστηριότητα την εισαγωγή και εμπορία αυτοκινήτων και τεχνική υποστήριξη (συνεργείο - επισκευής των αυτοκινήτων των πελατών της κ.λπ.), εκδίδει όλα τα φορολογικά στοιχεία με μηχανογραφικό τρόπο.

Για τη δραστηριότητά του (συνεργείο αυτοκινήτων) έχει υποχρέωση τήρησης πρόσθετου βιβλίου του άρθρου 10 παράγραφος 5 και δεν υποχρεούται να εκδίδει της αποδείξεις με τη χρήση ΕΑΦΔΣΣ.

Μπορεί και τις Α.Π.Υ. που εκδίδει στο συνεργείο να της εκδίδει με τη χρήση της ΕΑΦΔΣΣ όπως και τα φορολογικά στοιχεία της εμπορίας των αυτοκινήτων.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΟΥ Σ' ΑΥΤΟ

Εφόσον ο κατασκευαστής του παραδώσει τον μηχανισμό (ΕΑΦΔΣΣ) που παράγγειλε, υποχρεούται να εφαρμόσει το μέτρο, αμέσως μετά τη δήλωση έναρξης στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. (εντός 10ημέρου από την παραλαβή του μηχανισμού).

ΟΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΧΡΗΣΤΩΝ

Μέχρι ένα μήνα πριν από την καταληκτική ημερομηνία υποχρεωτικής χρησιμοποίησης των μηχανισμών (ΕΑΦΔΣΣ), να έχουν παραγγείλει τον εγκεκριμένο τύπο της ΕΑΦΔΣΣ που επιθυμούν από την επιχείρηση που κατέχει την άδεια καταλληλότητας.

Η επιχείρηση που κατέχει την άδεια καταλληλότητας, αν στο χρόνο που θα πάρει την παραγγελία δεν έχει στη διάθεσή της ΕΑΦΔΣΣ για παράδοση, υποχρεούται να εκδώσει θεωρημένο δελτίο παραγγελίας στον παραγγέλοντα υπόχρεο.

Επισημαίνεται ότι στο δελτίο παραγγελίας υποχρεωτικά θα πρέπει να αναγράφονται τα πλήρη στοιχεία του εγκεκριμένου τύπου ΕΑΦΔΣΣ (Αρ. Έγκρισης κλπ), η πιθανή ημερομηνία παράδοσης, καθώς και οι ακριβείς απαιτήσεις λειτουργίας

και συνεργασίας της ΕΑΦΔΣΣ με υπολογιστικά συστήματα και λογισμικά έκδοσης στοιχείων, σύμφωνα με την χορηγηθείσα άδεια καταλληλότητας.

Ο υπόχρεος επιτηδευματίας μέχρι να παραλάβει την ΕΑΦΔΣΣ εκδίδει τα φορολογικά του στοιχεία με τον τρόπο που τα εξέδιδε πριν από την ημερομηνία έναρξης της υποχρέωσής του για τη χρησιμοποίηση της ΕΑΦΔΣΣ, δηλαδή θεωρημένα από τη Δ.Ο.Υ. ή αθεώρητα εφόσον απαλλάσσεται της θεώρησης με βάση την Α.Υ.Ο.Ο. 1166/2002.

Ο υπόχρεος εντός 10 ημερών από την παραλαβή – αγορά της ΕΑΦΔΣΣ πρέπει να υποβάλλει διπλότυπη κατάσταση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. της έδρας. Στην κατάσταση θα αναγράφονται κατά εγκατάσταση τα είδη, οι σειρές και οι αύξοντες αριθμοί των στοιχείων που θα εκδίδονται και σημαίνονται με τη χρήση ΕΑΦΔΣΣ.

Εάν χρησιμοποιούνται πλέον της μίας ΕΑΦΔΣΣ, τότε θα πρέπει να δηλώνονται τα φορολογικά στοιχεία που θα εκδίδονται από την κάθε μία.

Με ιδιαίτερη κατάσταση – συμπληρωματική, μπορεί να γνωστοποιείται επιπλέον είδος και σειρά στοιχείου που θα εκδίδεται με τη χρήση της ΕΑΦΔΣΣ και δεν συμπεριλαμβάνεται στην αρχική κατάσταση (έναρξης).

Με την υποβολή της κατάστασης της πρώτης έναρξης εφαρμογής του μέτρου δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις περί κωλύματος θεώρησης.

Όταν διακοπεί η λειτουργία της ΕΑΦΔΣΣ λόγω βλάβης ή διακοπής ρεύματος και δεν υπάρχει άλλη διαθέσιμη ΕΑΦΔΣΣ τα φορολογικά στοιχεία, μέχρι την επαναλειτουργία της, εκδίδονται από αθεώρητα μηχανογραφικά έντυπα.

ΑΛΛΑΓΗ ΤΗΣ ΜΟΡΦΗΣ ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΥ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

Γενικά, το κάθε εκδιδόμενο στοιχείο (παραστατικό) είναι δυνατόν να εκτυπώνεται όπως και πριν με την προσθήκη στο τέλος του, της Συμβολοσειράς Σήμανσης, η οποία λαμβάνεται από την ΕΑΦΔΣΣ. Επισημαίνεται όμως ότι, πλέον θα πρέπει να συμμετέχουν στη σήμανση όλα τα δεδομένα της συναλλαγής όπως αυτά ορίζονται από τον Κ.Β.Σ.

ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΕΚΔΙΔΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΕΑΦΔΣΣ – ΤΙ ΠΑΙΡΝΕΙ Ο ΠΕΛΑΤΗΣ

Ο υπόχρεος χρησιμοποιεί έντυπα (μηχανογραφικά, Α4 κ.λπ.) για να αποτυπώσει και εκτυπώσει μέσω του εκτυπωτή τα δεδομένα (περιεχόμενο όπως αυτό απαιτείται από τις διατάξεις του Κ.Β.Σ.) που έχουν επεξεργασθεί από την ΕΑΦΔΣΣ,

σε χαρτί, στο τέλος του οποίου αποτυπώνεται μία μοναδική Συμβολοσειρά Σήμανσης (Κωδικός – υπογραφή γνησιότητας), που προσδιορίζει μονοσήμαντα το περιεχόμενο του εκτυπώμενου εντύπου καθώς και την ΕΑΦΔΣΣ από την οποία σημάνθηκε.

Αυτό αποτελεί το σύννομο παραστατικό – φορολογικό στοιχείο το οποίο και παραδίδεται στον πελάτη.

Στην περίπτωση διακίνησης αγαθών αυτά συνοδεύονται μόνο με «Πρωτότυπο» Δελτίο Αποστολής συνενωμένο ή μη με στοιχείο αξίας.³⁹

ΒΑΣΙΚΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ

Συνοπτική περιγραφή διαδικασίας έκδοσης και σήμανσης στοιχείων με τη χρήση Ειδικής Ασφαλούς Φορολογικής Διάταξης Σήμανσης Στοιχείων (ΕΑΦΔΣΣ)

1. Ο εκδότης του στοιχείου (πχ Τιμολογίου, Δελτίου Αποστολής, Τιμολογίου – Δελτίου Αποστολής κλπ), θα πρέπει να διαθέτει :

Ειδικό φορολογικό μηχανισμό – Ειδική Ασφαλή Φορολογική Διάταξη Σήμανσης Στοιχείων (ΕΑΦΔΣΣ)

Ηλεκτρονικό Υπολογιστή (Η/Υ) με κατάλληλο λογισμικό υποστήριξης και δυνατότητες επικοινωνίας με την ΕΑΦΔΣΣ.

Ο τρόπος εκτύπωσης – έκδοσης των στοιχείων γενικά δεν αλλάζει και είναι δυνατόν να εξακολουθεί να γίνεται με την ήδη υπάρχουσα υποδομή και τον εκτυπωτικό μηχανισμό του εκδότη.

2. Μετά την καταχώρηση και τη διαμόρφωση των προς εκτύπωση δεδομένων στον Η/Υ και την ενεργοποίηση της διαδικασίας έκδοσης – εκτύπωσης του στοιχείου, το λογισμικό του Η/Υ αποθηκεύει, επικοινωνεί και αποστέλλει στην ΕΑΦΔΣΣ, το σύνολο των απαιτούμενων δεδομένων του περιεχομένου του υπό έκδοση στοιχείου.

3. Η ΕΑΦΔΣΣ δέχεται τα δεδομένα αυτά, τα επεξεργάζεται με ειδικό ασφαλή αλγόριθμο δημιουργίας σύνοψης – υπογραφής και επιστρέφει πίσω στον διασυνδεδεμένο Η/Υ το αποτέλεσμα αυτής της επεξεργασίας, δηλ. έναν κωδικό - μια αλληλουχία χαρακτήρων που αποτελεί μοναδικό ηλεκτρονικό αποτύπωμα (σύνοψη) των δεδομένων του περιεχομένου του υπό έκδοση στοιχείου. Επιπλέον η ΕΑΦΔΣΣ αποθηκεύει την σύνοψη – υπογραφή, σε μνήμη εργασίας που διαθέτει για το σκοπό αυτό και εκδίδει σχετικό δελτίο – απόδειξη, με ημερομηνία, ώρα, ημερήσιο και

³⁹ Ν. 1809/1988

γενικό α/α έκδοσης στοιχείου.

4. Το λογισμικό υποστήριξης - συνεργασίας της ΕΑΦΔΣΣ που ευρίσκεται στον διασυνδεδεμένο Η/Υ, λαμβάνει αυτή τη «μοναδική σύνοψη – υπογραφή» (κωδικό) και την εκτυπώνει μαζί με τα λοιπά δεδομένα του στοιχείου, ενώ συγχρόνως αποθηκεύει σε ιδιαίτερα ηλεκτρονικά αρχεία, τόσο τα απαιτούμενα δεδομένα του εκτυπωθέντος στοιχείου, όσο και την «σύνοψη - υπογραφή». Η διαδικασία αυτή επαναλαμβάνεται για κάθε εκδιδόμενο στοιχείο από τον εκδότη.

5. Στο τέλος της ημέρας, η ΕΑΦΔΣΣ, επεξεργάζεται το σύνολο των «συνόψεων – υπογραφών» της μνήμης εργασίας, παράγει μια γενική ημερήσια «σύνοψη – υπογραφή» όλων των «συνόψεων – υπογραφών» των εκδοθέντων στοιχείων της ημέρας, εκδίδει δελτίο ημερήσιας αναφοράς «Ζ», στο οποίο αναγράφεται η γενική ημερήσια «σύνοψη – υπογραφή», αποθηκεύει αυτή την σύνοψη – υπογραφή μόνιμα σε ασφαλή φορολογική μνήμη που διαθέτει για το σκοπό αυτό και την αποστέλλει στον διασυνδεδεμένο Η/Υ.

6. Το λογισμικό του Η/Υ, λαμβάνει αυτή τη μοναδική γενική «σύνοψη – υπογραφή ημέρας», και την αποθηκεύει σε ιδιαίτερο ηλεκτρονικό αρχείο.

Η ΕΑΦΔΣΣ

Η ΕΑΦΔΣΣ – Ειδική Ασφαλής Φορολογική Διάταξη Σήμανσης Στοιχείων, είναι μια εγκεκριμένη ηλεκτρονική συσκευή (φορολογικός ηλεκτρονικός μηχανισμός) που συνδέεται κατάλληλα με τον Η/Υ έκδοσης παραστατικών. Η ΕΑΦΔΣΣ ασφαλίζεται με απαραβίαστο τρόπο και περιλαμβάνει:

- ειδικό λογισμικό επεξεργασίας δεδομένων και δημιουργίας σημάτων
- ειδική θύρα επικοινωνίας με Η/Υ
- μνήμη εργασίας
- ασφαλή φορολογική μνήμη μόνιμης αποθήκευσης δημοσιονομικών δεδομένων
- θύρα ανάγνωσης δεδομένων φορολογικής μνήμης
- φορολογικό εκτυπωτή με αυτόνομη δυνατότητα έκδοσης και ελέγχου αναφορών ελέγχου.

Για την επικοινωνία του διασυνδεδεμένου με την ΕΑΦΔΣΣ Η/Υ, απαιτείται κατάλληλο λογισμικό, το οποίο θα πρέπει να είναι συμβατό με την συγκεκριμένη ΕΑΦΔΣΣ και το λογισμικό έκδοσης στοιχείων. Το λογισμικό αυτό θα πρέπει επίσης να είναι σύμφωνο με τις απαιτήσεις των υφιστάμενων τεχνικών προδιαγραφών.

ΒΑΣΙΚΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΑΦΔΣΣ

Επικοινωνεί με διασυνδεδεμένο Η/Υ για λήψη δημοσιονομικών δεδομένων για κάθε έκδοση στοιχείου που χειρίζεται ο Η/Υ.

Επεξεργάζεται τα δεδομένα αυτά και δημιουργεί μέσω του ειδικού Ασφαλούς Αλγόριθμου SHA-1, μια μονοσήμαντη Συμβολοσειρά Σύνοψης - Σήμανσης (ΠΑΗΨΣ), για κάθε ένα εκδιδόμενο στοιχείο⁴⁰.

Αριθμεί και διαφυλάσσει στη μνήμη εργασίας κάθε δημιουργούμενη Σύνοψη.

Εκδίδει το σχετικό Δελτίο Φορολογικής Σήμανσης Στοιχείου.

Αποστέλλει για κάθε δημιουργηθείσα Σύνοψη, την ίδια την Σύνοψη, την ημερομηνία και ώρα δημιουργίας της, την αρίθμησή της, τον αρ. Μητρώου ΕΑΦΔΣΣ, καθώς και οποιοδήποτε απαιτούμενο στοιχείο, στον διασυνδεδεμένο Η/Υ.

Με την διαδικασία έκδοσης του Δελτίου Ημερήσιας Φορολογικής Αναφοράς Σήμανσης Στοιχείων - «Ζ», δημιουργεί, μέσω του ειδικού Ασφαλούς Αλγόριθμου SHA-1, την μονοσήμαντη γενική Σήμανση όλων των Σημάνσεων της ημέρας και την αποθηκεύει μόνιμα στη Φορολογική Μνήμη, μαζί με όλα τα λοιπά απαραίτητα στοιχεία (ημερήσιος αριθμός Συνόψεων, κλπ).

Αποστέλλει την δημιουργηθείσα γενική ημερήσια Σύνοψη στον διασυνδεδεμένο Η/Υ.

Εκδίδει όλα τα απαραίτητα δελτία αναφορών σήμανσης και τα λοιπά διαγνωστικά ή πληροφοριακά δελτία χειρισμών και προγραμματισμού.

Ανιχνεύει οποιαδήποτε βλάβη της μνήμης εργασίας καθώς και κάθε περίπτωση αποσύνδεσης του διασυνδεδεμένου Η/Υ, κατά την επικοινωνία της με αυτόν.

Εκτιμάται ότι η δαπάνη ενός φορολογικού μηχανισμού σήμανσης (ΕΑΦΔΣΣ) δεν θα υπερβαίνει την αξία μιας φορολογικής ταμειακής μηχανής. Σημειώνεται ότι με το ν.1809/1988 προβλέπεται η έκπτωση και η απόσβεση της δαπάνης αυτής από τις επιχειρήσεις και τους επιτηδευματίες που υποχρεούνται στην εφαρμογή του μέτρου.

Η ΣΥΜΒΟΛΟΣΕΙΡΑ ΣΗΜΑΝΣΗΣ

Η Συμβολοσειρά Σήμανσης αποτελείται από ένα σύνολο χαρακτήρων (συνδυασμός γραμμάτων και αριθμών) η οποία δημιουργείται από την ΕΑΦΔΣΣ με βάση τα δεδομένα του στοιχείου. Η Συμβολοσειρά Σήμανσης προσδιορίζει μονοσήμαντα (είναι μοναδική) το εκδοθέν παραστατικό. Οποιαδήποτε μεταβολή -

⁴⁰ Ν. 1809/1988

αλλοίωση των δεδομένων δημιουργίας της Συμβολοσειράς Σήμανσης επιφέρει την ριζική αλλαγή της.

Η Συμβολοσειρά Σήμανσης αποτελεί το τελευταίο εκτυπώσιμο τμήμα του στοιχείου. Η Συμβολοσειρά Σήμανσης δημιουργείται από την ΕΑΦΔΣΣ με την χρήση ειδικού αλγόριθμου δημιουργίας Συνόψεων (Secure Hash Algorithm – SHA-1), από την επεξεργασία των εξής δεδομένων :

Όλους τους εκτυπώσιμους χαρακτήρες στο στοιχείο

Τον αριθμό μητρώου της ΕΑΦΔΣΣ

Τον γενικό και ημερήσιο αύξοντα αριθμό σήμανσης που δίδεται από την ΕΑΦΔΣΣ

Την Ημερομηνία και Ωρα της σήμανσης που δίδεται επίσης από την ΕΑΦΔΣΣ

Με το κλείσιμο της κάθε μέρας (έκδοση δελτίου ημερήσιας φορολογικής αναφοράς σήμανσης στοιχείων - «Ζ»), από τις σημάνσεις όλων των εκδοθέντων στοιχείων της ημέρας, δημιουργείται η Γενική Ημερήσια Σήμανση Ημέρας, η οποία μαζί με τον γενικό προοδευτικό – αθροιστικό αριθμό σημασμένων στοιχείων, αποθηκεύεται μόνιμα στη φορολογική μνήμη.

Επίσης στη φορολογική μνήμη αποθηκεύονται και άλλες δημοσιονομικού περιεχομένου πληροφορίες (μετρητές, αθροιστές, στοιχεία κατόχου - εκδότη κλπ)

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΑΣΥΝΔΕΟΜΕΝΟΥ Η/Υ

Στις υφιστάμενες τεχνικές προδιαγραφές, διακρίνονται δύο περιπτώσεις :

Στην πρώτη περίπτωση το λογισμικό επικοινωνίας - συνεργασίας του Η/Υ με την ΕΑΦΔΣΣ, κατασκευάζεται και παραδίδεται με την ΕΑΦΔΣΣ από τον κατέχοντα την άδεια καταλληλότητας, και εγκρίνεται – θεωρείται μόνον μια φορά κατά την διαδικασία ελέγχου του δείγματος από την αρμόδια διακομματική επιτροπή.

Στη δεύτερη περίπτωση το λογισμικό που ήδη είναι εγκατεστημένο στον Η/Υ και χρησιμοποιείται για την έκδοση στοιχείων, είναι δυνατόν να τροποποιηθεί κατάλληλα με συνεργασία της εταιρείας κατασκευής του λογισμικού αυτού και της επιχείρησης της ΕΑΦΔΣΣ (κατασκευαστής ή εισαγωγέας) που έχει λάβει σχετική άδεια καταλληλότητας. Στη δεύτερη αυτή περίπτωση και σε κάθε είδους τέτοιας συνεργασίας, η επιχείρηση που κατέχει την άδεια καταλληλότητας της ΕΑΦΔΣΣ, πιστοποιεί και γνωστοποιεί τη σχετική πιστοποίηση στην διακομματική επιτροπή, ότι το εν λόγω λογισμικό – το οποίο θα πρέπει να εκδίδει τα στοιχεία απολύτως σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Κ.Β.Σ. και των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου

Οικονομίας και Οικονομικών, – δεν παρακάμπτει με κανέναν τρόπο το σύστημα ασφάλειας των δημοσιονομικών δεδομένων της συγκεκριμένης ΕΑΦΔΣΣ και είναι σύμφωνο με τις ισχύουσες τεχνικές απαιτήσεις και προδιαγραφές⁴¹.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥΣ ΣΗΜΑΝΣΗΣ (ΕΑΦΔΣΣ).

Δεν επιβάλλεται κανένας περιορισμός σε οποιαδήποτε κατασκευαστική ή εισαγωγική εταιρεία να υποβάλλει φάκελο αίτησης χορήγησης άδειας καταλληλότητας και το σχετικό δείγμα, σύμφωνα με τις ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές. Η εξέταση του φακέλου αίτησης και του δείγματος καθώς και η χορήγηση της άδειας καταλληλότητας, γίνεται από την αρμόδια ειδική Διακομματική επιτροπή που ορίζεται από το άρθρο 7 του ν.1809/1988. Για το σκοπό αυτό το δείγμα αποστέλλεται για τη διενέργεια σχετικών εργαστηριακών ελέγχων, σε εξειδικευμένα εργαστήρια του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

⁴¹ Καρδαράκη Κ., Μέντη Γ. (2004). *Λογιστικές και φορολογικές εφαρμογές Ι*, Αθήνα: Ίων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

6.1 ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

Οι υπάρχουσες ικανότητες της τράπεζας πηγάζουν κυρίως από τις συνεχείς επενδύσεις στο προσωπικό στις οποίες προβαίνει μιας και πιστεύει ότι θα γίνει πιο ανταγωνιστική αν επενδύσει στο εργατικό δυναμικό της.

Συγχρόνως η σύνδεση που έχει με τα διάφορα δημόσια ταμεία τα οποία έχουν μερίδιο σ' αυτήν, της δίνουν χρηματοοικονομική ισχύ σε σχέση με τις αντίστοιχες μικρομεσαίες τράπεζες του κλάδου, πράγμα που μπορεί να τη βοηθήσει στο μέλλον σε περίπτωση ύφεσης της αγοράς.

Όλα τα παραπάνω έχουν οδηγήσει την Εθνική τράπεζα να στηρίζεται σε μια στρατηγική σταθερότητας και προσπάθειας διαφοροποίησης. Η συγκεκριμένη στρατηγική συνδυαζόμενη με το περιβάλλον αλλά και τις δικές της δεξιότητες την καθιστά ανάμεσα στις Εθνικές μικρές μάρκες αλλά με μεγάλες προοπτικές ανόδου. Για να προσδιορίσουμε τη συμπεριφορά της εταιρίας προς τις ανάγκες της κοινωνίας, θα χρησιμοποιήσουμε το ακόλουθο μοντέλο:

Η Εθνική τράπεζα θα πρέπει να σεβαστεί από τη μία τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι καταναλωτές και από την άλλη την ανάγκη της

ελληνικής οικονομίας να στηριχτεί υπεύθυνα στους ρυθμιστές του τραπεζικού κλάδου. Με βάση αυτό καταλήγουμε στα ακόλουθα⁴²:

1. Η κοινωνική υποχρέωση της τράπεζας εστιάζεται στο να σχεδιάζει και να προωθεί οικονομικά πακέτα τα οποία καλύπτουν τις ανάγκες των καταναλωτών, χωρίς να δυσχεραίνουν την οικονομική τους κατάσταση.
2. Η ευθύνη της τράπεζας έχει να κάνει με την ενίσχυση της ελληνικής οικονομίας επενδύοντας σε εξειδικευμένες υπηρεσίες οι οποίες θα τη διατηρήσουν στην αγορά κάνοντάς την ανταγωνιστική. Συγχρόνως θα πρέπει να βρει και λύσεις για το μέλλον, λύσεις που θα φέρουν νέους επενδυτές στην Ελλάδα.
3. Τέλος θα πρέπει να προωθεί τα προγράμματά της χωρίς να προσπαθεί να παραπλανήσει τους καταναλωτές.

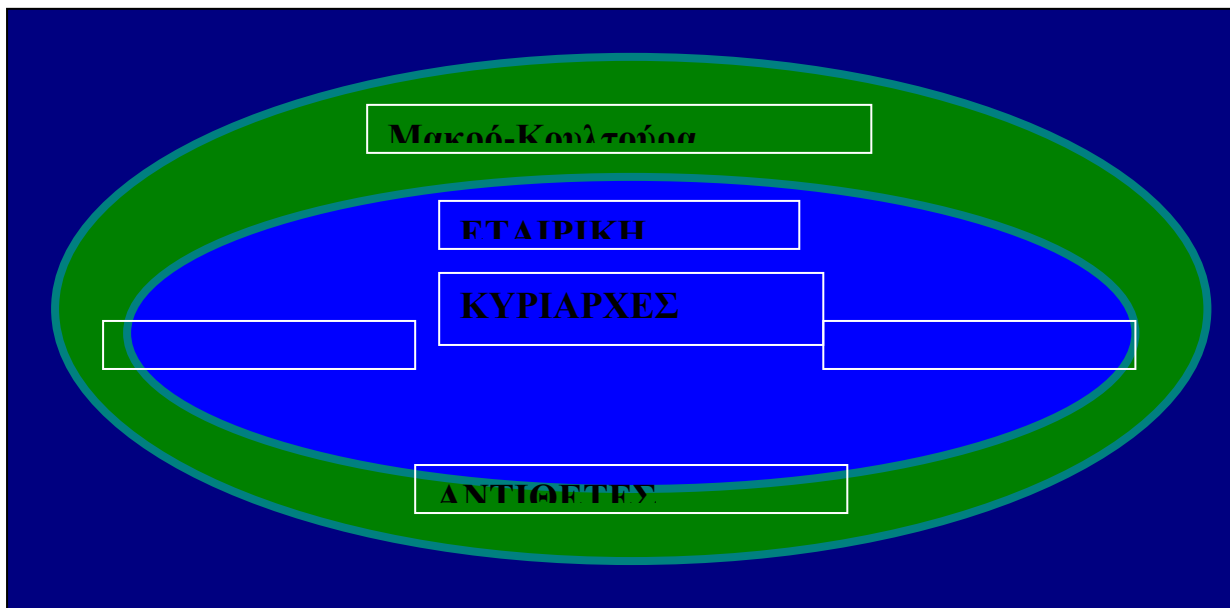
Όλα τα παραπάνω θα βοηθήσουν την Εθνική να ανταποκριθεί στις ανάγκες της κοινωνίας. Η σωστή αντιμετώπιση των κοινωνικών αναγκών θα βελτιώσουν το προφίλ της, ενώ παράλληλα θα της δώσουν και πλεονέκτημα έναντι στο ανταγωνισμό, μιας και οι καταναλωτές έχουν πάψει να εμπιστεύονται τις τράπεζες.

6.2 Η ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η τυπολογία της κουλτούρας που ακολουθεί η Εθνική τράπεζα είναι η ακόλουθη⁴³:

⁴²Καζαζης Ν.,(2010), Η στρατηγική των επιχειρήσεων, Μπένος

⁴³Παπαδάκης Β.,(2002), Στρατηγική των Επιχειρήσεων, Μπένος

1. Μακρό-Κουλτούρα: Η κουλτούρα του περιβάλλοντος εστιάζεται στα ακόλουθα:

- ⇒ Ευελιξία στις συναλλαγές.
- ⇒ Ευέλικτες οργανωτικές δομές.
- ⇒ Τάση για παροχή πακέτων υπηρεσιών με καλύτερους όρους συναλλαγής.
- ⇒ Απομάκρυνση από δημόσιου χαρακτήρα εταιρίες-συνεχείς ιδιωτικοποιήσεις.
- ⇒ Παρακμή των γραφειοκρατικών συστημάτων.
- ⇒ Προσπάθεια για ένωση με μεγάλες τράπεζες του εξωτερικού.
- ⇒ Απαξίωση των τραπεζών.
- ⇒ Κουλτούρες, οι οποίες στηρίζονται σε έναν ηλικιακά γερασμένο λαό.

2. Εταιρική Κουλτούρα: Η Εθνική Τράπεζα τα τελευταία χρόνια, παρόλο τη σχετικά καλή πορεία της, είχε παραμείνει προσκολλημένη σε παλαιές δομές και λειτουργούσε με τρόπο και διαδικασίες που δεν ταιριάζουν σε μια σύγχρονη τράπεζα. Ουσιαστικά επηρεαζόταν από την προηγούμενη προσκόλληση στο Δημόσιο τομέα, αφού ανήκε στον όμιλο της Εμπορικής τράπεζας. Αναλυτικά σε σχέση με την εταιρική κουλτούρα έχουμε τα ακόλουθα:

1. **Κυρίαρχες αξίες:** Οι μέχρι τώρα αξίες της Εθνικής στηρίζονταν σε παλαιομοδίτικες στρατηγικές, οι οποίες ήταν απόρροια του παλαιότερου γραφειοκρατικού συστήματος που ίσχυε στις περισσότερες ελληνικές τράπεζες.
2. **Κυρίαρχη Κουλτούρα:** Η κυρίαρχη κουλτούρα της εταιρίας εστιάζεται σε παλαιές δομές, σε παλαιά τεχνολογικά συστήματα, σε περίπλοκη οργανωτική δομή. Η τράπεζα προσπαθεί να τα αλλάξει αυτά διότι έχει συνειδητοποιήσει ότι έχει μείνει πίσω.
3. **Υποκουλτούρες:** Υψηλόβαθμα στελέχη είναι η βάση της υποκουλτούρας, τα οποία θέλουν να ανατρέψουν την υπάρχουσα κατάσταση και να οδηγήσουν την Εθνική σε μια άλλη εποχή μέσα από τις αλλαγές που θέλουν να επιφέρουν.
4. **Αντίθετες κουλτούρες:** Εδώ ανήκουν τα παλιότερα στελέχη που θέλουν την τράπεζα προσκολλημένη σε παλαιότερες φιλοσοφίες και στρατηγικές.

6.3 ΒΑΣΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ

Η εισαγωγή των νέων τεχνολογιών, η προσέλκυση εξειδικευμένων στελεχών, η εσωτερική αναδιοργάνωση της Τράπεζας και η αναδιοργάνωση σε επίπεδο Ομίλου αποτελούν στρατηγικές κινήσεις καθοριστικής σημασίας για τον εκσυγχρονισμό της τράπεζας και την ισχυροποίηση της θέσης της έναντι του ανταγωνισμού. Βασικό στοιχείο της στρατηγικής ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού που εφαρμόζει η Τράπεζα αποτελεί η σωστή αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της, η οποία επιτυγχάνεται μέσω της εκπαιδευτικής της πολιτικής. Η εκπαιδευτική πολιτική που ακολούθησε η Τράπεζα το 2004 εφαρμόζοντας τη «δια βίου εκπαίδευση» στόχευσε στην⁴⁴:

1. Προώθηση της επαγγελματικής ολοκλήρωσης
2. Ανάπτυξη του επαγγελματισμού
3. Εσωτερική αναπαραγωγή στελεχών σε αριθμό και ποιότητα που να καλύπτει με επάρκεια τις απαιτήσεις της Τράπεζας.

⁴⁴ Παπαδογιάννης Γ. Συνέντευξη διευθύνοντος συμβούλου κ. τρ. Κολλίντζα στην καθημερινή (16-01-2011)

Η στελέχωση όλων των μονάδων της Τράπεζας με ανθρώπινο δυναμικό που να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις αποτελεί βασική αρχή της Τράπεζας. Στις 31/12/2010, από τους εργαζόμενους της Τράπεζας:

1. Ποσοστό 32,18 % ήταν πτυχιούχοι ανωτάτων σχολών και κάτοχοι τίτλων μεταπτυχιακών σπουδών.
2. Ποσοστό 13,55% ήταν πτυχιούχοι ανώτερων σχολών ή πτυχιούχοι του Ινστιτούτου Τραπεζικών Σπουδών.

Το υψηλό επίπεδο γνώσεων, εξειδίκευσης και επαγγελματισμού των εργαζόμενων, σε συνάρτηση με τον ιδιαίτερα χαμηλό μέσο όρο ηλικίας τους, αποτελούν βασικό πλεονέκτημα της Τράπεζας.

Με βάση την παραπάνω ανάλυση αλλά και τα στοιχεία που δώσαμε ήδη σε σχέση με τη στρατηγική της εταιρίας, θα μπορούσαμε να πούμε ότι η Εθνική τράπεζα ακολούθησε μια επιβληθείσα στρατηγική⁴⁵. Επιχειρηματολογώντας σ' αυτή τη θέση μας μπορούμε να τονίσουμε τα ακόλουθα:

1. Η Εθνική τράπεζα διαμόρφωσε τη στρατηγική της σύμφωνα με το περιβάλλον. Είδε δηλαδή ότι οι παλαιές δομές δε τη βοηθούν να αναπτυχθεί με γρηγορότερους ρυθμούς και ότι έχει χάσει πολύτιμο έδαφος και αποφάσισε να εφαρμόσει μια πιο ευέλικτη στρατηγική η οποία στηρίζεται στην εστίαση με διαφοροποίηση. Ουσιαστικά εστίασε σε τέσσερις νέους άξονες τους οποίους απαιτούσε το περιβάλλον:

↳ Στο εξειδικευμένο προσωπικό. Ενίσχυση του στελεχικού της δυναμικού με την πρόσληψη εξειδικευμένων στελεχών. Παράλληλα άλλαξε τις εσωτερικές διαδικασίες, ώστε να επιτυγχάνεται μεγαλύτερη συνεργασία ανάμεσα στις επιμέρους διευθύνσεις. Τέλος προχώρησε στην υιοθέτηση μηχανισμών κινήτρων σύνδεσης των αμοιβών με την παραγωγικότητα.

↳ Αναδιοργάνωση με στόχο να γίνει περισσότερο πελατοκεντρική και ευέλικτη τράπεζα. Μια από τις πρώτες ενέργειές της ήταν η απλοποίηση διαφόρων τραπεζικών διαδικασιών και η δημιουργία μηχανισμών για την ταχύτερη επικοινωνία του δικτύου με την κεντρική διοίκηση.

↳ Αναδιοργάνωση της τράπεζας με την εισαγωγή συστημάτων πληροφορικής, όπως είναι η ολοκλήρωση της μετάπτωσης στο Globus (παρακολούθηση επισφαλών

⁴⁵ Παπαδάκης Β.,(2002), Στρατηγική των Επιχειρήσεων, Μπένος

δανείων), e-banking, προγράμματα CRM, προγράμματα ασφάλειας και προγράμματα καλύτερης παρακολούθησης των καθυστερημένων δανείων και των εμπλοκών.

↳ Αναδιοργάνωση σε επίπεδο Ομίλου. Κεντρικοποίησε τους μηχανισμούς λήψης των αποφάσεων σε ό,τι αφορά τη διαχείριση των κεφαλαίων της τράπεζας και των πελατών της. Έτσι υλοποίησε τη μετατροπή της επενδυτικής εταιρείας του Ομίλου σε αμοιβαίο κεφάλαιο, την πώληση της Χρηματιστηριακής και τη δημιουργία τμήματος χρηματιστηριακών συναλλαγών μέσα στην Τράπεζα, καθώς και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στη διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων.

2. Όπως προαναφέραμε οι παραπάνω στρατηγικές επιβλήθηκαν από τον ανταγωνισμό και την αγορά.

3. Οι συγκεκριμένες στρατηγικές αναδύθηκαν από τη ροή των πραγμάτων στο τραπεζικό κλάδο στην Ελλάδα.

Με βάση τα παραπάνω καταλήγουμε ότι η τράπεζα ακολουθεί στρατηγικές ανάπτυξης και συγκεκριμένα ανάπτυξης προϊόντος. Ουσιαστικά ενισχύει τα υπάρχοντα προϊόντα με διαφοροποιημένες υπηρεσίες και πλαισιωμένες από εξειδικευμένο προσωπικό, προσπαθώντας με αυτό τον τρόπο να διεκδικήσει ακόμα περισσότερο στην υπάρχουσα αγορά αυξάνοντας το μερίδιό της⁴⁶.

6.4 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ

Αντικείμενο της Διεύθυνσης Επιθεώρησης αποτελεί ο τακτικός και έκτακτος έλεγχος, οικονομικός, λογιστικός, επιχειρησιακός, διαχειριστικός και διοικητικός, τόσο στα καταστήματα όσο και στις περιφέρειες και στις κεντρικές διευθύνσεις της τράπεζας. Βασικός σκοπός της Διεύθυνσης είναι ο έλεγχος των δραστηριοτήτων της τράπεζας για να διαπιστωθεί αν οι διάφορες μονάδες της και η ίδια συνολικά λειτουργούν εύρυθμα και αποτελεσματικά και επιτυγχάνουν τους αντικειμενικούς στόχους τους, ή αν αναλαμβάνουν την κατάλληλη κατά περίπτωση διορθωτική δράση, ώστε να υπάρχει η αναγκαία προσαρμογή στις συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες, προς αναπλήρωση της χαμένης δραστηριότητας και των τυχόν αρνητικών αποκλίσεων. Από τα παραπάνω γίνεται κατανοητό πως βασική αποστολή της

⁴⁶ Hill C & Jones G.R (2001), Strategic Management- An Integrated Approach, Boston Houghton Mifflin Company, 5th edition

Διεύθυνσης αποτελεί η άσκηση ελέγχου στις δραστηριότητες, τις διαδικασίες και τις λειτουργίες των διαφόρων υπηρεσιών της τράπεζας. Γι' αυτόν τον σκοπό διενεργούνται κατά χρονικά και έκτακτα διαστήματα έκτακτοι και τακτικοί, ειδικοί και γενικοί έλεγχοι ώστε να διαπιστωθεί αν τηρούνται οι κανόνες και οδηγίες που η Διοίκηση έχει επιβάλλει και αποφασίσει και αν χρειάζονται διορθωτικές κινήσεις. Συνοπτικά θα μπορούσαμε να πούμε πως ο μηχανισμός ελέγχου περιλαμβάνει:

- διερεύνηση της εύρυθμης, ομαλής και αποδοτικής λειτουργίας καθώς και της επίτευξης των στόχων του καταστήματος και της τράπεζας σαν σύνολο
- συνεχή ενθάρρυνση και διαπίστωση της εφαρμογής των επιλεγμένων πολιτικών και των καθορισμένων διαδικασιών στις συναλλαγές και λειτουργίες της τράπεζας
- βελτίωση και εκσυγχρονισμό των συστημάτων και διαδικασιών του οργανισμού
- μέτρηση της επίδοσης και του αποτελέσματος των εργασιών σε σχέση με τους προκαθορισμένους στόχους και τα πρότυπα της τράπεζας
- καθορισμός των αποκλίσεων μεταξύ των προγραμματισθέντων και πραγματοποιηθέντων στόχων, ποιοτικών ή ποσοτικών
- αξιολόγηση της ποσότητας των εργασιών και της ποιότητας της διαδικασίας
- εντοπισμό των προβλημάτων και έρευνα και ανάλυση των αιτιών που προκάλεσαν. Οι διαπιστώσεις δεν πρέπει να περιορίζονται μόνο στα συμπτώματα, αλλά να επεκτείνονται και στα αίτια που προκάλεσαν το πρόβλημα.
- Προτάσεις για λήψη μέτρων διόρθωσης και αναπροσαρμογής. Οι ενέργειες δεν πρέπει να αποβλέπουν μόνο στην αντιμετώπιση των συμπτωμάτων, αλλά κυρίως στην θεραπεία των αιτιών που προκάλεσαν το πρόβλημα. Η διορθωτική ενέργεια πρέπει να είναι θεραπευτική και όχι πυροσβεστική.
- Παρακολούθηση εφαρμογής και υλοποίησης της διορθωτικής δράσης και των αποτελεσμάτων της
- Αναζήτηση και καταλογισμό ευθυνών όπου υπάρχουν και όπου χρειάζονται
- Ενημέρωση του καταστήματος που ελέγχθηκε σχετικά με τα συμπεράσματα και τις διαπιστώσεις του ελέγχου

- Συμμόρφωση της διοίκησης και του προσωπικού της τράπεζας προς τους Νόμους της πολιτείας που διέπουν τη λειτουργία τους

Η Διεύθυνση Επιθεωρήσεως, για να φέρει εις πέρας το ελεγκτικό της έργο, εξειδικεύεται στον έλεγχο των κάτωθι τομέων:

- Γενική Επιθεώρηση: έχει ως βασική αποστολή τον γενικό διαχειριστικό έλεγχο των καταστημάτων και των περιφερειακών υπηρεσιών της τράπεζας, εκτός πιστοδοτήσεων, με γενικές, έκτακτες και τακτικές επιθεωρήσεις.
- Επιθεώρηση Πιστοδοτήσεων: βασικό μέλημα αποτελεί ο έλεγχος, η αξιολόγηση και η παρακολούθηση του χαρτοφυλακίου πιστοδοτήσεων και της πιστοδοτικής διαδικασίας με τακτικές και έκτακτες επιθεωρήσεις.
- Κεντρικού Ελέγχου: έχει ως βασική αποστολή τον έλεγχο διαχείρισης, διαδικασιών και λειτουργίας της κεντρικής Διοίκησης.
- Ελέγχου Συστημάτων Πληροφορικής: βασική αποστολή είναι η μελέτη και ο έλεγχος των συστημάτων πληροφορικής, τόσο στα στάδια ανάπτυξης όσο και κατά την λειτουργία τους.

Ο προγραμματισμός και η κατάλληλη προετοιμασία πριν από τον έλεγχο είναι απαραίτητα στοιχεία για την αποτελεσματικότητα του προγράμματος δράσης του τομέα. Πριν από την έναρξη του ελέγχου ο επιθεωρητής είναι χρήσιμο να πληροφορηθεί τις συνθήκες της αγοράς, τους στόχους, τα προγράμματα και τις εσωτερικές εξελίξεις που αφορούν την υπό έλεγχο μονάδα. Επίσης θα πρέπει να μελετηθούν οι προηγούμενες εκθέσεις του αμέσως ανώτερου ιεραρχικού κλιμακίου της ελεγχόμενης μονάδας για τον προϋπολογισμό, το πρόγραμμα δράσης και την πορεία των εργασιών. Με αυτόν τον τρόπο ο επιθεωρητής θα διαπιστώσει την ανταπόκριση της μονάδας σε υποδείξεις και συστάσεις προηγούμενων εκθέσεων. Οι μελέτες αυτές περιλαμβάνουν και τις μελέτες των Ορκωτών Λογιστών. Ο επιθεωρητής πριν μεταβεί στην ελεγχόμενη μονάδα θα πρέπει να εφοδιαστεί με τα απαραίτητα έντυπα, ενώ την πρώτη ημέρα να μεταβεί νωρίτερα στην μονάδα 15 περίπου λεπτά από την προσέλευση του προσωπικού. Άμεση και πρωταρχική ελεγκτική ενέργεια αποτελεί η καταμέτρηση του χρηματικού, των επιταγών σε συνάλλαγμα και των ξένων τραπεζογραμματίων καθώς και η συμφωνία των άνω λογαριασμών με τα λογιστικά βιβλία της μονάδας. Αμέσως επόμενη ενέργεια αποτελεί ο έλεγχος των παραστατικών και τον τρόπο συμφωνίας των Τμημάτων με τον κεντρικό ταμεία. Στην συνέχεια αρχίζει ο

τακτικός έλεγχος όλων των αντικειμένων αρμοδιότητας του τομέα, όπως αναλύονται παρακάτω.

Ο τομέας Γενικής Επιθεώρησης χρησιμοποιεί στις επιθεωρήσεις του και στις εκθέσεις του ορισμένα εξωτερικά έντυπα, τα οποία περιλαμβάνονται στην έκθεση. Τα έντυπα χρησιμεύουν ως φύλλα εργασίας. Στα φύλλα εργασίας συντάσσονται ορισμένοι πίνακες για την διαχρονική εξέλιξη των μεγεθών κατά τομέα δραστηριότητας, την αξιολόγηση των στελεχών και τον βαθμό πραγματοποίησης των στόχων που έχουν τεθεί.

Για να λειτουργήσουν τα φύλλα ελέγχου και να είναι αποδοτικά πρέπει να είναι εύχρηστα και λειτουργικά. Οι σημειώσεις πρέπει να είναι ευανάγνωστες, πλήρεις και σωστά συγκροτημένες. Η λειτουργία, οι κανόνες και η αρχειοθέτησή τους αναλύονται παρακάτω:

- Αποδεικνύουν και προβάλλουν τα στοιχεία του αντικειμένου της επιθεώρησης
- Τεκμηριώνουν την ποιότητα της επιθεώρησης σε βάθος και πλάτος
- Αιτιολογούν τις εκτιμήσεις και κρίσεις του επιθεωρητή, καθώς και τις αξιολογήσεις της ποιότητας των εργασιών και της μονάδας
- Διευκολύνουν την προετοιμασία αποτύπωσης της έκθεσης επιθεώρησης

Τα φύλλα ελέγχου θα πρέπει να περιέχουν τις παρακάτω βασικές πληροφορίες:

- Τα σύνολα των εργασιών κατά την ημερομηνία επιθεώρησης σύμφωνα με τα σχετικά ισοζύγια
- Τα απαιτούμενα στοιχεία για τις αξιολογήσεις της ποιότητας των εργασιών
- Την εξέλιξη των εργασιών της ελεγχόμενης μονάδας

Τα φύλλα ελέγχου αρχειοθετούνται σε ειδικές αρχειοθήκες στον χώρο του τομέα Γενικής Επιθεώρησης και φυλάσσονται μέχρι να γίνει η επεξεργασία της έκθεσης και της επόμενης επιθεώρησης. Πρέπει επίσης να φυλάσσονται και τα φύλλα εργασίας που περιέχουν τους ενδιάμεσους ειδικούς ελέγχους.

Η Επιθεώρηση αποτελεί συνήθως, ιδιαίτερη ανεξάρτητη Διεύθυνση, που υπάγεται απ' ευθείας στην διοίκηση της τράπεζας προς την οποία αναφέρεται. Η διεύθυνση Επιθεώρησης στελεχώνεται από ικανά και έμπειρα στελέχη με άρτια μόρφωση και με φυσικά χαρίσματα όπως ευφυΐα, παρατηρητικότητα, αντικειμενικότητα κ.α.

Τα στελέχη αυτά θα πρέπει να εξειδικεύονται σε επιμέρους τραπεζικές εργασίες έτσι ώστε να είναι δυνατή η αποτελεσματικότητα και η επαρκής γνώση του τομέα ελέγχου. Οι εργασίες της διεύθυνσης αυτής διέπονται από ειδικό κανονισμό και καλύπτουν πλήρη έλεγχο στους τομείς διοικητικούς, λογιστικούς, διαχειριστικούς, των δραστηριοτήτων της τράπεζας και ειδικότερα των υποκαταστημάτων της.

Για το σχηματισμό σφαιρικής αντίληψης γύρω από την υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου και την Επιθεώρηση, παρατίθεται το αντικείμενό της, σύμφωνα με τον κανονισμό που την διέπει:

- Αντικείμενο ελέγχου αποτελεί η ασφάλεια, η ρευστότητα και η απόδοση των τοποθετήσεων των καταστημάτων. Επίσης η εξέλιξη και η αύξηση των καταθέσεων.
- Η μορφή, η ένταση και οι μέθοδοι του ανταγωνισμού. Επίσης η αντιμετώπισή του από τα καταστήματα. Έρευνα για ανάγκη ίδρυσης νέων υποκαταστημάτων σε μια περιφέρεια ή αντίθετα κατάργησης υποκαταστημάτων.
- Αν υπάρχει επάρκεια προσωπικού ή αντίθετα αν υπάρχει χαμηλή απόδοση των εργαζομένων με απαραίτητη τη λήψη μέτρων. Αν είναι επαρκείς οι χώροι του καταστήματος και καλή η προβολή του καταστήματος.
- Η οικονομική κατάσταση των πιστούχων και ιδιαίτερα των μεγαλύτερων από αυτούς. Η ύπαρξη ενημερωμένων δελτίων πληροφοριών που να εμφανίζουν την πραγματική τους θέση.
- Η διενέργεια των χορηγήσεων στα εγκεκριμένα κατά πελάτη όρια και με τις συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Αν διαπιστωθεί για κάποια χορήγηση κίνδυνος επισφαλείς, τότε διατάσσεται η λήψη πρόσθετων μέτρων εξασφάλισης.
- Επαλήθευση καταμέτρησης του ταμείου και τίτλων σε ενέχυρο ή σε εγγυήσεις. Επίσης αν υπάρχουν οι συμβάσεις των δανείων και αν φυλάσσονται σύμφωνα με τις οδηγίες της διοίκησης. Γενικά επαλήθευση των υπολοίπων των γενικών λογαριασμών ενεργητικού και παθητικού των καταστημάτων.
- Αν τηρούνται οι διαδικασίες στην υπογραφή των συμβάσεων και δικαιολογίων ή ταμειακών δοσοληψιών, ενώ ελέγχεται και αν εφαρμόζονται οι κανονισμοί, εγκύκλιοι και διαταγές της κεντρικής διοίκησης.

Ο κάθε ελεγκτής κατά τον έλεγχο αντιμετωπίζει τους παρακάτω ελεγκτικούς κινδύνους:

- **Κίνδυνος επιχειρησιακού περιβάλλοντος:** ο κίνδυνος του επιχειρησιακού περιβάλλοντος σχετίζεται με τα αντικείμενα δραστηριότητας της τράπεζας, τις συνθήκες της αγοράς και του ανταγωνισμού, την φήμη και την αξιοπιστία του οργανισμού. Όλα τα προηγούμενα είναι διαφορετικά για κάθε οργανισμό και εξαρτώνται από τις ιδιομορφίες της.
- **Κίνδυνος αντικειμενικού ελέγχου:** αναφέρεται στην φύση και στην έκταση του ελεγχόμενου αντικειμένου, περιουσιακού στοιχείου ή λογιστικού. Κάθε ελεγχόμενο αντικείμενο παρουσιάζει τον δικό του βαθμό κινδύνου. Η έκταση και η σπουδαιότητα του αντικειμένου παρουσιάζει επίσης διαβαθμίσεις κινδύνου.
- **Κίνδυνος εσωτερικού προληπτικού ελέγχου:** σχετίζεται με τον κίνδυνο αναποτελεσματικότητας του εσωτερικού ελέγχου. Οι δύο προηγούμενοι κίνδυνοι που αναλύθηκαν πρέπει να εξισορροπούνται από αυτόν. Όσο μεγαλύτεροι είναι οι κίνδυνοι του επιχειρησιακού περιβάλλοντος και του αντικειμενικού ελέγχου, τόσο πιο αποτελεσματικός και βέβαιος θα πρέπει να είναι ο εσωτερικός έλεγχος. Ο περιορισμός του κινδύνου επιτυγχάνεται με την διεξοδική εξέταση της επάρκειας, της πληρότητας και οργάνωσης του εσωτερικού προληπτικού ελέγχου. Επίσης με την εφαρμογή των κατασταλτικών μέτρων προστασίας και της συνεχούς αξιολόγησης του εσωτερικού ελέγχου.
- **Κίνδυνος ελέγχου τεκμηρίωσης:** αναφέρεται στην αβεβαιότητα εξασφάλισης επαρκών και κατάλληλων αποδεικτικών στοιχείων. Το βάθος και η έκταση του ουσιαστικού ελέγχου, εξαρτώνται από το βαθμό της αποτελεσματικότητας του προληπτικού ελέγχου. Η συγκέντρωση των απαραίτητων αποδεικτικών στοιχείων περιορίζει το βαθμό του ελεγκτικού κινδύνου στα αποδεκτά επίπεδα.

Το τμήμα εσωτερικού ελέγχου εκτός από τη συμμετοχή του στον σχεδιασμό των μέτρων διασφάλισης και τον μηχανισμό ελέγχου των δραστηριοτήτων, επισημαίνει τα κενά ή τις αδυναμίες τους, προβαίνει σε υποδείξεις και αξιολογεί τον βαθμό της αποτελεσματικότητας του πρωτοβάθμιου προληπτικού ελέγχου. Για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του εσωτερικού ελέγχου ακολουθούνται τα εξής στάδια:

- διαπίστωση καθιέρωσης των διασφαλιστικών μέτρων και μηχανισμών προληπτικών ελέγχων, που έχουν δημιουργηθεί ανά τμήμα

- εξέταση του τρόπου λειτουργίας. Για την διαπίστωση επάρκειας ως προς τον τρόπο που ασκείται ο εσωτερικός έλεγχος, μελετάται αν εφαρμόζεται ο κανονισμός του εσωτερικού ελέγχου, αν τηρούνται τα οργανογράμματα, οι εκχωρημένες αρμοδιότητες, το λογιστικό σχέδιο και τα εγχειρίδια διαδικασιών της τράπεζας. Επίσης εξετάζεται η ροή λογιστικοποίησης ενός δείγματος συναλλαγών για την εκτίμηση της πληρότητας, επάρκειας, εγκυρότητας και κατοχύρωσης των συναλλαγών
- εξακρίβωση αποτελεσματικότητας. Στην προκειμένη περίπτωση αντιπαραβάλλονται τα διασφαλιστικά μέτρα και οι μηχανισμοί ελέγχου που εφαρμόζονται στον οργανισμό κατά τμήμα, με τα καθιερωμένα για να διαπιστωθούν τυχόν αποκλίσεις. Η έκταση και το βάθος των εξακριβωμένων αποκλίσεων προσδίδουν τον βαθμό αξιοπιστίας του ελέγχου που ασκείται, ενώ ταυτόχρονα καθορίζονται τα πρόσθετα μέτρα που πρέπει να ληφθούν.
- Διαπίστωση της εφαρμογής των αποφάσεων και κατευθύνσεων της κεντρικής διοίκησης. Κατά τον έλεγχο η προσπάθεια επικεντρώνεται στην αξιολόγηση της εφαρμογής των θεσπισθέντων μέτρων, τον τρόπο εφαρμογής τους και τους υπεύθυνους εφαρμογής τους, ώστε να εκτιμηθεί η επάρκεια και η πληρότητα του εφαρμοζόμενου εσωτερικού ελέγχου.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σκοπός της παρούσης εργασίας ήταν να αναλύσει και να μελετήσει τη λογιστική και τα πληροφοριακά συστήματα των επιχειρήσεων. Συμπερασματικά, η εισαγωγή των νέων τεχνολογιών, η προσέλκυση εξειδικευμένων στελεχών, η εσωτερική αναδιοργάνωση της Εθνικής τράπεζας και η αναδιοργάνωση σε επίπεδο Ομίλου αποτελούν στρατηγικές κινήσεις καθοριστικής σημασίας για τον εκσυγχρονισμό της τράπεζας και την ισχυροποίηση της θέσης της έναντι του ανταγωνισμού. Βασικό στοιχείο της στρατηγικής ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού που εφαρμόζει η Τράπεζα αποτελεί η σωστή αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της, η οποία επιτυγχάνεται μέσω της εκπαιδευτικής της πολιτικής.

Η τράπεζα ακολουθεί στρατηγικές ανάπτυξης και συγκεκριμένα ανάπτυξης προϊόντος. Ουσιαστικά ενισχύει τα υπάρχοντα προϊόντα με διαφοροποιημένες υπηρεσίες και πλαισιωμένες από εξειδικευμένο προσωπικό, προσπαθώντας με αυτό τον τρόπο να διεισδύσει ακόμα περισσότερο στην υπάρχουσα αγορά αυξάνοντας το μερίδιό της

Ο προγραμματισμός και η κατάλληλη προετοιμασία πριν από τον έλεγχο είναι απαραίτητα στοιχεία για την αποτελεσματικότητα του προγράμματος δράσης του τομέα. Πριν από την έναρξη του ελέγχου ο επιθεωρητής είναι χρήσιμο να πληροφορηθεί τις συνθήκες της αγοράς, τους στόχους, τα προγράμματα και τις εσωτερικές εξελίξεις που αφορούν την υπό έλεγχο μονάδα. Επίσης θα πρέπει να μελετηθούν οι προηγούμενες εκθέσεις του αμέσως ανώτερου ιεραρχικού κλιμακίου της ελεγχόμενης μονάδας για τον προϋπολογισμό, το πρόγραμμα δράσης και την πορεία των εργασιών. Με αυτόν τον τρόπο ο επιθεωρητής θα διαπιστώσει την ανταπόκριση της μονάδας σε υποδείξεις και συστάσεις προηγούμενων εκθέσεων.

Το τμήμα εσωτερικού ελέγχου εκτός από τη συμμετοχή του στον σχεδιασμό των μέτρων διασφάλισης και τον μηχανισμό ελέγχου των δραστηριοτήτων, επισημαίνει τα κενά ή τις αδυναμίες τους, προβαίνει σε υποδείξεις και αξιολογεί τον βαθμό της αποτελεσματικότητας του πρωτοβάθμιου προληπτικού ελέγχου.

Συνεπώς θεωρείται επαρκές εκείνο το σύστημα εσωτερικού ελέγχου, που διαθέτει και εφαρμόζει αποτελεσματικούς ελέγχους πρόληψης και καταστολής λαθών, παραλείψεων, ατασθαλιών και καταχρήσεων. Ο βαθμός ανεπάρκειας ή χαλαρότητας στον πρωτοβάθμιο προληπτικό εσωτερικό έλεγχο, επηρεάζει σημαντικά την έκταση και το βάθος του δευτεροβάθμιου ελέγχου, ο οποίος συγκεντρώνει την

προσοχή του στην άσκηση σχολαστικού ελέγχου στους τομείς που επισημάνθηκαν από τον πρωτοβάθμιο έλεγχο.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Hill C& Jones G.R (2001), *Strategic Management- An Integrated Approach*, Boston
Houghton Mifflin Company, 5th edition

Ανακτημένο από : www.plant-management.gr, Ιούνιος 2012

Ανακτημένο από: www.epixeirisi.gr , Ιούνιος 2012

Ανακτημένο από: www.express.gr, Ιούνιος 2012

Ανακτημένο από: www.goonline.gr/ebusiness/specials/article.html?article_id=151,
Ιούνιος 2012

Ανακτημένο από: www.o-oe.gr , Ιούνιος 2012

Γαλάνης Β. (1995). *Μηχανογραφημένη Λογιστική*. Αθήνα: Σταμούλη

Γκινόγλου Δ. (2004). *Λογιστική εταιριών. Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών και
Νομικών Προσώπων*, Αθήνα: Rosili

Γκινόγλου Δ., Ταχυνάκης Π., Μουσή Σ. (2005). *Γενική Χρηματοοικονομική
Λογιστική*. Θεσσαλονίκη: Rosili

Καζαζης Ν.,(2010), *Η στρατηγική των επιχειρήσεων*. Αθήνα: Μπένος

Καραγιάνης Σ. (2002): *Το οικονομικό διαχειριστικό λογιστικό σύστημα των δήμων*

Καραγιώργος Θ., Πετρίδης Α. (2006). *Μηχανογραφημένο λογιστική*. Θεσσαλονίκη:
Γερμανός

Καρδαράκη Κ., Μέντη Γ. (2004). *Λογιστικές και φορολογικές εφαρμογές Ι*, Αθήνα:
Ίων

Παπαδάκης Β.,(2002), *Στρατηγική των Επιχειρήσεων*. Αθήνα: Μπένος

Παπαδογιάννης Γ. Συνέντευξη διευθύνοντος συμβούλου κ. τρ. Κολλίντζα στην
καθημερινή (16-01-2011)

Σαρσέντης Β.Ν. (1993). *Λογισμός Επιχειρηματικής Δραστηριότητας*. Αθήνα:
Σταμούλης

Τσαγκλακανος Α. (1994). *Χρηματοοικονομική Λογιστική*. Θεσσαλονίκη: Αφοί
Κυριακίδη